

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ
ФЕДЬКОВИЧА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ

УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Виконав:
студент II курсу, групи 672-1
денної форми навчання
спеціальність 072 «Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок»
Александров Олександр павлович _____

Керівник:
доцент кафедри фінансів і кредиту
Грешко Роман Ігорович _____

До захисту допущено на засіданні кафедри
протокол № 6 від 20 листопада 2024 р.
Завідувач кафедри фінансів і кредиту
_____ проф. Нікіфоров П.О.

АНОТАЦІЯ

Александров О. П. Управління прибутком підприємства. – Рукопис. Кваліфікаційна робота на здобуття 2-го (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, Чернівці, 2024. 99 с.

У кваліфікаційній роботі розкрито теоретичні основи управління прибутком підприємства як ключового елемента фінансового менеджменту. Проведено аналіз основних підходів до формування та оптимізації прибутку підприємства, оцінено динаміку і структуру прибутку на прикладі ТОВ «Інтерджус Буковина» за 2019–2023 роки. Розроблено рекомендації щодо підвищення ефективності управління прибутком у контексті забезпечення сталого розвитку підприємства та його конкурентоспроможності.

Ключові слова: управління прибутком, фінансовий менеджмент, оптимізація прибутку, ефективність підприємства, фінансові ресурси.

SUMMARY

Aleksandrov O. P. Enterprise Profit Management. – Manuscript. Qualification work for obtaining the second (master's) level of higher education in the specialty 072 "Finance, banking, insurance, and stock market". Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, 2024. 99 p.

The qualification work reveals the theoretical foundations of enterprise profit management as a key element of financial management. An analysis of the main approaches to the formation and optimization of enterprise profit has been conducted. The dynamics and structure of profit are evaluated using the example of LLC "Interjus Bukovyna" for the period of 2019–2023. Recommendations are developed to improve the efficiency of profit management in the context of ensuring the sustainable development and competitiveness of the enterprise.

Keywords: profit management, financial management, profit optimization, enterprise efficiency, financial resources.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Сутність та роль прибутку у забезпеченні підприємницької діяльності...8	Error! Bookmark not defined.
1.2. Особливості управління прибутком підприємства в сучасних умовах...20	Error! Bookmark not defined.
1.3. Методичні підходи до оцінки ефективності управління прибутком підприємства	Error! Bookmark not defined.
Висновки до розділу 1.....	24
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА».....	35
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА» та його фінансових результаті.....	37
2.2. Аналіз ефективності формування, розподілу та використання прибутку ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА».....	51
2.3. Факторний аналіз прибутку досліджуваного підприємства	Error! Bookmark not defined.
Висновки до розділу 2.....	58
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА».....	64
3.1. Вектори покращення управління формуванням прибутку ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА»	Error! Bookmark not defined.
3.2. Оптимізація розподілу та використання прибутку ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА»	Error! Bookmark not defined.

3.3. Прогнозування обсягу прибутку ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА» в умовах нестабільної економіки	82
Висновки до розділу 3.....	90
ВИСНОВКИ	93
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	87
ДОДАТКИ.....	111

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Прибуток є ключовим показником фінансово-економічної діяльності підприємства, що визначає його конкурентоспроможність, стійкість на ринку та можливості розвитку. Ефективне управління прибутком підприємства дозволяє забезпечити оптимальне використання фінансових ресурсів, реалізувати стратегічні цілі та підвищити вартість бізнесу в цілому. Особливо це важливо в умовах нестабільної економіки, коли зовнішні ризики та невизначеність суттєво впливають на результати діяльності підприємств.

Управління фінансами підприємства — це складний процес, який включає планування, моніторинг, аналіз і прийняття рішень щодо грошових потоків, прибутків, капіталу та фінансових ризиків. Використання сучасних методів фінансового аналізу разом із впровадженням цифрових технологій та інформаційних систем має вирішальне значення для забезпечення швидкого доступу до даних і підвищення точності управлінських рішень.

У нинішньому стані України, де постають численні виклики, включаючи наслідки військової агресії, економічну нестабільність та необхідність інтеграції в європейські ринки, фінансове управління підприємствами відіграє особливо важливу роль. Саме тому удосконалення підходів до управління прибутком є одним із першочергових завдань для підприємств, що прагнуть зберегти свою конкурентоспроможність..

Крім того, сучасний підхід до управління корпоративними фінансами враховує тенденцію сталого розвитку, яка забезпечує баланс між фінансовими, екологічними та соціальними цілями. Усе це робить тему дослідження актуальним як науково, так і практично, оскільки управління фінансами підприємства є не лише запорукою його стійкості, але й важливим елементом розвитку національної економіки.

Стан вивчення теми дослідження. Проблематика управління фінансами підприємств є однією з ключових тем економічної науки, оскільки ефективне фінансове управління безпосередньо впливає на конкурентоспроможність, стійкість та розвиток бізнесу. Ця тема викликала значний інтерес серед вітчизняних і зарубіжних науковців, зокрема, їй присвятили свої дослідження такі автори, як Алексєєв І.В., Бланк І.О., Василенко В.О., Гриньова В.М., Загорулько В.М., Кармінський А.М., Кириченко О.А., Козаченко Г.В., Пархоменко В.В., Поддєрьогін А.М., Суглобов О.О., Федонін О.С. Вони дослідили різні аспекти управління фінансами підприємств, зокрема, питання планування, управління грошовими потоками, прибутковістю, активами, капіталом, а також антикризовими стратегіями. Особливу увагу було приділено адаптації фінансових механізмів до сучасних викликів, таких як нестабільність ринків, цифровізація економіки та інтенсифікація глобальної конкуренції.

Проте, незважаючи на значну кількість досліджень, залишаються дискусійними питання щодо адаптації існуючих підходів до специфіки діяльності конкретних підприємств, а також щодо вибору інструментів для підвищення ефективності управління прибутком у нестабільних економічних умовах. Особливо актуальним є застосування таких підходів для підприємств переробної промисловості, зокрема ТОВ «Інтерджус Буковина», що функціонує на ринку виробництва соків.

Метою магістерського дослідження є розробка теоретико-методологічних засад і практичних рекомендацій щодо підвищення

ефективності управління прибутком підприємства на прикладі ТОВ «Інтерджус Буковина».

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- розкрити сутність та роль прибутку в забезпеченні підприємницької діяльності та розвитку підприємства.
- охарактеризувати особливості управління прибутком підприємства в сучасних умовах господарювання.
- проаналізувати методичні підходи до оцінки ефективності управління прибутком підприємства.
- надати організаційно-економічну характеристику діяльності тов «інтерджус буковина» та оцінити його фінансові результати.
- провести аналіз ефективності формування, розподілу та використання прибутку підприємства.
- виконати факторний аналіз прибутку тов «інтерджус буковина».
- обґрунтувати напрями вдосконалення управління формуванням, розподілом і використанням прибутку підприємства.
- розробити заходи з оптимізації управління прибутком у нестабільних економічних умовах та здійснити прогнозування обсягу прибутку підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління прибутком підприємства переробної промисловості на прикладі ТОВ «Інтерджус Буковина».

Предметом дослідження виступають теоретичні, методологічні та прикладні аспекти управління прибутком підприємства, включаючи формування, розподіл, використання та підвищення його ефективності.

Методологічну основу дослідження склали фундаментальні положення економічної теорії, сучасні концепції фінансового менеджменту, а також підходи до аналізу економічної ефективності діяльності підприємств.

У ході **дослідження** застосовано такі теоретичні **методи**, як аналіз і синтез, що дозволили узагальнити наукові підходи до управління прибутком. Індукція та дедукція сприяли формулюванню висновків на основі аналізу

емпіричних даних, тоді як порівняльний метод допоміг оцінити ефективність різних практик управління прибутком.

Емпіричні методи включали економіко-статистичний аналіз, який був використаний для оцінки фінансових результатів діяльності ТОВ «Інтерджус Буковина». Факторний аналіз дозволив визначити ключові чинники, що впливають на формування прибутку підприємства, а графічний метод забезпечив наочність результатів аналізу. Для прогнозування обсягів прибутку застосовувались методи екстраполяції, які дозволили передбачити динаміку прибутку в умовах нестабільної економіки. Моделювання стало основою для розробки сценаріїв підвищення ефективності управління прибутком. До прикладних методів відносився коефіцієнтний аналіз, що забезпечив оцінку ефективності використання прибутку, а також SWOT-аналіз, який виявив сильні та слабкі сторони поточної системи управління прибутком підприємства. Використання цих методів дало змогу забезпечити комплексний підхід до вивчення проблематики, сформулювати обґрунтовані рекомендації та запропонувати напрями підвищення ефективності управління прибутком ТОВ «Інтерджус Буковина».

Інформаційна база дослідження. У роботі використано нормативно-правові акти, внутрішню фінансову звітність ТОВ «Інтерджус Буковина» (Додатки А та Б), дані бухгалтерського обліку, аналітичні матеріали підприємства, монографії та наукові статті вітчизняних і зарубіжних авторів, статистичні та економічні звіти.

Науково-практичне значення дослідження полягає в тому, що було вдосконалено науково-теоретичні аспекти управління прибутком підприємства з акцентом на оптимізацію його структури та ефективне використання фінансових ресурсів. Розроблені пропозиції щодо підвищення ефективності управління прибутком підприємств можуть бути використані в практичній діяльності ТОВ «Інтерджус Буковина» для формування стратегії збільшення рентабельності та забезпечення сталого фінансового розвитку.

Наукова новизна одержаних результатів:

- Набуло подальшого розвитку обґрунтування методичних підходів до оцінки ефективності управління прибутком підприємства, що враховують сучасні умови економічного середовища.

- Систематизовано підходи до аналізу факторів формування та використання прибутку з акцентом на специфіку діяльності підприємств харчової промисловості.

Апробація та практичне значення результатів дослідження. Отримані результати можуть бути використані в управлінській практиці ТОВ «Інтерджус Буковина», у навчальному процесі закладів вищої освіти, а також у подальших наукових дослідженнях з питань управління прибутком підприємств.

Особистий внесок магістра. Автор провів дослідження самостійно та одноосібно з урахуванням рекомендацій наукового керівника.

Обсяг і структура роботи. Текст магістерської роботи викладено на 93 сторінках (без урахування списку використаних джерел – 106 позицій на 10 сторінках). Основна частина роботи включає вступ, три розділи (у тому числі 9 питань, 34 таблиць, 10 рисунків), висновки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та роль прибутку у забезпеченні підприємницької діяльності **Error! Bookmark not defined.**

Формування ринкової інфраструктури в Україні є важливим чинником, який суттєво впливає на зміст господарської діяльності та фінансовий стан суб'єктів господарювання. У зв'язку з тим, що великі корпоративні збитки стали характерною рисою сучасного економічного середовища, зростає потреба у всебічному вивченні причинно-наслідкових зв'язків між процесами формування прибутку та ефективністю використання корпоративних ресурсів. Зрозуміло, що в умовах ринкової економіки прибуток є однією з головних цілей діяльності підприємства. Тому визначення сутності прибутку, а також механізмів його формування і застосування, є необхідною передумовою для раціонального розвитку національних підприємств.

Зростання динаміки економічних відносин, а також глибокі зміни в їх сутності, підвищення ролі інноваційних факторів у забезпеченні конкурентоспроможності та довгострокової ефективності підприємств, вимагають переосмислення аналітичного інструментарію управління ефективністю корпоративної діяльності. У зв'язку з цим актуальним є

розроблення нових підходів до управління прибутком, що дозволяють підприємствам адаптуватися до змінюваного ринкового середовища та підвищувати свою фінансову стійкість. Ці фактори зумовлюють необхідність удосконалення методів оцінки та управління ефективністю діяльності підприємств у сучасних умовах [43, с. 37].

Більшість науковців по-різному описують поняття та сутність категорії «прибуток». Так, І.А. Бланк одним із перших в Україні використав поняття співвідношення ризику та прибутку, яке визначає прибуток як чистий дохід підприємця в грошовій формі на вкладений капітал, що характеризує віддачу за ризик здійснення підприємницької діяльності та є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами у процесі здійснення цієї діяльності [12].

Брігхем Є.Ф. відносить прибуток до основних категорій товарного виробництва. Це передусім виробнича категорія, яка характеризує відносини, що складаються у процесі суспільного виробництва [20].

А.М. Поддєрьогін визначає прибуток як частину новоствореної вартості, виробленої та проданої, готової до розподілу. Таким чином підкреслюється важливість процесу продажу промислових товарів в обмін на гроші [80].

Прибуток суб'єктів господарювання є однією з найскладніших економічних категорій, що відображає складні та суперечливі соціально-економічні відносини, які виникають у суспільстві щодо формування та використання частини доданої вартості. Природа цієї концепції привертала увагу дослідників протягом тисяч років, і за цей час сформувалося кілька теоретичних підходів до пояснення її економічної сутності та практики використання. Зі зміною етапів розвитку економічних систем змінювалися й способи трактування прибутку, що відображає його універсальність та значущість у процесах формування економічних відносин.

Ще в IV-III ст. до н.е. у Китаї, в книзі «Гуаньцзи», була здійснена одна з перших спроб пояснити прибуток як частину грошей (золота), що утворюється в результаті нерівного обміну. У цьому контексті золото розглядалося як гроші і валюта, що використовуються для вимірювання національних ресурсів, і в разі

такого використання оголошувалося товаром. Цей ранній погляд на прибуток не лише відображав певні економічні практики того часу, але й став основою для подальшого розвитку теоретичних уявлень про прибуток у більш сучасному контексті [104, с. 18].

Аристотель (384-322 рр. до н.е.) у своїх працях «Нікомахова етика і політика» стверджував, що всі види економічної діяльності людей або належать до природного царства – економіки, або належать до неприродного царства – царства хімії (мистецтво здобувати багатство за допомогою великих торговельних операцій, таких як перепродаж і лихварські операції). У той же час “ніколи не буває меж у досягненні мети, тому що нею є досягнення необмеженого багатства і володіння грішми... Усі, хто причетний до грошового обігу, намагається збільшити свої капітали до безмежності” [39, с. 75].

У період між XII-XIV ст. Фома Аквінський у своїй праці «Сума телеології» (*Summa Teleologica*) зазначав, що прибуток не є самоціллю, а має виступати природною ціною та винагородою за витрати, пов’язані з торговельними і фінансовими операціями, що включають трудові, транспортні та інші матеріальні витрати, а також ризики.

Поняття прибутку як економічної категорії пройшло значні зміни в процесі свого розвитку. З огляду на це, за словами Л.М. Плонського, можна виокремити такі основні теоретичні концепції:

- теорія прибутку як результату інновацій;
- теорії, що розглядають прибуток як прояв монопольної влади;
- теорії, які трактують прибуток як результат четвертого фактора виробництва — «підприємницького таланту»;
- теорія прибутку як результат нововведень [83, с.40].

В історичному контексті розвиток теорії лихварства здійснювався за п’ятьма основними напрямками: винагорода, функції, фактори, праця та психологія (рис. 1.1). Таким чином, об’єктивною основою існування лихварства є необхідність первинного розподілу надлишкового продукту. Прибуток є

формою прояву вартості додаткового продукту, і його економічну природу можна трактувати різними способами.

При дослідженні сутності лихварства як економічної категорії було встановлено, що більшість науковців одностайні в тому, що лихварство є частиною доданої вартості продукції, реалізованої підприємством, що залишається після покриття витрат виробництва [14; 10; 67]. З розвитком економічної теорії трактування природи прибутку та джерел його формування ставало все більш складним і змінним. Меркантилісти вважали: «основним джерелом національного багатства зовнішню торгівлю, а прибуток виникав переважно в сфері розподілу, відображаючи різницю між ціною продажу та купівлі товарів» [106].

Інституційні теорії прибутку (Й. Шумпетер, Ф. Перу) зосереджуються не на ринкових умовах чи конкуренції, а на взаємозв'язку між соціальними неекономічними явищами та поведінкою соціальних груп. Вони розглядають вплив різних соціальних неекономічних «інститутів» на прибуток.



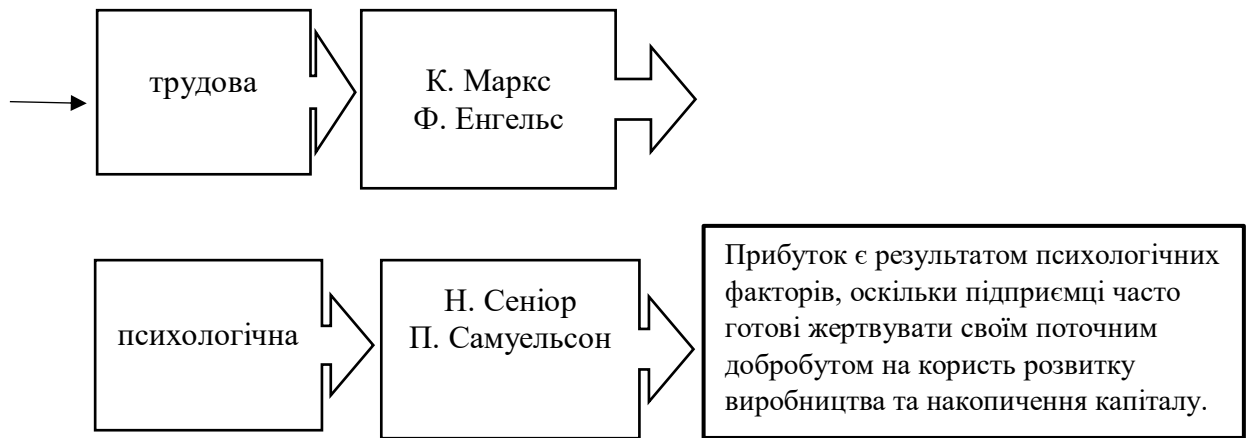


Рис. 1.1. Концептуальні підходи до тлумачення економічної природи прибутку

До них відносять науково-технічний прогрес, державу, соціальні групи та профспілки. Згідно з теорією американського економіста Й. Шумпетера, прибуток виникає як результат особливостей підприємницької діяльності, що полягає у застосуванні нових комбінацій ресурсів. У своїй праці «Теорія економічного розвитку» Шумпетер першим ввів поняття новатора — особи, яка реалізує кардинальні інновації, що змінюють існуючі виробничі процеси або ринкові структури. Він стверджував, що підприємці отримують прибуток завдяки втіленню таких інновацій, які дозволяють їм зменшити рівень конкуренції та створити нові можливості для розвитку. До останніх відносяться наступні:

- 1) вихід на нові сировинні ринки;
- 2) освоєння нових джерел сировини; і
- 3) революційні зміни в технології та навичках виробництва нових товарів;
- 4) організаційні та управлінські інновації [102].

Якщо до впровадження інновації підприємство залишалось на тому ж рівні з іншими схожими підприємствами і не було прибутковим, то після впровадження інновації підприємство опиниться на іншому, вищому рівні і отримуватиме вищі прибутки.

Поряд з модернізацією старої теорії прибутку, сучасні західні економісти запропонували багато нових теорій прибутку. Серед них дуже

поширеною є концепція революції доходів. Найбільш активними прихильниками цієї концепції були американські економісти, серед яких Д. Гелбрейт, А. Берлі, Е. Хансен, Н. Сеніор, П. Самуельсон та С. Кузнець. Суть цієї теорії полягає в тому, що з розвитком підприємництва та зростанням власності на бізнес, підприємець поступово відходить від безпосереднього управління та передає ці функції найманому менеджеру.

Прибуток у контексті цієї теорії розглядається як результат психологічних факторів впливу, де підприємці, прагнучи до розвитку і накопичення капіталу, готові жертвувати своїм поточним добробутом. Вони обмежують витрати на особисте споживання, направляючи кошти на реінвестування в бізнес, що згодом забезпечує їм прибуток.

Таким чином, змінюється мета підприємництва. Рушійною силою виробництва стає вже не прибуток як такий, а задоволення потреб суспільства в цілому.

Виходячи з цього, прибуток зникає як економічна категорія, а доходи різних соціальних груп вирівнюються. Кожен отримує справедливий дохід пропорційно до своєї участі у виробництві. Формується єдність класових інтересів, що призводить до класової злагоди між робітниками і підприємцями.

Витоки поняття «прибуток» вперше були досліджені на початку ХХ століття Ф. Х. Найтом, представником Чиказької школи. Вивченню цього поняття в теорії прибутку Ф.Х. Найт присвячує окремий розділ: у своїй праці «Ризик, невизначеність і прибуток», опублікованій у 1921 році, він описує взаємозв'язок між змінами, ризиком і прибутком. У минулому було природно пов'язувати дохід менеджерів комерційних підприємств з володінням капіталом. Саме таке значення має термін «прибуток» у працях британської класичної школи економістів.

Ф. Х. Найт зазначає, що класичні британські економісти використовували термін «прибуток» для позначення «доходу власника підприємства», який, в свою чергу, розглядався як інвестор. Класична

економічна теорія, зосереджена на довгострокових питаннях, рідко робила чітку різницю між прибутком і процентним доходом.

Вітчизняний економіст М. Туган-Барановський, видатний представник економічної думки ХХ століття, порівнював попит і пропозицію на всі товари, аналізував вартість засобів виробництва та зіставляв їх із вартістю товарів, необхідних для суспільного виробництва. Також він прирівнював вартість споживчих товарів для робітника до розміру його заробітної плати, тоді як вартість споживчих товарів для капіталіста відповідала сумі прибутку.

Що стосується прибутку, то за теорією Туган-Барановського його абсолютна величина визначається тими ж факторами, що й величина заробітної плати. Він вважав прибуток і заробітну плату діаметрально протилежними доходами — трудовим і нетрудовим, визначаючи прибуток як дохід, що виникає внаслідок експлуатації робітників капіталістами.

Незважаючи на ці відмінності в категоріальному трактуванні, можна об'єднати різні погляди національних та міжнародних дослідників на роль і значення прибутку підприємства в ринковій економіці та виявити спільні риси (рис. 1.2).

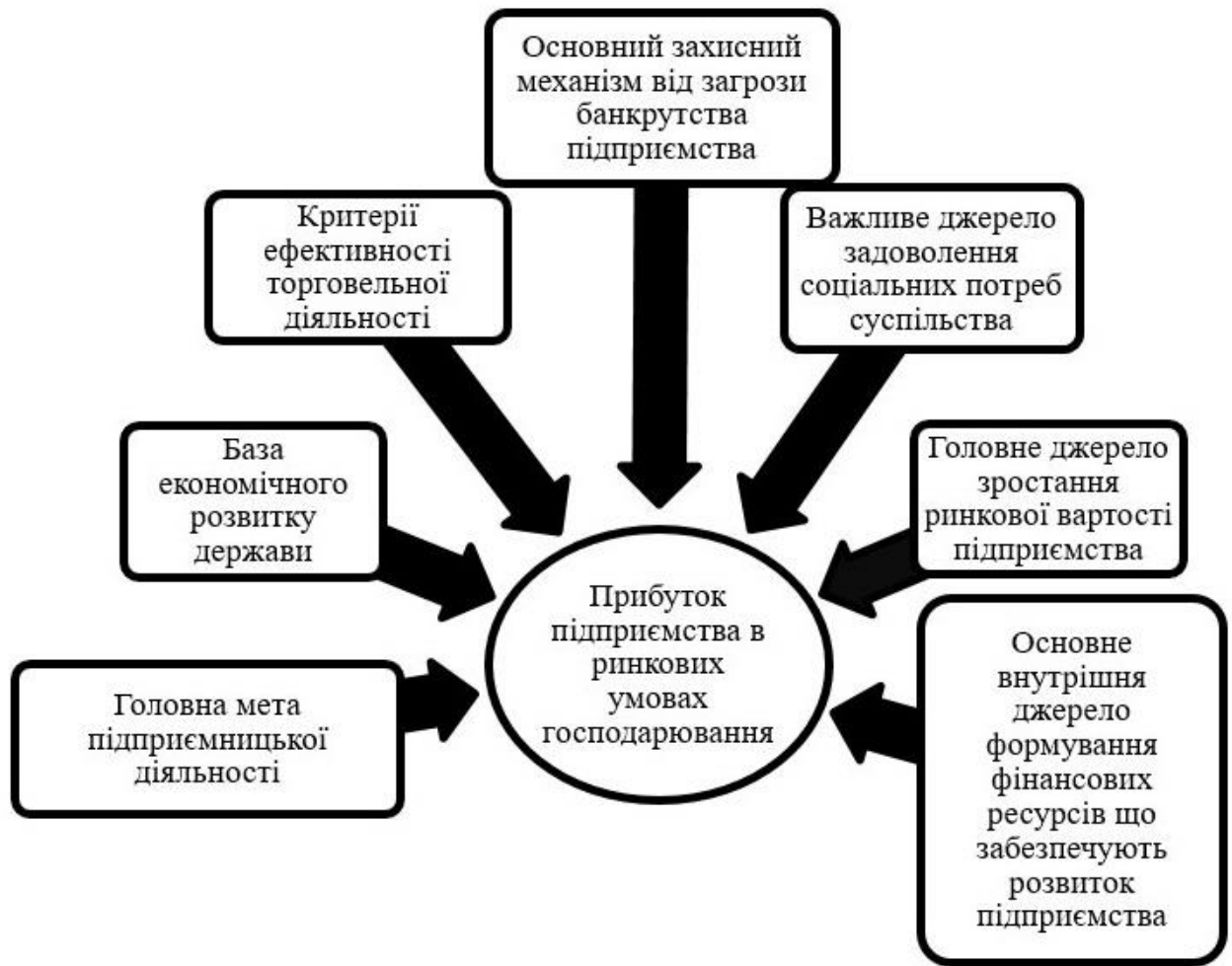


Рис. 1.2. Характеристика ролі прибутку підприємства в умовах ринкової економіки України [74]

Таким чином, показано, що прибуток підприємств є не тільки основою функціонування окремих підприємств, а й основою економічного розвитку держави в цілому. Адже, прибуткові підприємства мають змогу забезпечувати робочі місця, виплачувати конкурентну заробітну плату та фінансувати соціальні програми, спрямовані на добробут суспільства.

На сучасному етапі господарювання поняття «прибуток» також розглядається по-різному. Нижче систематизовано результати дослідження наукових підходів до сучасного трактування сутності цієї категорії (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1

Сучасні підходи до трактування поняття “прибуток”

Визначення сутності поняття “прибуток”	Особливості підходу	Джерело
Прибуток є залишковим результатом після відрахувань собівартості товарів та послуг, а також інших витрат за звітний період.	Визначає прибуток як фінансовий результат діяльності суб'єкта господарювання, який обчислюється через різницю між валовими доходами та витратами, включаючи амортизацію за певний період.	Господарський кодекс України [27]
Прибуток підприємства — це перевищення доходів від його діяльності над сумою видатків; він є єдиною формою його власних доходів.	Визначено, що прибуток є єдиним джерелом власних доходів підприємства, без відокремлення інших фінансових аспектів	Бандурка О.М. [92]
Прибуток — частина вартості додаткового продукту, виражена в грошах; частина чистого доходу, основна форма грошових накопичень господарського суб'єкта.	Присутні кілька варіантів визначень прибутку, але не виділяє єдиного, яке можна застосувати в подальших дослідженнях, що може ускладнити процес конкретизації прибутку як фінансового інструменту.	Данилюк М.О. [31]
Прибуток — кінцевий результат, який створює підприємству фінансові ресурси, необхідні для розширення його діяльності, сталості та конкурентоспроможності на ринку товарів і послуг.	Визначає прибуток, як основний елемент фінансових ресурсів підприємства, надаючи особливу увагу його ролі у забезпеченні сталості та конкурентоспроможності підприємства на ринку.	Кривицька О.Р. [50]
Прибуток — це частина вартості додаткового продукту, створеного працею, і є складовою частиною доходу підприємства.	Розглядає прибуток як продукт праці, підкреслюючи його тісний зв'язок з трудовою діяльністю і трудовим доходом	Матюшенко І.Ю. [59]

Продовження табл.1.1

Прибуток — це перетворена форма додаткового продукту та додаткової вартості, яка виражає відносини між власниками засобів виробництва і найманими працівниками щодо створення та привласнення цієї вартості.	Акцентується увага на соціальних відносинах, що створюються між власниками засобів виробництва та найманими працівниками, та розглядає прибуток як інструмент відображення цих відносин у фінансовому результаті підприємства. Особливість полягає в тому, що прибуток виражає суспільні відносини, які приносять позитивний фінансовий результат	Мочерний С.В. [62]
Прибуток - фінансова категорія, яка показує позитивний фінансовий результат, характеризує ефективність виробництва, свідчить про обсяг	Розглядається надто широко, що не можливо довести	Меєв В.О. [34]

і якість виготовленої продукції, стан продуктивності праці		
---	--	--

Джерело: складено автором за [27; 15; 17; 12; 31; 49; 59; 62; 34; 26; 71; 80; 33]

Концепція прибутку має різні трактування, оскільки вона визначається з різних точок зору. Прибуток можна охарактеризувати з економічної, фінансової та бухгалтерської перспектив.

Економічне трактування прибутку розглядає його як активний дохід, або додану вартість, яка утворюється під час виробництва товарів і послуг завдяки використанню таких факторів виробництва, як земля, праця, капітал і підприємницькі здібності. Ця додана вартість, після її створення, монетизується, реалізується на ринку та стає доступною для подальшого розподілу серед учасників виробничого процесу. Важливо зазначити, що працю як джерело доданої вартості слід розглядати не лише з точки зору найманих працівників, але й підприємців, чия діяльність включає організацію та управління процесами виробництва. З фінансової точки зору прибуток розглядається як різниця між загальними доходами підприємства та його витратами за певний період. У цьому аспекті прибуток виступає фінансовим результатом діяльності, що є ключовим показником для оцінки ефективності функціонування підприємства. При цьому важливо враховувати, що фінансовий прибуток відображає як операційну, так і інвестиційну діяльність підприємства, створюючи базу для майбутніх інвестицій, розширення виробництва або виплати дивідендів.

З бухгалтерської точки зору прибуток визначається як залишок після вирахування всіх витрат із доходів підприємства. Такий підхід акцентує увагу на облікових аспектах, забезпечуючи юридичну прозорість і відповідність податковому законодавству. У бухгалтерському обліку прибуток поділяється на валовий, операційний, чистий та інші види залежно від рівня деталізації фінансових даних.

На нашу думку, прибуток слід розглядати як багатогранну економічну категорію, що виконує декілька ключових функцій у господарській діяльності підприємства:

1. Стимулююча функція. Адже, прибуток є рушійною силою підприємницької активності, оскільки забезпечує винагороду за ризики, інвестиції та управлінські зусилля.
2. Ресурсна функція. Він забезпечує фінансову базу для відтворення капіталу, технологічного оновлення та інноваційної діяльності.
3. Соціальна функція. Частина прибутку може бути спрямована на соціальні програми, поліпшення умов праці та підтримку громади.

Механізм формування прибутку, на наше бачення, має включати:

- Раціональне використання ресурсів, а саме, оптимізацію витрат, ефективне управління активами та контроль над собівартістю продукції.
- Інновації та додана вартість. Розробка продуктів із високою доданою вартістю, які задовольняють сучасні потреби споживачів.
- Маркетингову стратегію. Визначення цільових сегментів ринку, встановлення оптимальної ціни та просування продукції.

На нашу думку, в умовах сучасної економіки прибуток має бути не лише результатом ефективної господарської діяльності, а й індикатором адаптивності підприємства до змін у ринковому середовищі. Це вимагає інтеграції стратегічного управління, гнучкого реагування на виклики та використання цифрових технологій для підвищення ефективності бізнес-процесів.

Концептуальне розуміння прибутку в сучасних умовах також включає його роль як елемента сталого розвитку. Підприємство має враховувати не лише економічні, а й екологічні та соціальні аспекти своєї діяльності, що сприяє довгостроковій конкурентоспроможності та репутації на ринку.

Більш повне уявлення про сучасну роль прибутку наведено нижче на рисунку 1.3.



Рис. 1.3. Сучасна роль прибутку у діяльності суб'єктів господарювання
[74, с. 172-174]

О.Є Ширягіна визначає прибуток, як складну форму доходу, що виникає у різних сферах його застосування в результаті реалізації права власності на капітал, що є інструментом і об'єктом управління фінансами [101, с. 154]. Велике значення в управлінні прибутком має його класифікація. О.Є Ширягіна запропонувала доповнити її ознаками представленими в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Класифікація видів прибутку підприємства

Критерій класифікації	Типи прибутку за відповідними критеріями класифікації
Вплив витрат на формування прибутку	1) Прибуток за бухгалтерським обліком (реальні витрати) 2) Економічний прибуток (сума всіх витрат, включаючи альтернативні витрати) 3) Нормативний прибуток (за рахунок альтернативних витрат)
Форм власності підприємства	1) Прибуток приватного підприємства 2) Прибуток колективного підприємства 3) Прибуток комунального підприємства 4) Прибуток державного підприємства 5) Прибуток підприємства змішаного типу
Метод планування прибутку	1) Прибуток ресурсного типу (формується залежно від ресурсних можливостей підприємства)

	2) Прибуток цільового типу (розраховується виходячи з необхідної суми фінансових ресурсів для розвитку підприємства)
Ринкова позиція підприємства	1) Прибуток від монополії 2) Прибуток від конкурентної діяльності (отриманий завдяки перевагам на ринку) 3) Прибуток внаслідок зміни ринкових умов (кон'юнктурний прибуток)

Джерело: складено автором на основі [101, с. 154]

А.О. Гавриш пропонує розширити класифікацію прибутку новими видами та ознаками. Економічний прибуток відноситься до ознаки «за характером очищення від витрат», оскільки він є найбільш очищеним від явних витрат і прихованих витрат, що виникають у процесі ведення підприємницької діяльності.". Також виділяється прибуток від ліквідаційної діяльності та тіньовий прибуток, що не відображається у звітності, але дає уявлення про реальний фінансовий стан.

Автор розрізняє прибуток за джерелами доданої вартості: отриманий від власної діяльності та за рахунок інших учасників ринку (конкурентний, монопольний, спекулятивний) [24, с. 5-6]. Залежно від видів діяльності, прибуток поділяється на виробничий, комерційний тощо, а за стадіями економічного процесу – на операційний, чистий, інвестований тощо.

Прибуток об'єднується у дві групи: внутрішні (зосереджені у сфері виробництва) і зовнішні (у сфері розподілу й обміну). Інші науковці також виділяють різні види прибутку залежно від галузей та факторів його формування (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Види прибутку, які розглядаються у науковій літературі

Автор, джерело	Види прибутку, які розглядаються науковцями
Бабо А. [5]	Валовий, від господарської діяльності, фактичний, за звітний період, від володіння цінними паперами, потенційний, від звичайної діяльності, надзвичайний, балансовий, допустимий прибуток; завдяки ініціативі, нововведенням, ризику; за

	сприятливих умов, чистий, від фінансових операцій, оподаткований.
Бланк І.А. [12]	Бухгалтерський, економічний, від звичайної та надзвичайної діяльності, реалізації продукції, позареалізаційних операцій, операційної, інвестиційної, фінансової діяльності; маржинальний, валовий, чистий, оподатковуваний, неоподатковуваний; номінальний, реальний, низький, нормальний, високий; капіталізований, споживаний.
Криклій О.А., Маслак Н.Г. [53]	Від комерційної, торгової, інвестиційної, фінансової, операційної діяльності; обліковий, до та після оподаткування, чистий, оподаткований; номінальний, реальний, мінімальний, цільовий, максимальний; регулярний, непередбачений; капіталізований, споживаний; банку, філії, структурного підрозділу.
Нечитайло А.І. [66]	Від реалізації товарів (робіт, послуг)вилучений з обороту, капіталізований, умовний, на акцію; Від звичайних видів діяльності, іншої діяльності, надзвичайних обставин, чистий, нерозподілений, валовий, від продажу, до оподаткування, господарювання, звітного та майбутніх періодів; неоподаткований, фактичний прибуток.

Джерело: складено автором на основі [5; 12; 53; 66]

Аналіз підходів до класифікації прибутку показує, що в науковій літературі та законодавстві існує широкий спектр поглядів і класифікаційних ознак, які відображають багатогранність економічної природи прибутку та чинників, що на нього впливають. При цьому основні види прибутку, представлені у фінансовій звітності, включають валовий, операційний, прибуток до оподаткування, чистий та нерозподілений прибуток. Саме ці категорії дозволяють оцінювати рівень прибутковості підприємств і знаходити резерви для її підвищення.

На практиці прибуток визначають як різницю між доходами та пов'язаними з ними витратами відповідно до стандартів бухгалтерського обліку та положень Податкового кодексу. Він може мати грошову, матеріальну або нематеріальну форму. Ширше трактування прибутку включає

перевищення вартості активів над зобов'язаннями протягом звітного періоду або на майбутнє. У разі переваги зобов'язань виникають збитки.

Отже, формування прибутковості відбувається у двох паралельних площинах фінансових відносин, які охоплюють усі аспекти діяльності підприємства. Різноманітність видів прибутку відображає специфіку формування доходів і витрат, забезпечуючи основу для економічного аналізу та пошуку шляхів їх зростання.

1.2. Особливості управління прибутком підприємства в сучасних умовах

Прибуток відіграє важливу роль у розвитку підприємства та забезпеченні інтересів його власників, що вимагає ефективного управління. Управління прибутком охоплює розробку та реалізацію рішень щодо його формування, розподілу та використання, спрямованих на максимізацію добробуту власників у коротко- та довгостроковій перспективі [12].

Основна мета управління прибутком — забезпечити ефективне його формування та оптимальний розподіл для розвитку підприємства та збільшення його ринкової вартості.

Ефективне управління прибутком можливе за наявності добре організованої системи управління. Така система — це сукупність взаємопов'язаних елементів, які виконують певні функції, а їх узгоджена дія забезпечує отримання прибутку заданого рівня.

На основі різних підходів учених виділяють ключові елементи системи управління прибутком підприємства (рис. 1.4).



Рис. 1.4 Складові елементи системи управління прибутком підприємства [76; 86]

Система управління прибутком підприємства спрямована на вирішення ключових завдань, що впливають із її головної мети. Основні завдання включають: максимізацію прибутку відповідно до ресурсного потенціалу підприємства; забезпечення пропорційності між рівнем прибутку та допустимим ризиком; досягнення високої якості прибутку; виплату доходу на інвестований капітал; формування необхідних фінансових ресурсів для перспективного розвитку; постійне зростання ринкової вартості підприємства [82].

Механізм управління прибутком є складовою системи управління підприємством. Він включає елементи, що регулюють процеси розробки та реалізації рішень щодо формування, розподілу і використання прибутку. За І.

Бланком, механізм управління складається з чотирьох основних компонентів, які детально представлені на рисунку 1.5.

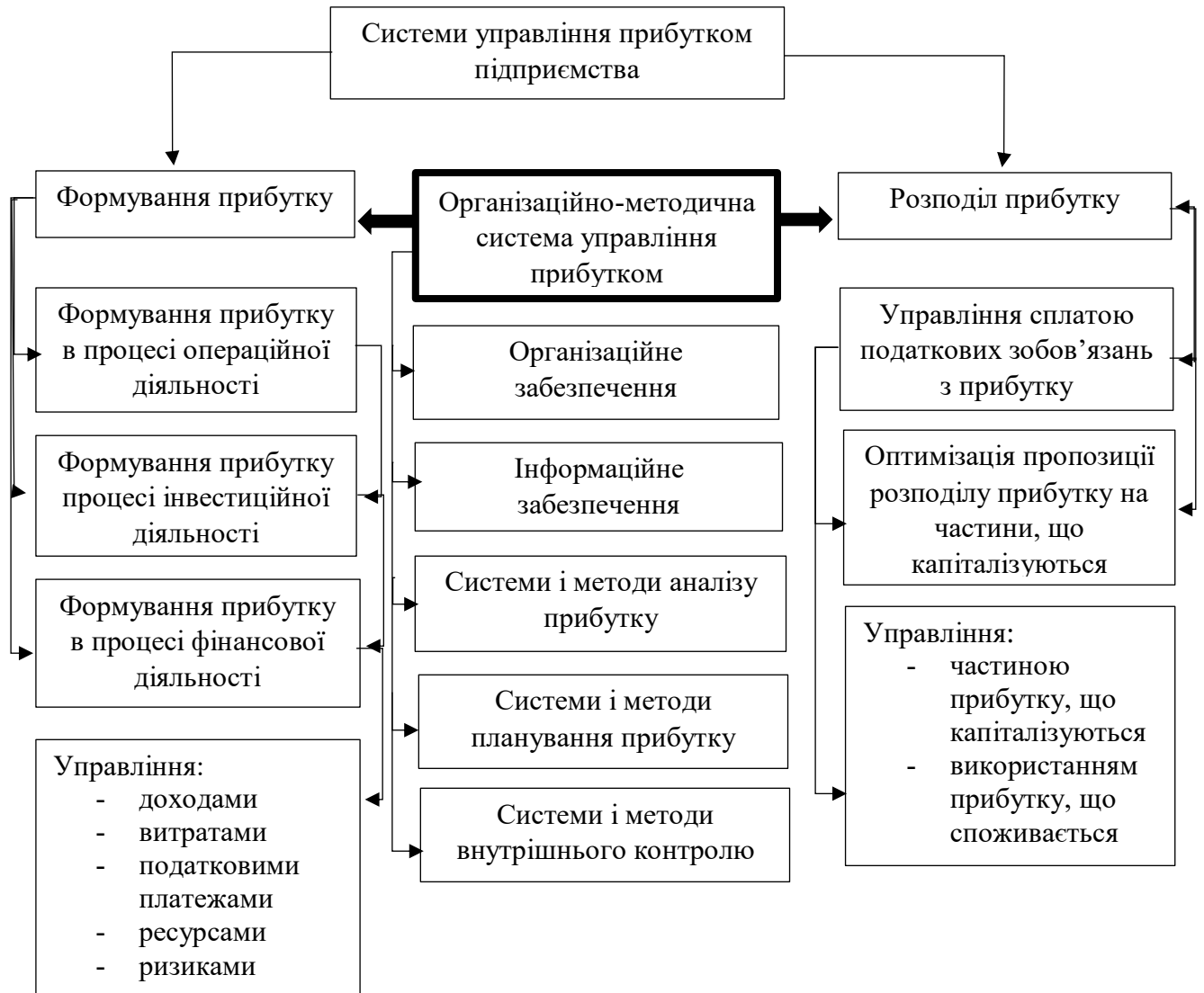


Рис. 1.5. Структурна схема управління прибутком підприємств [76]

На рисунку 1.6 показаний процес управління прибутком як компонент організаційно-методологічної системи управління прибутком.



Рис. 1.6. Елементи механізму управління прибутком підприємства [12]

При побудові механізму важливо враховувати стратегічну орієнтацію прибутку, яка визначає підхід до його планування та використання в коротко- і довгостроковій перспективі. Виділяють три основні стратегії:

1. Стратегія досягнення оптимального прибутку: орієнтована на забезпечення такого рівня прибутку, який не лише покриває усі витрати підприємства, але й підтримує його сталий розвиток у довгостроковій перспективі. Ця стратегія враховує ризики, підтримує конкурентні позиції, інноваційний розвиток та мотивацію персоналу.

2. Стратегія мінімізації прибутку (стабільного прибутку): фокусується на досягненні мінімального рівня доходу, достатнього для рентабельної діяльності та розвитку підприємства. Вона передбачає зменшення ризиків і збитків, а також врахування конкурентного середовища.

3. Стратегія максимізації прибутку: орієнтована на отримання найбільшого можливого прибутку за рахунок внутрішніх і зовнішніх резервів.

Хоча ця стратегія є популярною серед вітчизняних підприємств, її використання може обмежувати довгострокове зростання через ризик переорієнтації прибутку на поточні потреби [64].

Ефективне управління прибутком вимагає дотримання ряду принципів: інтеграція з загальною системою управління, комплексний підхід до прийняття рішень, динамізм, багатоваріантність розробки рішень і стратегічна орієнтованість [54].

Особливості управління прибутком в умовах ринкової економіки включають вдосконалення планування фінансових ресурсів, підвищення якості управління матеріальними ресурсами, посилення функції регулювання кредитної політики, а також ефективний контроль фінансових результатів [40].

Отже, максимізація прибутку є кінцевою метою будь-якого підприємства. Під час стратегічного планування важливо враховувати всі фактори, що впливають на його розмір, а також специфічні аспекти фінансового забезпечення розвитку підприємства. У сучасних умовах нестабільної економіки підприємства повинні формувати стійкі принципи та ефективну систему стратегічного планування та управління прибутком, забезпечуючи послідовність процесу та виконання його ключових завдань.

1.3. Методичні підходи до оцінки ефективності управління прибутком підприємства

В умовах економічного спаду та браку фінансових ресурсів підприємства повинні прагнути досягати щонайменше такого рівня прибутку, який забезпечує стабільну фінансово-господарську діяльність. Це вимагає наявності реальних джерел прибутку та оптимізації його використання. Глобалізація й економічні виклики сприяють необхідності вдосконалення методів розрахунку економічних показників, орієнтованих на ринкові закони та інтереси підприємств і держави.

Питання формування та використання прибутку досліджували як вітчизняні, так і зарубіжні науковці, серед яких А.В. Бугай, В.З. Бугай, В.В. Вудвуд, О.О. Гетьман, П.М. Марич, Г.Г. Кірейцев, О.Р. Кривицька, С.М. Онисько, А.Г. Семенов, В.М. Шаповал, Л.І. Шваб та В.М. Шелудько. Їхні роботи суттєво збагатили теоретико-методологічні основи визначення процесів формування й використання прибутку. Однак, сучасна фінансова наука свідчить, що дослідження не повністю враховують специфіку окремих етапів економічного процесу. Залишаються актуальними питання щодо сутності та механізмів формування прибутку в умовах ринкової економіки.

С.М. Онисько та П.М. Марич трактують формування прибутку як досягнення фінансового результату підприємством завдяки його виробничій, комерційній, науково-дослідній або іншій діяльності. О.О. Гетьман та В.М. Шаповал зазначають, що прибуток виникає після реалізації продукції, коли її вартість перетворюється на грошову форму. Г.А. Семенов, В.З. Бугай, А.Г. Семенов та А.В. Бугай розглядають управління прибутком як систему фінансових відносин, які формуються під час операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. О.Р. Кривицька визначає процес формування прибутку як безперервний процес, що полягає в узгодженні доходів і витрат для досягнення позитивного результату.

На формування прибутку мають вплив різноманітні чинники:

- Матеріально-технічні: впровадження інноваційних технологій, економія ресурсів.
- Організаційно-управлінські: створення ефективних організаційних структур, а також покращення інформаційного забезпечення.
- Економічні: виявлення внутрішніх резервів і покращення ефективності роботи.
- Соціальні: поліпшення умов праці, підвищення кваліфікації працівників.
- Екологічні: виробництво екологічно чистої продукції, застосування безвідходних технологій.

- Ринково-маркетингові: формування попиту на продукцію.
- Господарсько-правові: економічна й соціальна політика держави для оптимізації інтересів суб'єктів ринку.
- Адміністративні: державне регулювання через замовлення, ліцензування, стандартизацію, субсидії тощо [98, с. 437].

В економічній літературі запропоновано кілька моделей, що стосуються формування та використання прибутку:

1. Вперше сформульована А. Курно у 1938 р. і розвинута представниками неокласичної школи (Дж. Хікс, Дж. Робінсон, У. Баумоль) модель максимізації прибутку. Ця модель базується на рівновазі між граничним доходом і граничними витратами підприємства. Недоліками підходу є:

- використання лише бухгалтерського прибутку (без урахування економічного);
- відсутність зв'язку між максимізацією прибутку та його розподілом;
- ризики, пов'язані з високими рівнями фінансової небезпеки операцій.

Хоча максимізація прибутку є важливим завданням, вона не повинна бути єдиною метою підприємства [107].

2. Заснована на підходах неоінституціоналізму модель мінімізації трансакційних витрат, зокрема концепції Р. Коуза про трансакційні витрати — витрати на обслуговування ринкових угод [46]. Ця модель орієнтована на зменшення таких витрат, але не враховує інші витрати підприємства, що може обмежити її ефективність у досягненні загальної економії ресурсів.

3. Модель максимізації обсягу продажу, що підкреслює значення обсягу продажу як інтегрованого показника ділової активності підприємства, який також враховує прибуток. Вона орієнтована на задоволення потреб споживачів та реалізацію соціальної місії підприємства. Кількісні показники

діяльності позитивно сприймаються як працівниками, так і управлінським апаратом [46].

4. Максимізація темпів зростання підприємства. У зарубіжній літературі [9; 108] економічне зростання підприємства визначається як максимум зростання обсягів продажу з дотриманням фінансових пропорцій, відомих як "золоте правило" економіки підприємства [12; 6].

5. Забезпечення конкурентних переваг. Ця модель орієнтована на підвищення ефективності підприємства шляхом досягнення конкурентних переваг: розробка нових продуктів, покращення якості, ефективний маркетинг, оптимізація цін, зниження витрат. Це сприяє формуванню надлишкової прибутковості.

6. Японська модель розвитку фірми, або максимізації доданої вартості. Ця модель забезпечує максимізацію інтересів працівників, менеджерів та власників підприємства, враховує потреби у розвитку основних засобів і нематеріальних активів, та має стратегічний характер. Проте, вона може суперечити інтересам кінцевих споживачів.

7. Найпоширеніша в розвинених країнах модель максимізації ринкової вартості підприємства. Вона передбачає, що зростання ринкової вартості підприємства має практично необмежений потенціал, на відміну від обмежених можливостей зростання прибутку чи економії витрат. Ринкова вартість інтегрує не лише доходи і витрати, але й такі фактори, як імідж, організаційна культура, синергетичний ефект.

Ця модель вирізняється тим, що ринкова вартість підприємства має більш широкий спектр і значно більший потенціал для зростання в порівнянні з іншими показниками. Окрім підвищення доходів і зменшення витрат, ріст ринкової вартості може бути досягнутий через покращення репутації, вдосконалення організаційної культури та використання синергетичних переваг. Якщо межі прибутку або економії витрат для підприємства є обмеженими, то потенціал зростання його ринкової вартості практично необмежений.

На відміну від інших складових вартості суспільного продукту, прибуток виникає як результат різниці між доходами та витратами господарських одиниць, що проявляється на всіх етапах економічної діяльності. Ця специфіка виявляється в різних формах прибутку, які, в умовах глобалізації фінансових ринків та стандартизації фінансової звітності, виділяються міжнародною спільнотою для забезпечення прозорості в обігу фінансових ресурсів у межах доходів і витрат господарських суб'єктів (рис. 1.7).

Етапи економічного процесу	Доходи	Витрати	Прибутки
виробництво	дохід від реалізації продукції	собівартість реалізованої продукції	валовий прибуток
	інші операційні доходи	адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати	операційний прибуток
обмін	дохід у від участі у капіталі, фінансові доходи, інші доходи	втрати від участі в капіталі, фінансові витрати, інші витрати	прибуток до оподаткування
розподіл	дохід в податку на прибуток	витрати з податку на прибуток	чистий прибуток
споживання	нагромадження	виробнича та кінцеву споживання	нерозподілений прибуток

Рис 1.7. Етапи та напрями діяльності суб'єктів господарювання в частині формування та використання прибутку

У схемі (рис. 1.4) фінансових результатів враховуються етапи економічного процесу, які показують динаміку фінансових ресурсів підприємств. Це дозволяє оцінити зростання чи зменшення їхнього фінансового стану на різних етапах діяльності та використовувати це для

аналізу і покращення ефективності підприємства. Методика розрахунку собівартості продукції залежить від галузевих специфікацій, що регулюються відповідними рекомендаціями для кожної індустрії.

Прибуток (збиток) від операційної діяльності (Π_{od}) розраховується як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), іншого операційного доходу, адміністративних витрат, витрат на збут і інших операційних витрат (рис. 1.8).

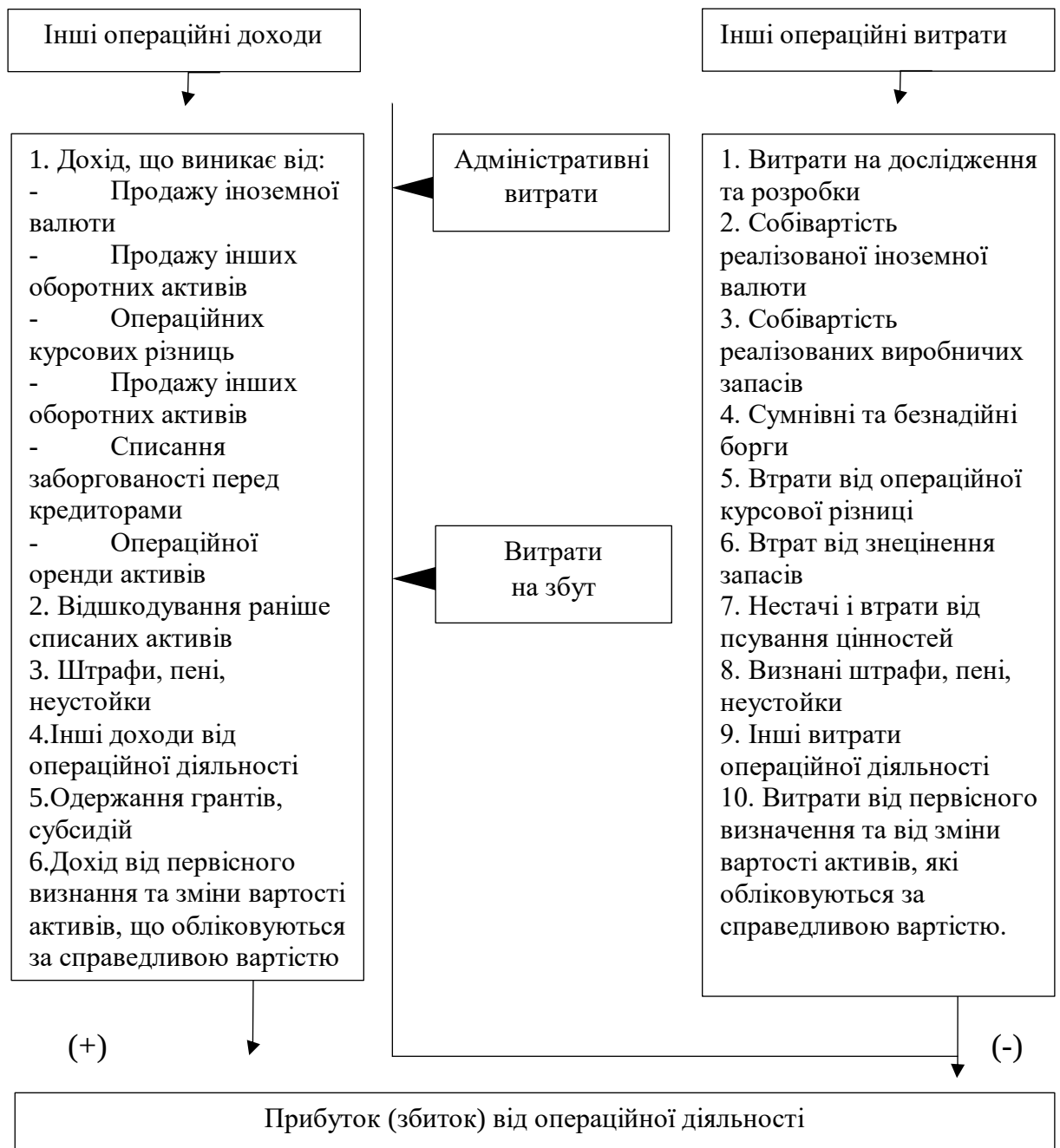


Рис. 1.8. Формування прибутку (збитку) від операційної діяльності

Підприємства можуть також мати доходи та витрати, що не мають прямого відношення до основної операційної діяльності, але тим не менше враховуються в рамках звичайної діяльності. Загальний фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування формується за сукупністю операційної, фінансової, інвестиційної діяльності та інших операцій (рис. 1.9).

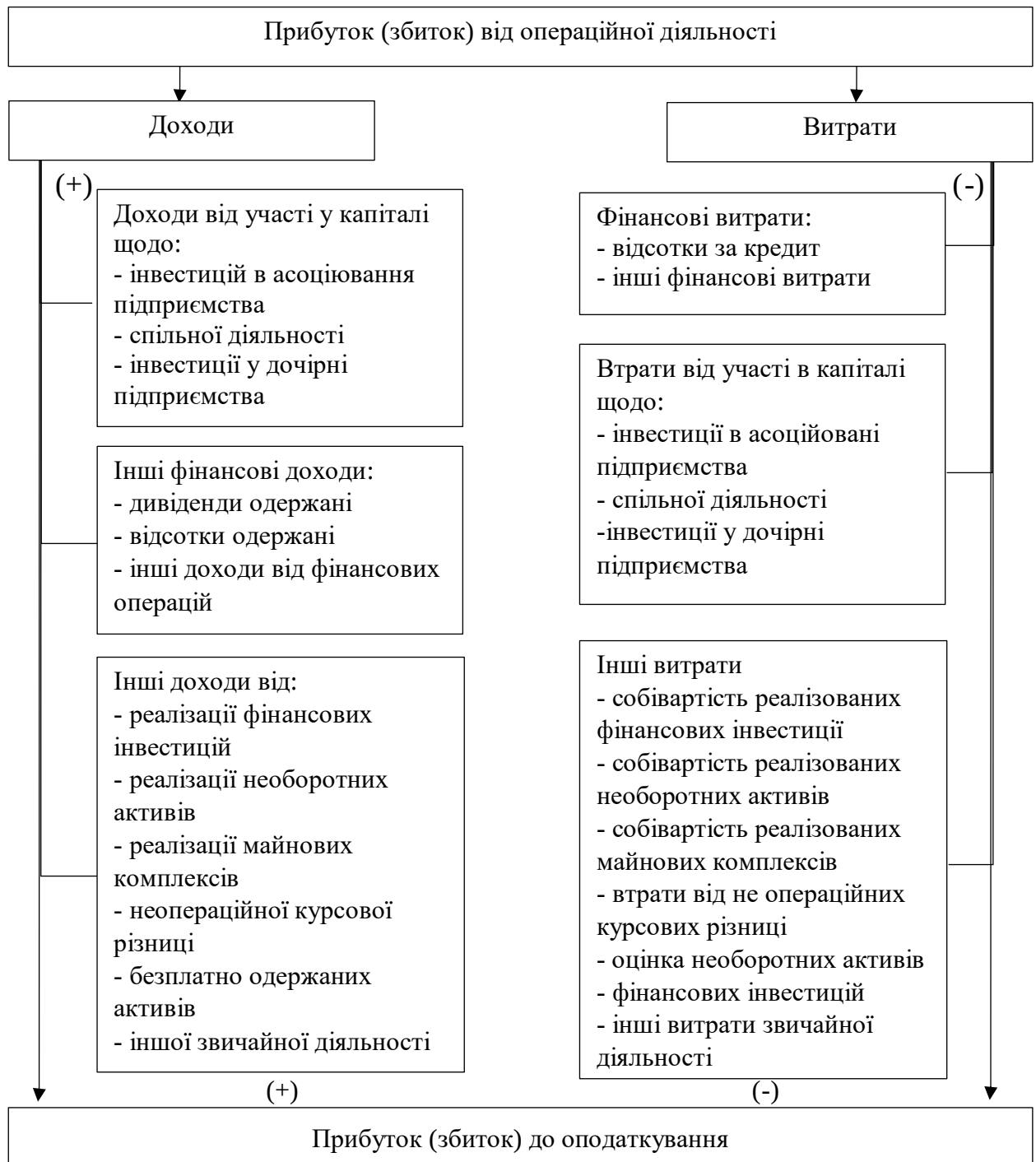


Рис. 1.9. Формування прибутку (збитку) до оподаткування [89]

Податковий кодекс України не містить чіткого визначення терміна "оподаткований прибуток". Водночас у ст. 134 розділу III ПКУ зазначено, що об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток, отриманий як з джерел на території України, так і за її межами, який визначається через коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування, зафіксованого у фінансовій звітності підприємства.

У ринковій економіці механізм розподілу прибутку є критично важливим, оскільки він безпосередньо впливає на ефективність фінансової самостійності та здатність підприємств до самофінансування. Підвищення ефективності цього процесу стимулює підприємства та їх працівників до покращення результатів діяльності. Розподіл прибутку також є важливим економічним інструментом, який сприяє гармонізації інтересів держави, підприємства та його трудового колективу [61, с. 60–61].

О.О. Кравченко вказує, що розподіл прибутку є одним із найскладніших етапів управління ним, і акцентує на важливості раціоналізації фінансового механізму цього процесу. Це передбачає вибір оптимальних форм і методів розподілу прибутку в залежності від цілей і специфіки діяльності підприємства.

Основні цілі раціоналізації розподілу прибутку включають:

1. Забезпечення збалансованості форм і методів його розподілу.
2. Планування формування та розподілу прибутку, в тому числі розробку дивідендної політики.
1. Забезпечення стабільної прибутковості підприємства [30, с. 256].

Оптимізація процесу розподілу прибутку включає кілька етапів: оцінку рівня самофінансування, визначення потреби у фінансових ресурсах, планування обсягів чистого прибутку та його розподіл для подальшого споживання [47, с. 258-259]. Це дозволяє встановити оптимальні пропорції використання прибутку для накопичення та споживання.

Діагностика прибутковості в різних секторах економіки й аналіз фінансових потоків важливі для виявлення кризових чинників, які можуть впливати на ліквідність, платоспроможність та боргову залежність.

Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик та А.Г. Загородній розділяють показники рентабельності на дві основні групи:

1. Рентабельність продукції, до якої входять такі показники:

- рентабельність реалізованої продукції;
- рентабельність продажів.

2. Рентабельність капіталу (інвестицій).

Ю.С. Цал-Цалко доповнює ці показники, пропонуючи обчислювати рентабельність капіталу не лише через відношення чистого прибутку до середньорічної величини активів або власного капіталу, а також через співвідношення прибутку від господарської діяльності до відповідної бази.

Для рентабельності продажу автор рекомендує використовувати показник валової рентабельності чистого доходу від основної діяльності, який розраховується як відношення валового прибутку (збитку) до чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Однак варто зазначити, що для комплексної оцінки рентабельності продажу цього показника недостатньо.

Основним показником витрат є рентабельність продукції, яка визначається як співвідношення валового прибутку до сукупних витрат на реалізовану продукцію, зокрема її собівартості.

$$R_{np} = \frac{\text{Валовий прибуток}}{\text{Собівартість реалізованої продукції}} \times 100\% \quad (1.1)$$

Цей показник демонструє, скільки прибутку отримано з кожної гривні, вкладеної у виробництво.

Ресурсні показники рентабельності розраховуються як співвідношення чистого прибутку або прибутку від звичайної діяльності до оподаткування до вартості активів (капіталу) або їх складових. Для обчислення рентабельності активів (економічної рентабельності), а також для оцінки рентабельності власного або акціонерного капіталу, рекомендується використовувати

прибуток від звичайної діяльності до оподаткування. Натомість для оцінки рентабельності активів застосовується чистий прибуток.

Отримані значення цих показників відображають ефективність використання підприємством своїх ресурсів (активів) і показують, скільки прибутку припадає на кожну одиницю рентабельності. Економічна рентабельність (рентабельність активів) ілюструє, наскільки ефективно компанія використовує свої активи для досягнення прибутку.

$$P_c = \frac{\text{Валовий прибуток}}{\text{Сукупні активи}} \times 100\% \quad (1.2)$$

Цей показник є ключовим для інвесторів, адже дозволяє оцінити ефективність роботи підприємства в цілому. Рентабельність власного капіталу демонструє рівень прибутковості капіталу, вкладеного в компанію, тобто показує, наскільки ефективно винагороджуються її власники.

$$P_{ак} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Зареєстрований капітал}} \times 100\% \quad (1.3)$$

Рентабельність акціонерного капіталу вказує на максимальний розмір дивідендів на одну акцію та розраховується за певною формулою.

$$P_{вк} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}} \times 100\% \quad (1.4)$$

Розглядаючи різні підходи до оцінки рентабельності, можна зробити висновок, що існує кілька варіантів її визначення. На наш погляд, важливо використовувати показники рентабельності, де в чисельнику можуть бути як валовий, так і чистий прибуток. Це пояснюється тим, що підприємства функціонують в умовах, які можуть значно відрізнятися: деякі працюють за стандартними умовами, тоді як інші мають пільгові умови.

На нашу думку, для отримання повної інформації про рентабельність продажу підприємства доцільно використовувати додаткові показники, такі як рентабельність продажу від основної операційної діяльності та рентабельність продажу від звичайної діяльності. При обчисленні цих показників прибуток

від основної операційної діяльності або прибуток від звичайної діяльності до оподаткування співвідноситься з чистим доходом від реалізації [55].

Показники ефективності доходів відображають успішність комерційної діяльності підприємства, вказуючи на рівень прибутку, що отримується з кожної гривні продажу. При розрахунку цих коефіцієнтів дохід завжди виступає в чисельнику.

Валова рентабельність продажу визначає ефективність основної діяльності підприємства, показуючи, скільки прибутку припадає на кожну одиницю продажу:

$$P_{вр} = \frac{\text{Валовий прибуток}}{\text{Чистий дохід}} \times 100\% \quad (1.5)$$

Операційна рентабельність реалізації оцінює прибутковість підприємства після врахування адміністративних витрат та витрат на збут, які не є виробничими.

Якщо валова рентабельність залишається незмінною, але операційна рентабельність знижується, це може свідчити про збільшення адміністративних витрат або витрат на збут.

$$P_{ор} = \frac{\text{Операційний прибуток}}{\text{Чистий дохід}} \times 100\% \quad (1.6)$$

Чиста рентабельність реалізації враховує вплив структури капіталу та способів фінансування на загальну прибутковість підприємства. Якщо операційна рентабельність не змінюється, але чиста рентабельність зменшується, це може бути ознакою зростання фінансових витрат, збитків від інвестиційної діяльності або підвищення податкових платежів.

Якщо операційна рентабельність залишається незмінною, а чиста рентабельність знижується, це може свідчити про збільшення фінансових витрат, отримання збитків від інвестиційної діяльності або зростання податкових платежів підприємства.

$$P_{чр} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Чистий дохід}} \times 100\% \quad (1.7)$$

Основні завдання аналізу рентабельності полягають у:

- оцінці поточної ефективності діяльності підприємства;
- аналізі змін рентабельності за певний період;
- визначенні факторів, які впливають на її динаміку;
- пошуку резервів для підвищення рівня рентабельності [55].

Таким чином, у сучасних економічних умовах виникає необхідність суттєво переглянути підходи до формування та використання прибутку підприємств. Це вимагає створення якісно нових механізмів розподілу прибутку, що сприятиме фінансовій стабільності та економічній безпеці суб'єктів господарювання.

На сьогодні процес управління прибутком (окрім аспектів, пов'язаних із оподаткуванням) залишається поза увагою держави. Це негативно впливає на фінансовий стан значної частини підприємств і загалом на економіку України.

Отже, в сучасних умовах необхідно приділити особливу увагу вдосконаленню механізмів формування та ефективного використання прибутку для забезпечення фінансової стабільності та економічної безпеки підприємств.

Висновки до розділу 1

У першому розділі магістерської роботи розкрито теоретико-методологічні засади управління прибутком підприємства, які є основою для формування ефективної стратегії фінансового управління. Результати дослідження дозволили сформулювати такі висновки:

1. Прибуток є ключовим фінансовим показником, що відображає результативність діяльності підприємства та визначає його здатність до самофінансування, інноваційного розвитку й адаптації до змін у зовнішньому середовищі.

Визначено, що прибуток виконує низку важливих функцій, серед яких: стимулююча (мотивація до підвищення продуктивності), відтворювальна

(формування ресурсів для оновлення виробничих потужностей), інвестиційна (забезпечення капіталовкладень) та соціальна (підтримка соціальних програм).

Акцентовано на тому, що управління прибутком має інтегрований характер, включаючи стратегічне планування, оперативний контроль і аналіз результативності.

2. Визначено, що сучасне економічне середовище характеризується високою динамічністю, непередбачуваністю та конкуренцією, що створює нові виклики для управління прибутком.

Розглянуто вплив таких факторів, як цифровізація, глобалізація, інфляційні процеси, коливання цін на ресурси та посилення конкуренції, на ефективність формування та використання прибутку.

Зазначено, що ефективне управління прибутком потребує впровадження сучасних підходів до організації фінансового менеджменту, серед яких: бюджетування, ризик-менеджмент, автоматизація управлінських процесів, моніторинг ключових показників ефективності (KPI).

3. Систематизовано основні методи оцінки ефективності управління прибутком, серед яких аналіз абсолютних і відносних показників (рентабельності, прибутковості капіталу, активів та продажів), а також коефіцієнти ефективності витрат і швидкості обороту капіталу.

Обґрунтовано необхідність застосування інтегральних підходів, що поєднують фінансовий і нефінансовий аналіз, для забезпечення комплексної оцінки результатів управління.

Рекомендовано використовувати економіко-математичні моделі та сучасні програмні рішення для прогнозування прибутку, враховуючи ризики та невизначеності.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА» **Error! Bookmark not defined.**

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА» та його фінансових результаті **Error! Bookmark not defined.**

Товариство з обмеженою відповідальністю "Інтерджус Буковина" зареєстроване в Україні, в місті Київ, за адресою вулиця Черчилля Вінстона, будинок 1/12, офіс 208. Основна діяльність компанії пов'язана з виробництвом фруктових і овочевих соків, а також надає додаткові послуги в галузі лісозаготівель, перероблення і консервування фруктів і овочів, виробництва дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів, оренди будівельного і транспортного устаткування, а також складського господарства.

ТОВ "Інтерджус Буковина" є юридичною особою, заснованою на статутному капіталі в розмірі 46 201 000 грн. Компанія була зареєстрована 9 лютого 2019 року. Керівником та представником компанії є Роман Петрович Ковалевський, а кінцевим бенефіціарним власником є Сергій Леонідович Тігіпко.

Управління підприємством здійснюється на основі принципів самостійності та демократичного підходу, при цьому вищим органом управління є загальні збори учасників та наглядова рада. Основні напрями діяльності компанії визначаються самостійно, з урахуванням чинного законодавства України. Контроль за її діяльністю здійснюється відповідними органами державної влади в межах їх компетенції.

ТОВ «Інтерджус Буковина» є багатогалузевим підприємством з коефіцієнтом спеціалізації 0,2, що вказує на різноманітність напрямів діяльності. Основним напрямком є виробництво та переробка фруктових і овочевих соків, а також надання супутніх послуг і реалізація різних товарів. Метою діяльності компанії є виробництво високоякісної продукції, її

переробка та реалізація з метою отримання прибутку та задоволення економічних і соціальних потреб.

Компанія займається широким спектром діяльності, включаючи:

- виробництво соків та іншої харчової продукції;
- переробка фруктів та овочів;
- оптова торгівля фруктами, овочами та іншими товарними групами;
- надання послуг з оренди будівельного обладнання та транспортних засобів;
- складське господарство та транспортна діяльність.

Досліджуване підприємство також здійснює різноманітну комерційну діяльність, включаючи оренду та продаж машин і устаткування, надаючи консультації та послуги підприємствам і фізичним особам у сфері переробки сільськогосподарської продукції та транспорту. Для реалізації окремих видів діяльності підприємство отримує необхідні ліцензії та сертифікати відповідно до чинного законодавства України.

Організаційна структура ТОВ "Інтерджус Буковина" є основою для ефективного виконання функцій, саморегулювання та координації діяльності працівників. Вона включає в себе систему організаційних підрозділів, їхні розміри та територіальне розташування. В межах підприємства можна виокремити різні підрозділи: основного виробництва, функціональні, допоміжні, обслуговуючі та культурно-побутові.

На рисунку 2.1, представлена організаційна структура даного підприємства і ми можемо спостерігати, як вона постійно вдосконалюється та адаптується до змінюваних ринкових умов, зокрема, через впровадження стратегічного менеджменту. В майбутньому особлива увага буде приділятися управлінню маркетингом, що включатиме прогнозування розвитку ринку та вплив на майбутні результати діяльності компанії.

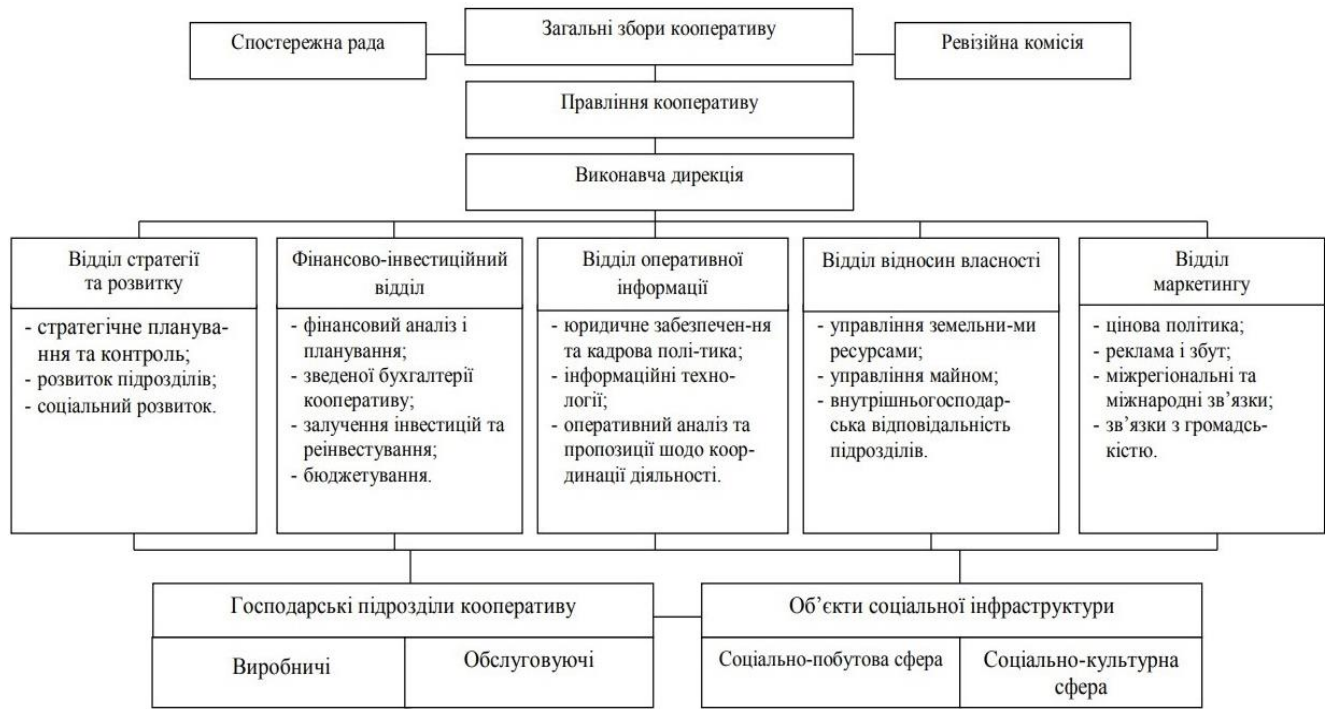


Рис. 2.1. Організаційна структура ТОВ «Інтерджус Буковина»

Також, ТОВ "Інтерджус Буковина" має можливість реорганізуватися в інші форми господарювання за рішенням Загальних зборів учасників, відповідно до Статуту та чинного законодавства. У разі реорганізації, всі права та обов'язки підприємства передаються правонаступникам.

Загальна площа земельних угідь підприємства становить 3993 га, з яких 3937 га або 98,6% займає рілля. Ступінь розораності землі майже досягає 99%, а рівень освоєння становить 100%. Це свідчить про високий рівень використання земельних ресурсів, що дозволяє зосередитися на підвищенні результативності діяльності через застосування високопродуктивних сортів рослин та новітньої сільськогосподарської техніки.

Для ефективного обробітку сільськогосподарських угідь, що знаходяться під управлінням ТОВ "Інтерджус Буковина", підприємство має необхідні матеріальні та трудові ресурси. В його наявності є: 49 тракторів, 14 овочезбиральних та 5 фруктозбиральних комбайнів, а також більше 40 вантажних і спеціальних автомобілів. Земельні ділянки компанії розташовані в правобережній лісостеповій зоні південно-західної частини України. За

метеорологічними даними, клімат в цій місцевості є помірно-континентальним з середньою річною кількістю опадів 440 мм і середньорічною температурою повітря $+6^{\circ}\text{C}$. Територія відзначається різноманітністю ландшафтів: від широколистяних лісів з опідзоленими ґрунтами до лучно-степових зон з родючими чорноземами. Основною природною проблемою є ерозія ґрунтів. Для збереження родючості землі підприємство приділяє увагу регулюванню стоку води, проведенню лісомеліоративних протиерозійних заходів та попередженню засолення ґрунтів.

Рівень кваліфікації працівників складає близько 85% від загальної чисельності. Керівництво та основні спеціалісти компанії мають вищу економічну освіту, що позитивно впливає на ефективність діяльності підприємства. Номінальний фонд робочого часу одного працівника становить 275 люд.-днів, а рівень використання трудових ресурсів досягає близько 83%. Середньорічна чисельність працівників протягом аналізованого періоду залишалась стабільною (173 особи), що свідчить про достатнє забезпечення підприємства необхідною кількістю трудових ресурсів.

Розмір підприємства визначається низкою показників, серед яких обсяг виробництва та реалізації продукції, структура та площа земельних угідь, кількість працівників, а також відповідність їх професійним вимогам для виконання потреб господарства. Крім того, важливими є витрати праці, витрати на основне виробництво, вартість основних виробничих фондів і оборотних засобів тощо.

Для оцінки розміру ТОВ "Інтерджус Буковина" використовуватимемо відповідні показники, наведені в таблиці 2.1. Згідно з цими даними, можна відзначити, що вартість валової продукції демонструє тенденцію до зростання з 2019 по 2022 рік, досягнувши піку у 2022 році (285 774 тис. грн), що в 4 рази перевищує рівень 2019 року. у 2023 році цей показник дещо знизився на 3% (до 277 271 тис. грн), ймовірно, через вплив війни та економічних труднощів. однак, навіть за цих умов, зберігається високий рівень виробництва.

Таблиця 2.1

Основні показники розміру ТОВ «Інтерджус Буковина»

Статті активів	На кінець звітного періоду				
	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Вартість валової продукції (в співставних цінах 2019 р.), тис. грн.	68 738	113 402	149 490	285 774	277 271
Площа с. – г. угідь, га	40 020	40 060	40 060	40 100	49 940
з них: рілля	46 520	47 540	49 520	49 540	49 470
Середньорічна чисельність працюючих, осіб:	115	187	196	165	174
- основні працівники рослинництва	49	66	66	76	75
Затрати праці всього, тис. люд.-год.	4 033	4 033	4 042	4 042	4 114
Середньорічна вартість основних фондів та оборотних засобів, тис. грн.	227 191	218 305	242 917	160 653	123 420
Фондовіддача, тис. грн.	0,30	0,52	0,62	1,78	2,25
Фондоозброєність, тис. грн	1 975,57	1 167,91	1 239,37	973,96	709,31

Джерело: складено і розраховано автором за [86]

За період з 2019 по 2023 роки ТОВ «Інтерджус Буковина» продемонструвало зростання вартості валової продукції з 68 738 тис. грн до 277 271 тис. грн, хоча в 2023 році спостерігається незначне зниження. Площа сільськогосподарських угідь збільшилася з 40 020 га до 49 940 га, що свідчить про розширення діяльності підприємства, а чисельність працівників зросла з 115 до 174 осіб. Водночас фондовіддача зросла з 0,30 до 2,25, що вказує на підвищення ефективності використання активів, а фондоозброєність зменшилась з 1 975,57 тис. грн до 709,31 тис. грн, що може свідчити про скорочення інвестицій у нові основні засоби. Затрати праці залишалися стабільними в межах 4 033–4 114 тис. люд.-год. протягом усіх років. Ці показники демонструють стабільне зростання та ефективне використання ресурсів підприємства.

Для більш детального аналізу діяльності підприємства необхідно оцінити його забезпечення основними ресурсами, такими як земельні, трудові та матеріальні. Проведення аналізу цих аспектів дозволяє сформувати комплексний показник – ресурсний потенціал.

Ресурсний потенціал являє собою сукупність природних і техногенних матеріальних складових, які можуть бути використані у процесі створення різноманітних благ та продуктів. Земельні ресурси є ключовою складовою ресурсного потенціалу підприємств, особливо у сфері аграрного виробництва (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Структура земельних угідь ТОВ «Інтерджус Буковина», 2019-2023 рр.

Види угідь	2019 р.	2020 р.	2021 р.		2022 р.		2023 р.		Абсолютне відхилення 2023 р. до 2021 р., +, -	
	площа, га	в % до	площа, га	в % до всього	площа, га	в % до всього	площа, га	в % всього	площа, га	в % всього
Загальна земельна площа	-	-	4008,0	100,0	4010,0	100,0	3993,0	100,0	-15,0	-
Площа сільськогосподарських угідь	-	-	4008,0	100,0	4010,0	100,0	3993,0	100,0	-15,0	-
з них:	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	-
- рілля	-	-	3952,0	98,6	3954,0	98,6	3937,0	98,6	-15,0	-
- Інші землі	-	-	56,0	1,4	56,0	1,4	56,0	1,4	0,0	-

Джерело: складено і розраховано автором за [56]

Протягом аналізованого періоду значних змін у землекористуванні підприємства не зафіксовано. Станом на 1 січня 2023 року у користуванні господарства знаходилось 3993,0 га земельних угідь, що лише на 15 га менше, ніж у 2021 році. Уся площа підприємства є сільськогосподарськими угіддями, з яких 3937,0 га складає рілля.

Для оцінки ступеня розвитку товарних напрямів підприємства необхідно розрахувати та проаналізувати коефіцієнт спеціалізації, використовуючи формулу:

$$K_c = 100 / \sum T (2_i - 1) ,$$

де: K_c — коефіцієнт спеціалізації, T — питома вага кожного напрямку в структурі товарної продукції, %, i — порядковий номер напрямку (виду продукції) у ранжованому ряді за питоною вагою.

Цей показник дозволяє визначити рівень спеціалізації підприємства, враховуючи всі товарні напрями. Залежно від значення коефіцієнта, підприємства класифікують так:

- багатогалузеві — $\leq 0,20$,
- зі слабкою спеціалізацією — $0,21-0,30$,
- із середнім рівнем спеціалізації — $0,31-0,40$,
- із рівнем вищим за середній — $0,41-0,50$,
- з високим рівнем спеціалізації — $0,51-0,60$,
- із глибокою спеціалізацією — $> 0,60$.

Розрахований коефіцієнт спеціалізації для підприємства становить 0,23, що свідчить про його слабкий рівень спеціалізації. Основний напрям діяльності визначається за кількома домінуючими галузями. У випадку описаного підприємства це виробництво соків, перероблення фруктів і овочів, а також діяльність у сфері транспорту та оренди обладнання.

Загальний рівень технологічної оснащеності підприємства є достатнім для виконання основних завдань. Воно має у розпорядженні необхідну техніку, сучасне обладнання для переробки сировини, складські приміщення, а також транспортні засоби, що відповідають вимогам технологічних процесів.

Трудові ресурси підприємства складаються із працівників, які володіють необхідними знаннями, фізичними можливостями та навичками для виконання агротехнологічних робіт. Як свідчать дані таблиці 2.4, більшість керівного складу має вищу освіту, що сприяє впровадженню професійних знань у виробничі процеси та забезпечує стабільну діяльність підприємства.

У звітному році підприємство налічувало 173 працівники, з яких 7 — адміністративний персонал і провідні спеціалісти (табл. 2.4). Далі буде

проведено аналіз забезпеченості підприємства ключовими ресурсами та оцінено ефективність їх використання.

Таблиця 2.4

Кадровий склад працівників ТОВ «Інтерджус Буковина», 2023 р.

Посада	Кількість працюючих	Освіта
Директор	1	Вища
Заступник директора	1	Вища
Начальник цеху рослинництва (головний агроном)	1	Вища
Начальник цеху механізації (головний інженер)	1	Вища
Головний бухгалтер	1	Вища
Ведучі спеціалісти	7	
– з них:	5	Вища
	2	Середня спеціальна
Всього працюючих:	173	–

Джерело: складено автором за [86]

На рисунку 2.2 представлено систему ключових показників, що відображають ефективність управління ресурсним потенціалом підприємства. Вони охоплюють наступні аспекти:

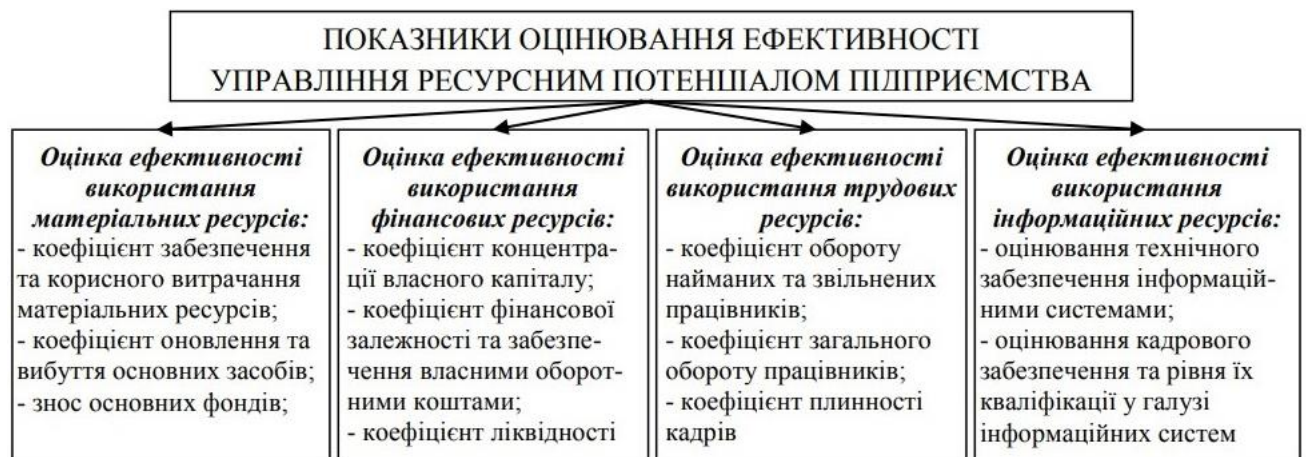


Рис. 2.2. Система оцінювання ефективності управління ресурсним потенціалом підприємства [100]

- матеріальні ресурси аналізуються з урахуванням потенційних можливостей засобів праці, технічного та технологічного забезпечення підприємства;

- фінансові ресурси оцінюються через аналіз ключових фінансових показників, зокрема прибутковості, ліквідності та платоспроможності;
- трудові ресурси оцінюються за допомогою аналізу плинності кадрів та рівня продуктивності праці;
- інформаційні ресурси включають аналіз технічного забезпечення інформаційними системами, а також кваліфікаційного рівня персоналу, що працює у цій сфері.

Раціональне використання виробничих ресурсів підвищує ефективність діяльності підприємства. Ефективне використання ресурсів сприяє збільшенню обсягів виробленої продукції, доходів від її реалізації та прибутковості на кожну одиницю витраченого ресурсу.

Таким чином, проаналізуємо основні показники забезпечення та ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства за останні 5 років (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Оцінка основних показників забезпечення та ефективності використання ресурсного потенціалу в ТОВ «Інтерджус Буковина», 2019-2023 рр.

Статті активів	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2023 р. / 2019 р.	
						Абсолютні відхилення (+/-)	Темпи приросту (%)
Забезпеченість трудовими ресурсами (в розрахунку на 100 га с/г угідь), чол.	5	5	5	5	5	0	0
Продуктивність праці на 1 середньорічного працівника, грн.	200 692	273 005	357 060	456 968	499 465	298 773	149
Продуктивність праці на 1 люд.-годину затрат праці, грн.	4 033	4 033	4 042	4 042	4 114	81	2
Фондовіддача, тис. грн.	0,30	0,52	0,62	1,78	2,25	1,95	650

Фондоозброєність, тис. грн.	1 975,57	1 167,91	1 239,37	973,96	709,31	-1 266,26	-64
Коефіцієнт оборотності оборотних засобів	1,62	1,58	1,52	1,23	1,19	-0,43	-26
Тривалість одного обороту, днів	227	256	240	297	303	76	34

Джерело: складено і розраховано автором за [78]

На основі аналізу діяльності підприємства, можна зробити висновок, що забезпечення трудовими ресурсами протягом 2019-2023 років становило в середньому 5 осіб на кожні 100 га сільськогосподарських угідь. Незважаючи на загальне скорочення рівня трудозабезпеченості, це супроводжувалось підвищенням продуктивності праці, що свідчить про раціональне та ефективне використання наявних трудових ресурсів.

Проаналізуємо загальні тенденції розвитку підприємства та його фінансову стабільність. Для оцінки ліквідності та ефективності використання ресурсів використаємо структуру активів. Таблиця 2.6, демонструє склад активів підприємства за період 2019–2023 років, зокрема в розрізі необоротних та оборотних активів.

Таблиця 2.6

Структура майна ТОВ «Інтерджус Буковина», 2019-2023 рр.

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Зміна (2023/2019 р.р.)	Темп змін, %
Необоротні активи	137 689	138 872	127 909	170 046	196 705	59 016	42,9
Оборотні активи	227 191	218 305	187 655	242 110	344 683	117 492	51,7
Разом активів	364 880	346 214	326 527	412 156	541 388	176 508	48,4

Джерело: складено автором на основі Додатку Б

Спостерігаємо, що загальна вартість активів збільшилася на 48,4%. Основний приріст забезпечили оборотні активи (+51,7%), що свідчить про акцент підприємства на розширенні виробничої діяльності та збільшенні обсягів реалізації продукції. Необоротні активи також зросли (+42,9%), але у 2023 році їхня частка в загальних активах дещо знизилася.

Для оцінки зміни у складі активів протягом досліджуваного періоду та розуміння, чи є підприємство більше орієнтованим на довгострокові інвестиції або на підтримку поточної діяльності, проаналізуємо таблицю 2.7, яка деталізує структуру основних і оборотних активів.

Таблиця 2.7

Структура основних і оборотних активів ТОВ «Інтерджус Буковина»,
за період 2019 – 2023 рр.

Необоротні активи:							
Складова	2019	2020	2021	2022	2023	Зміна (2023/2019)	Темп змін, %
Основні засоби	122 266	114 163	147 754	169 770	258 681	+136 415	+111,6%
Інші необоротні активи	16 606	13 746	22 292	26 935	27 903	+11 297	+68,0%
Разом	138 872	127 909	170 046	196 705	286 584	+147 712	+106,4%
Оборотні активи:							
Складова	2019	2020	2021	2022	2023	Зміна (2023/2019)	Темп змін, %
Запаси	58 615	53 600	76 303	164 518	186 035	+127 420	+217,3%
Дебіторська заборгованість	71 463	153 509	73 572	163 360	208 185	+136 722	+191,5%
Грошові кошти	756	11 278	3 200	22 316	9 014	+8 258	+1090,8%
Разом	187 655	242 917	218 305	346 176	407 832	+220 177	+117,3%

Джерело: складено і розраховано автором на основі додатку Б

Основний приріст оборотних активів ТОВ «Інтерджус Буковина» у 2023 році пов'язаний із суттєвим збільшенням запасів (+217,3%), що свідчить про розширення виробництва та накопичення сировини або готової продукції. Це може бути сигналом до зростання обсягів виробництва та очікуваного збільшення продажів. Дебіторська заборгованість зросла на 191,5%, що вказує на активізацію продажів із відстрочкою платежів. Такий стратегічний крок може бути спрямований на стимулювання попиту та підтримку ринкових позицій підприємства в умовах конкуренції. Грошові кошти майже подвоїлися (+1090,8%), що позитивно впливає на ліквідність підприємства та його здатність ефективно управляти фінансовими потоками.

Щодо необоротних активів, основний приріст був зумовлений збільшенням вартості основних засобів на 111,6%. Це може свідчити про

інвестиції в модернізацію виробничих потужностей, оновлення обладнання чи розширення виробничих можливостей. Інші необоротні активи також зросли на 68%, що може бути результатом збільшення інших довгострокових інвестицій або фінансових вкладень у розвиток підприємства. В результаті, загальна вартість необоротних активів зросла на 106,4%, що вказує на успішне нарощування довгострокових ресурсів компанії.

Для оцінки ефективності діяльності підприємства важливим інструментом є аналіз його фінансових результатів, який дозволяє отримати уявлення про тенденції доходів, витрат та прибутків протягом досліджуваного періоду.

Таблиця 2.8, містить дані про основні фінансові показники та надає можливість не тільки порівняти зміни в основних статтях фінансових звітів за кілька років, але й оцінити ефективність управлінських рішень.

Таблиця 2.8

Загальні фінансові результати ТОВ «Інтерджус Буковина», 2019-2023
рр.

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2023 р. / 2019 р.	
						Зміна %	Темп змін, %
Чистий дохід від реалізації	449 726	369 014	528 162	888 612	1 000 814	+551 088	+122,6
Собівартість реалізованої продукції	380 988	255 612	379 372	602 838	723 543	+342 555	+89,9
Валовий прибуток	68 738	113 402	149 490	91 345	285 774	+217 036	+315,7
Чистий прибуток	-	27 267	42 648	111 246	82 691	-	-

Джерело: складено та розраховано автором на основі Додатку А

У 2023 році чистий дохід від реалізації склав 1 000 814 тис. грн, що на 551 088 тис. грн більше, ніж у 2019 році (+122,6%), що свідчить про значне збільшення доходів підприємства. Собівартість реалізованої продукції зросла на 342 555 тис. грн, що складає +89,9%. У 2023 році собівартість досягла 723

543 тис. грн. – це є природним показником , оскільки воно пов'язане з розширенням виробництва та зростанням обсягів виробленої продукції.

Валовий прибуток у 2023 році склав 285 774 тис. грн, що є значним зростанням (+315,7%) порівняно з 2019 роком (68 738 тис. грн), що свідчить про ефективне управління виробничими витратами і значне збільшення ефективності діяльності підприємства. Таке зростання валового прибутку відображає позитивні зміни у фінансових результатах.

Чистий прибуток на кінець 2023 року хоча й знизився порівняно з 2022 роком, проте залишився на високому рівні, що є важливим фактором для стабільності і подальшого розвитку компанії.

Таблиця 2.9, аналізує грошові потоки підприємства від різних видів діяльності. Що дає змогу оцінити, наскільки стабільно підприємство генерує грошові потоки від основної діяльності, що важливо для забезпечення платоспроможності та фінансової стійкості.

Таблиця 2.9

Аналіз руху грошових коштів ТОВ «Інтерджус Буковина» за період
2019-2023 років

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2023 р. / 2019 р.	
						Зміна %	Темп змін, %
Грошові потоки від операційної діяльності	13 612	19 531	45 035	62 238	31 450	+17 838	+131,0
Грошові потоки від інвестиційної діяльності	-8 428	-948	-64 150	-41 631	-83 323	-74 895	-
Грошові потоки від фінансової діяльності	-4 986	-13 773	15 960	-11 426	44 645	+49 631	-
Залишок грошових коштів	378	5 639	1 600	11 158	4 507	+4 129	+1092,3

Джерело: складено та розраховано автором на основі Додатку В

Аналіз руху грошових коштів ТОВ «Інтерджус Буковина» за період 2019-2023 років показує, що грошові потоки від операційної діяльності продемонстрували стале зростання. Інвестиційна діяльність була переважно

збитковою, що може свідчити про активну модернізацію виробничих потужностей. Позитивні фінансові потоки у 2023 році (+44 645 тис. грн) сприяли стабілізації.

Власний капітал є основним джерелом фінансування, яке свідчить про фінансову незалежність компанії, а зобов'язання вказують на рівень фінансового ризику, пов'язаного з використанням позикових коштів.

Динаміка показників у таблиці 2.10, показує, як змінилася структура капіталу компанії, включаючи значні коливання як у власному капіталі, так і в обсязі зобов'язань, що дозволяє глибше зрозуміти фінансові рішення компанії за цей період.

Таблиця 2.10

Структура капіталу ТОВ «Інтерджус Буковина», за період 2019-2023 рр.

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2023 р. / 2019 р.	
						Зміна %	Темп змін, %
Власний капітал	257 006	299 503	256 855	488 858	406 167	+149 161	+58,0
Зобов'язання	89 208	103 348	89 359	188 379	126 379	+37 171	+41,7
Разом капіталу	346 214	412 963	346 214	694 416	541 388	+195 174	

Джерело: складено та розраховано автором на основі Додатку А

Власний капітал підприємства з 2019 по 2023 рік збільшився на 149 161 тис. грн (58,0%). У 2023 році власний капітал склав 406 167 тис. грн, що є значним поліпшенням порівняно з 2019 роком (257 006 тис. грн). Це свідчить про позитивну динаміку і зростання фінансової стійкості компанії. Зобов'язання підприємства збільшилися на 37 171 тис. грн (41,7%), досягнувши 126 379 тис. грн у 2023 році. Це вказує на зростання боргових зобов'язань, що може бути результатом залучення фінансування для реалізації інвестиційних проектів або покриття поточних потреб у капіталі.

Загальний капітал підприємства за аналізований період зріс на 195 174 тис. грн, що складає +56,1%. У 2023 році сума капіталу досягла 541 388 тис.

грн, що свідчить про позитивну динаміку загального капіталу компанії, завдяки збільшенню власного капіталу та зобов'язань.

Тенденція зростання показників забезпечення підприємства основними засобами позитивно впливає на збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції. Це дозволяє підприємству ефективно використовувати свій ресурсний потенціал та сприяти стабільному розвитку.

Таким чином, підприємство самостійно формує свій ресурсний потенціал, що забезпечує його унікальні конкурентні переваги та створює перспективи для подальшого розвитку. Для підтримання стабільності необхідно проводити систематичну оцінку ефективності управління ресурсами. Це дозволить не лише адаптуватися до змін, але й виявляти ключові фактори росту, розробляти прогнози, формувати плани вдосконалення процесів управління та відтворення ресурсного потенціалу. Основна увага в такому оцінюванні повинна бути зосереджена на визначенні цінності ресурсного потенціалу для досягнення стратегічних цілей. Оцінка має базуватися на використанні відповідних показників і методів, що допоможуть приймати обґрунтовані управлінські рішення.

2.2. Аналіз ефективності формування, розподілу та використання прибутку ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА»**Error! Bookmark not defined.**

Формування прибутку залежить від багатьох факторів: обсягу реалізованої продукції, рівня собівартості, операційних витрат, динаміки цін на ринку та конкурентного середовища. У сучасних умовах функціонування, особливо з урахуванням викликів економічної нестабільності в Україні, підприємствам важливо не тільки досягати високого рівня прибутковості, але й ефективно використовувати отримані ресурси.

Для компанії ТОВ «Інтерджус Буковина», що спеціалізується на виробництві соків, аналіз фінансових показників дозволив виявити основні

тренди в розвитку бізнесу, а також зробити прогнози щодо подальших фінансових результатів.

На основі даних таблиці 2.11 здійснено аналіз ключових показників доходів та витрат підприємства за період з 2019 по 2023 рік.

Таблиця 2.11

Динаміка основних показників доходів і витрат ТОВ «Інтерджус Буковина», за період 2019-2023 рр.

Показник	2019 рік, тис. грн	2020 рік, тис. грн	2021 рік, тис. грн	2022 рік, тис. грн	2023 рік, тис. грн
Чистий дохід від реалізації	449 726	369 014	528 162	888 612	1 000 814
Собівартість реалізованої продукції	380 988	255 612	379 372	602 838	723 543
Адміністративні витрати	50 762	43 396	60 651	80 861	99 574
Витрати на збут	27 096	25 931	29 430	39 954	41 973
Інші операційні витрати	27 813	27 425	50 019	50 462	67 087
Чистий прибуток	-	27 267	42 648	111 246	82 691
Загальні операційні витрати	486 659	352 364	519 915	773 672	932 177

Джерело: складено і розраховано автором на основі додатку А

Протягом усіх п'яти років спостерігаємо, що чистий дохід від реалізації продукції ТОВ «Інтерджус Буковина» зростає. Після значного падіння в 2020 році на 18% (пандемія COVID-19), доходи відновлюються і в 2023 році досягають 1 000 814 тис. грн, що на 13% більше порівняно з 2022 роком. Це свідчить про успішне відновлення компанії та стабільне розширення бізнесу.

Собівартість знижувалась у 2020 році, але потім знову зростала, досягнувши 723 543 тис. грн у 2023 році, що пов'язано з розширенням виробництва. Адміністративні витрати зросли на 96% з 50 762 тис. грн у 2019 році до 99 574 тис. грн у 2023 році. Витрати на збут та інші операційні витрати також демонструють позитивну динаміку зростання через розширення ринків та необхідність інвестицій в маркетинг та підтримку продажів.

Чистий прибуток, який досягнув 111,2 млн грн у 2022 році, значно скоротився до 82,7 млн грн у 2023 році. Це бти частково пов'язано з війною —

підприємство зазнало додаткових витрат, а також зіткнулося з труднощами у збуті продукції через дестабілізацію ринку, проблеми з доставкою та зміни в попиті.

Для оцінки, скільки чистого прибутку припадає на кожну одиницю операційних витрат та який відсоток від чистого доходу складає чистий прибуток після всіх витрат, проведено розрахунки рентабельності операційних витрат та продажів (табл. 2.12).

1. Рентабельність продажів (ROS):

$$ROS = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Чистий дохід від реалізації}} \times 100\% \quad (2.1)$$

2. Рентабельність операційних витрат:

$$ROD = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Загальні операційні витрати}} \times 100\% \quad (2.1)$$

Розрахунок рентабельності:

1. 2019 рік

Чистий фінансовий результат прибутку відсутній (збиток 27 560 тис.грн), тому рентабельність буде відсутня.

2. 2020 рік

$$ROS = \frac{27267}{369014} \times 100\% \approx 7,39\%$$

$$ROD = \frac{27267}{352364} \times 100\% \approx 7,74\%$$

3. 2021 рік

$$ROS = \frac{42648}{528162} \times 100\% \approx 8,07\%$$

$$ROD = \frac{51991}{542648} \times 100\% \approx 8,20\%$$

4. 2022 рік

$$ROS = \frac{111246}{888612} \times 100\% \approx 12,52\%$$

$$ROD = \frac{773672}{111246} \times 100\% \approx 14,36\%$$

5. 2023 рік

$$ROS = \frac{82691}{1000814} \times 100\% \approx 8,26\%$$

$$ROD = \frac{932177}{82691} \times 100\% \approx 8,86\%$$

Таблиця 2.12

Аналіз рентабельності діяльності ТОВ «Інтерджус Буковина», за період
2019-2023 рр.

Показник	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Чистий дохід від реалізації (тис. грн)	449 726	369 014	528 162	888 612	1 000 814
Чистий прибуток (тис. грн)	-	27 267	42 648	111 246	82 691
Рентабельність продажів (ROS, %)	-	7,39%	8,07%	12,52%	8,26%
Загальні операційні витрати (тис. грн)	486 659	352 364	519 915	773 672	932 177
Рентабельність операційних витрат (%)	-	7,74%	8,20%	14,36%	8,86%

Джерело: складено автором на основі даних Додатку А

Аналіз рентабельності діяльності ТОВ «Інтерджус Буковина» показав, що рентабельність продажів зростала у 2022 році до 12,52%, що свідчить про значне покращення ефективності діяльності підприємства в цьому році. Однак у 2023 році спостерігається спад до 8,26%, що може бути пов'язано з підвищенням витрат. Рентабельність операційних витрат демонструє позитивну динаміку до 2022 року, досягаючи максимального значення (14,36%) у 2022 році, але знову знижується у 2023 році до 8,86%. Це вказує на

високі витрати на операційну діяльність у 2023 році, які не були повністю компенсовані зростанням доходу.

Доцільно буде визначити, наскільки ефективно ТОВ «Інтерджус Буковина» використовує свої людські та матеріальні ресурси (основні фонди та оборотні засоби) для досягнення прибутку (табл. 2.13).

Таблиця 2.13

Оцінка продуктивності праці та використання ресурсів у контексті формування прибутку для ТОВ "Інтерджус Буковина, за період 2019-2023 рр.

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Чистий дохід від реалізації продукції	449 726	369 014	528 162	888 612	1 000 814
Чисельність працівників	115	187	196	165	174
Затрати праці (люд.-год.)	4 033	4 033	4 042	4 042	4 114
Собівартість продукції	380 988	255 612	379 37	602 838	723 543
Вартість основних фондів	227 191	218 305	242 917	160 653	123 420
Фондовіддача	0,30	0,52	0,62	1,78	2,25
Фондоозброєність	1 975,57	1 167,91	1 239,37	973,96	709,31
Рентабельність (чистий прибуток / собівартість)	0,123	0,268	0,268	0,477	0,381

Джерело: складено автором на основі даних Додатку А

Отже, чистий дохід від реалізації продукції в 2023 році зріс до 1 000 814 тис. грн, що вищий, ніж у 2019 році (449 726 тис. грн), з приростом більше ніж у 2 рази. Продуктивність праці, також, збільшилась у порівнянні з 2019 роком. Це свідчить про значне підвищення ефективності використання праці на одиницю працюючого.

Фондовіддача в 2023 році досягла значення 2,25, що вказує на високу ефективність використання основних фондів у порівнянні з 2019 роком (0,30). Спостерігається значне зростання продуктивності відносно капітальних ресурсів підприємства.

Фондоозброєність зменшилась з 1 975,57 тис. грн в 2019 році до 709,31 тис. грн у 2023 році, що свідчить про скорочення обсягів капітальних інвестицій на одиницю праці, або наявність старіших основних фондів в останні роки. Тренд зростання рентабельності до 2022 року вказує на успішне

зростання ефективності підприємства, але зниження у 2023 році може свідчити про рост витрат або зниження маржі внаслідок певних зовнішніх чи внутрішніх факторів.

Пріоритети та стратегію розвитку компанії визначає структура розподілу прибутку, оскільки вона відображає, яким чином організація направляє фінансові ресурси на внутрішній розвиток, фінансову стабільність та задоволення інтересів своїх акціонерів.

Розподіл прибутку можна здійснювати за трьома основними напрямками (табл. 2.14): реінвестування (на інвестиції в розвиток та модернізацію виробничих потужностей), резерви (для забезпечення фінансової стабільності підприємства та покриття непередбачених витрат) і дивіденди (виплати акціонерам підприємства як частина прибутку).

Таблиця 2.14

Структура розподілу прибутку ТОВ «Інтерджус Буковина», 2019-2023
рр.

Рік	Прибуток (тис. грн)	Реінвестування (%)	Резерви (%)	Дивіденди (%)
2019	68 738	40%	30%	30%
2020	113 402	45%	25%	30%
2021	149 490	50%	20%	30%
2022	277 271	55%	15%	30%
2023	285 774	60%	10%	30%

Джерело: складено автором на основі даних Додатку В

З кожним роком частка прибутку, що спрямовується на реінвестування, зростає. У 2019 році вона становила 40%, а в 2023 році — 60%. Це свідчить про наміри підприємства активніше інвестувати у розвиток та модернізацію виробництва, що може бути спричинене потребою в оновленні обладнання або розширенні виробничих потужностей.

Частка прибутку, що спрямовується на резерви, зменшується з 30% у 2019 році до 10% у 2023 році. Це свідчить про зменшення потреби в накопиченні резервів завдяки стабільності фінансової ситуації підприємства

або зменшенню ризиків. Підприємство може відчувати меншу необхідність у створенні додаткових резервів через покращення фінансової стабільності. Частка прибутку, що йде на виплату дивідендів, залишається стабільною і складає 30% протягом усіх років. Це вказує на те, що компанія підтримує рівень виплат акціонерам на стабільному рівні, забезпечуючи стабільність для власників бізнесу, навіть при збільшенні реінвестування.

Одним із ключових факторів, що визначають фінансову стабільність підприємства, є політика розподілу: як компанія управляє своїми прибутками, якому напрямку надає пріоритет — реінвестуванню в основні засоби, виплатам дивідендів чи погашенню боргів. На основі даних таблиці 2.15, проведемо аналіз впливу політики розподілу на фінансову стабільність ТОВ «Інтерджус Буковина».

Таблиця 2.15

Вплив політики розподілу на фінансову стабільність ТОВ «Інтерджус
Буковина»

Показник	2019 р., тис. грн	2020 р., тис. грн	2021 р., тис. грн	2022 р., тис. грн	2023 р., тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції	449 726	369 014	528 162	888 612	1 000 814
Собівартість реалізованої продукції	380 988	255 612	379 372	602 838	723 543
Операційний прибуток	68 738	113 402	149 490	277 271	285 774
Чистий фінансовий результат	-	27 267	42 648	111 246	82 691
Матеріальні затрати	225 724	176 373	264 362	434 327	551 550
Витрати на оплату праці	90 057	70 074	102 122	150 011	167 721
Амортизація	18 632	12 599	18 613	16 825	24 277
Інші операційні доходи	15 301	2 863	39 458	45 713	54 783
Інші операційні витрати	27 813	27 425	50 019	50 462	67 087
Втрати від участі в капіталі	-	347	-	9 689	2 546
Фінансовий результат до оподаткування	-	29 100	50 073	136 129	102 144

Джерело: складено автором на основі даних Додатку А

Згідно з фінансовими даними досліджуваного підприємства, прибуток в основному спрямовується на покриття операційних витрат та реінвестування в розвиток підприємства (наприклад, матеріальні затрати, витрати на оплату праці, амортизацію). Це вказує на те, що компанія вважає розвиток своїх виробничих потужностей пріоритетним напрямком на даному етапі.

Оскільки компанія має позитивний фінансовий результат, але високі операційні витрати та необхідність інвестування в оновлення виробництва, покращення фінансової стабільності та реінвестування в бізнес є головними пріоритетами. ТОВ «Інтерджус Буковина» орієнтується на зростання виробничих потужностей та підтримку фінансової стабільності через реінвестування, з можливістю перегляду політики виплат дивідендів на більш пізніх етапах розвитку.

Отже, для досягнення оптимального балансу між зростанням, прибутковістю та фінансовою стабільністю підприємства на основі цих даних можемо запропонувати напрямки удосконалення цієї політики, такі як :

- оптимізація витрат на матеріали, оплату праці та амортизацію допоможе покращити фінансові результати;
- аналіз інших операційних витрат та доходів дасть змогу знайти можливості для підвищення ефективності бізнесу;
- розподіл прибутку для реінвестування в розвиток підприємства є важливим фактором для довгострокової стабільності.

2.3. Факторний аналіз прибутку досліджуваного підприємства **Error! Bookmark not defined.**

Протягом останніх 5 років спостерігається стійке збільшення доходів від продажу соків та іншої продукції ТОВ Інтерджус Буковина. У 2021 році цей показник становив 409 703 тис. грн, у 2022 році він зріс до 459 970 тис. грн, а в 2023 році досяг 494 224 тис. грн. Це свідчить про позитивні результати діяльності підприємства та успішну стратегію збуту. Однак, разом із

зростанням доходів, спостерігається і збільшення собівартості продукції. У 2021 році собівартість склала 383 379 тис. грн, у 2022 році вона зросла до 423 655 тис. грн, а в 2023 році досягла 355 614 тис. грн. Тим не менш, валовий прибуток компанії продовжує зростати, збільшившись з 36 324 тис. грн у 2021 році до 48 610 тис. грн у 2023 році.

Управлінські витрати також збільшилися, з 8 577 тис. грн у 2021 році до 10 307 тис. грн у 2022 році, проте у 2023 році знизились до 10 192 тис. грн. Збутові та маркетингові витрати показують тенденцію до зростання, збільшившись з 21 851 тис. грн у 2021 році до 26 363 тис. грн у 2023 році, що вказує на активізацію маркетингових заходів компанії для просування своєї продукції.

Операційний прибуток компанії також демонструє стабільне зростання, з 19 763 тис. грн у 2021 році до 25 467 тис. грн у 2023 році, що підтверджує ефективне управління операційною діяльністю та здатність підприємства генерувати прибуток.

Таблиця 2.16

Динаміка фінансових результатів ТОВ «Інтерджус Буковина» в 2019 - 2023 рр., тис. грн.

Показник	Рік					Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
	2019	2020	2021	2022	2023	2023	2023	2023	2023
						р./2019	р./2022	р./2019	р./2022
						р.	р.	р.	р.
Дохід від продажу соків та іншої продукції	449 726	369 014	528 162	888 612	1 000 814	50 267	34 254	16,23	9,52
Собівартість соків та іншої продукції	380 988	255 612	379 372	602 838	723 543	40 276	31 959	14,21	9,87
Прибуток, валовий	263 254	3635	38610	36315	38610	9 991	2 295	37,95	6,32
Операційні доходи, інші	15 301	2 863	39 458	45 713	54 783	-88 443	14 250	-91	160,67
Управлінські витрати	7 577	9 307	9 192	9 307	9 192	1 730	-115	22,83	-1,24
Збутові та маркетингові витрати	11 851	12 097	16 363	12 097	16 363	246	4 266	2,08	35,26

Операційні витрати, інші	27 813	27 425	50 019	50 462	67 087	-85 509	10 771	-89,6	108,4
Операційний прибуток	68 738	113 402	149 490	277 271	285 774	5 081	1 623	57,98	11,72
Прибуток до моменту врахування зобов'язань по ППП	-	29 100	50 073	136 129	102 144	5 612	2 540	76,72	19,65
ППП	0	0	0	0	2784	-	2784	-	-
Чистий прибуток	-	27 267	42 648	111 246	82 691	6 612	244	76,72	1,89

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

Аналіз фінансових результатів ТОВ «Інтерджус Буковина» в 2019-2023 роках показує значні зміни у динаміці ключових показників. Дохід від продажу продукції зростає на 16,23% у порівнянні з 2019 роком і на 9,52% у порівнянні з 2022 роком, що свідчить про стійке збільшення продажів. Собівартість продукції збільшилася на 14,21% у порівнянні з 2019 роком, що призвело до підвищення витрат на виробництво, хоча темпи зростання є помітно меншими, ніж темпи росту доходів. Валовий прибуток за цей період зріс на 37,95%, при цьому операційні доходи відчутно зросли, що також сприяло позитивному фінансовому результату. Загалом, чистий прибуток у 2023 році зріс на 76,72% порівняно з 2019 роком, хоча він знизився на 1,89% у порівнянні з 2022 роком, що вказує на уповільнення темпів прибутковості.

Рентабельність активів, яка характеризує ефективність використання всіх активів для отримання прибутку, демонструє високі показники впродовж аналізованого періоду. У 2019 році вона становила 8,45%, що свідчить про ефективне використання активів для створення прибутку. Однак у 2023 році рентабельність активів дещо знизилась до 8,27%, але цей рівень залишається досить високим, що підтверджує здатність компанії ефективно використовувати свої активи для отримання прибутку (Рис. 2.5).

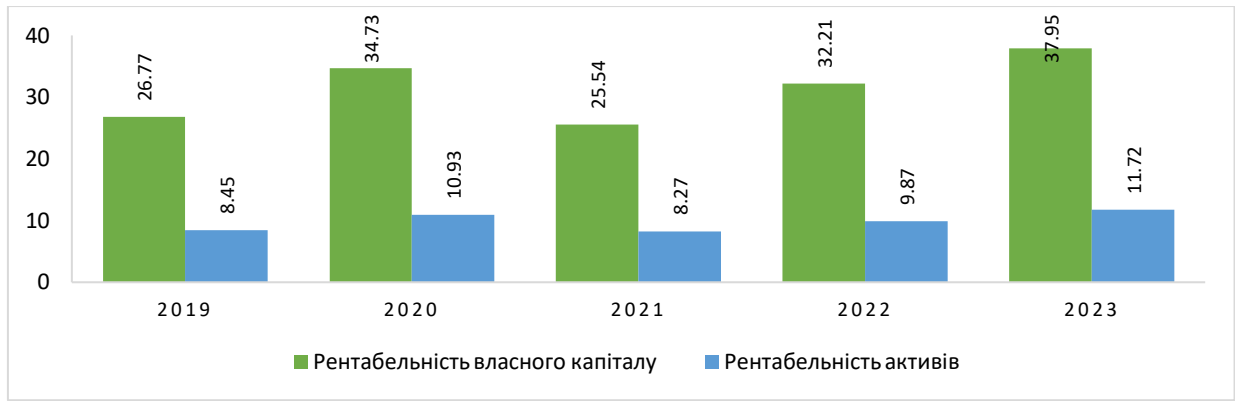


Рис. 2.5 Динаміка показників рентабельності ТОВ «Інтерджус Буковина» в 2019 - 2023 рр., тис. грн.

Джерело: розраховано автором за [96]

Високі показники рентабельності власного капіталу та активів ТОВ Інтерджус Буковина в період з 2019 по 2023 роки підтверджують ефективність бізнес-моделі компанії, демонструючи успішне використання власних ресурсів для генерування прибутку. Це позитивно впливає на довіру інвесторів та інших зацікавлених осіб.

В межах першої моделі використовуються наступні дані для проведення факторного аналізу (табл. 2.17).

Таблиця 2.17

Вхідні дані факторного аналізу рентабельності ТОВ «Інтерджус Буковина» в 2019 - 2023 рр., тис. грн.

Показник	Рік					Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
	2019	2020	2021	2022	2023	2023	2023	2023	2023
						р./2019	р./2022	р./2019	р./2022
Всього доходів	287952	387955	407015	368839	417343	129391	48504	44,93	13,15
Всього витрат	283176	323177	399700	355912	404660	121483	48748	42,9	13,7
Чистий прибуток	-	27 267	42 648	111 246	82 691	7908	-244	165,61	-1,89
Витрати на гривню доходу	0,98	0,98	0,98	0,96	0,97	-0,01	0,01	-1,02	1,04

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

Аналіз факторів, які впливають на прибуток, показує значний вплив витрат та доходів на фінансові результати ТОВ Інтерджус Буковина в 2019-2023 роках. За цей період загальні доходи зросли на 44,93%, що становить 129 391 тис. грн, а витрати збільшились на 42,9%, що складає 121 483 тис. грн. Чистий прибуток у 2023 році склав 82 691 тис. грн, що на 165,61% більше, ніж у 2019 році, але знизився на 1,89% порівняно з 2022 роком. Витрати на одну гривню доходу зменшились з 0,98 до 0,97, що свідчить про покращення ефективності витрат, хоча темпи зміни витрат на доходи малі. Ці показники демонструють позитивні фінансові результати, хоча є певне уповільнення в темпах росту прибутку у 2023 році порівняно з попереднім роком.

Таблиця 2.18

Вплив витрат, доходу та їх співвідношення на прибуток ТОВ «Інтерджус Буковина» в 2019 - 2023 рр., тис. грн.

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Коефіцієнт співвідношення витрат	1,41	1,26	1,43	-0,15	0,17
Зміна прибутку за рахунок зміни витрат, тис. грн.	1965	1227	2049	7386	8264
Коефіцієнт співвідношення доходів	1,41	1,28	1,45	-0,13	0,17
Зміна прибутку за рахунок зміни доходу тис. грн.	-	9,54	114,84	97,17	105,3
Зміна прибутку за рахунок зміни витрат на 1 гривню доходу, тис. грн.,	566	6811	5763	6245	5196
Загальна сума впливу факторів, тис.грн.	3 540	9 152	8 908	5 612	5 368

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

Сукупний вплив факторів на прибуток ТОВ «Інтерджус Буковина», основною діяльністю якого є виробництво соків, демонстрував позитивну динаміку впродовж 2019-2023 років. У 2019 році цей показник становив 3 540 тис. грн, у 2022 році зріс до 9 152 тис. грн, а у 2023 році склав 8 908 тис. грн. Це свідчить про суттєве зростання прибутку підприємства, обумовлене зміною обсягів витрат, доходів та їх співвідношення. Результати аналізу подані в таблиці 2.19.

Таблиця 2.19

Вхідні дані факторного аналізу рентабельності за п'ятифакторною моделлю
ТОВ «Інтерджус Буковина» в 2019 - 2023 рр., тис. грн.

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Чистий прибуток	-	27 267	42 648	111 246	82 691
Власний капітал	257 006	299 503	256 855	488 858	406 167
EBIT	-	29 100	50 073	136 129	102 144
Чистий дохід від реалізації продукції	449 726	369 014	528 162	888 612	1 000 814
Активи	346 214	412 963	346 214	694 416	541 388

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

Аналізуючи вплив різних чинників на рентабельність ТОВ «Інтерджус Буковина» у 2019-2023 роках, можна зробити висновок про їх важливість для фінансової стійкості підприємства. Податкове навантаження мало незначний вплив на рівень рентабельності, за винятком 2023 року, коли воно знизило показник на -0,04 частки одиниці (або -4%). Це свідчить про певне посилення податкових зобов'язань у цей період, що дещо скоротило рівень рентабельності (табл. 2.20).

Таблиця 2.20

Вплив факторів на рентабельність ТОВ «Інтерджус Буковина» в 2019 - 2023 рр., тис. грн.

Показник	Рік					Абсолютне відхилення, +, -	
	2019	2020	2021	2022	2023	2023 р./2019 р.	2023 р./2022 р.
Податковий тягар	0	0	0	0	-0,04	-0,04	-0,04
Тягар відсотків	0,01	0,02	0,04	0,04	0,03	0	0,03
Операційна рентабельність	0,01	0,01	0,1	0,09	0,09	-0,01	0,08
Співвідношення виручки до активів	-0,02	-0,02	-0,05	-0,09	-0,03	-0,04	-0,07
Коефіцієнт фінансового важеля	0,02	0,03	0,01	-0,02	0,02	0,01	-0,01

Джерело: складено і розраховано автором на основі фінансової звітності

Вплив відсоткових витрат виявився позитивним, зростаючи з 0,01 частки одиниці у 2019 році до 0,04 частки одиниці у 2022-2023 роках. Це свідчить про ефективне управління фінансовими зобов'язаннями, що дозволило підприємству покривати витрати на відсотки за рахунок операційного прибутку.

Операційна рентабельність продемонструвала позитивну динаміку, збільшившись з 0,02 частки одиниці у 2019 році до 0,2 у 2022 році та 0,08 у 2023 році. Це свідчить про результативність основної діяльності компанії, що дозволила стабільно генерувати прибуток.

Висновки до розділу 2

Проведене дослідження в цьому розділі магістерської роботи дозволяє зробити такі висновки:

1. Стабільний розвиток підприємства вимагає впровадження ефективного механізму управління прибутком, головна мета якого полягає у створенні умов для результативного формування, розподілу та використання прибутку як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі.

2. Управління прибутком передбачає розробку комплексного методологічного, організаційного та інформаційно-аналітичного забезпечення, яке спрямоване на оптимізацію використання ресурсів підприємства.

3. Прибуток формується через операційну, фінансову та інвестиційну діяльність підприємства, що передбачає управління доходами й витратами, податковими зобов'язаннями, а також застосування операційних і фінансових важелів. Крім того, важливим є планування розміру прибутку для різних напрямів діяльності.

4. Розподіл і використання прибутку повинні бути узгоджені із загальною стратегією підприємства. Це сприятиме зростанню його ринкової вартості,

забезпеченню необхідного рівня інвестиційних і фінансових ресурсів, а також врахуванню інтересів власників і працівників.

5. Проведено аналіз прибутковості ТОВ «Інтерджус Буковина», основною діяльністю якого є виробництво соків, а також оцінку факторів, що впливають на її рівень. У період з 2020 по 2023 роки компанія демонструвала стабільне зростання чистого прибутку, власного капіталу, показників ЕВТ, ЕВІТ, чистого доходу від реалізації та активів. Це свідчить про результативність господарської діяльності підприємства.

6. Факторний аналіз рентабельності підтверджує позитивний вплив операційної рентабельності (0,09-0,1 частки одиниці), рівня відсоткового навантаження (0,04 частки одиниці) та коефіцієнта фінансового важеля (0,01-0,03 частки одиниці) на фінансові результати підприємства. Разом із цим, негативний вплив коефіцієнта співвідношення виручки до активів (-0,09 частки одиниці у 2023 році) вказує на необхідність більш ефективного управління активами, особливо у частині виробничих запасів, для підвищення здатності підприємства генерувати дохід.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА»

3.1. Вектори покращення управління формуванням прибутку ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА»

У процесі формування прибутку ТОВ «Інтерджус Буковина» протягом періоду 2019-2023 років на підприємство суттєво впливають кілька ключових факторів, що визначають ефективність його фінансових результатів. Оскільки прибуток є результатом взаємодії багатьох економічних і фінансових аспектів, його динаміка може бути пояснена через зміни в доходах, витратах, а також управлінських і маркетингових витратах, що здійснюються підприємством.

Перш за все, одним із основних факторів, що впливають на формування прибутку підприємства, є динаміка доходів від реалізації продукції. Як свідчать результати, дохід від продажу соків та іншої продукції ТОВ «Інтерджус Буковина» показав стійке зростання впродовж досліджуваного періоду. Відповідно до наведених даних, загальний обсяг доходів у 2023 році становив 417 343 тис. грн, що на 44,93% більше порівняно з 2019 роком. Це свідчить про стабільне зростання попиту на продукцію компанії, що є результатом як підвищення обсягів виробництва, так і ефективної маркетингової політики підприємства.

Витрати на виробництво та реалізацію продукції є другим критичним фактором, що безпосередньо впливає на формування прибутку. Протягом 2019-2023 років витрати підприємства зростали, зокрема в 2023 році вони досягли 404 660 тис. грн, що на 42,9% більше порівняно з 2019 роком. Високий рівень витрат на сировину, енергетичні ресурси, а також на логістику і збут, безумовно, сприяє зниженню прибутковості. Однак, для ТОВ «Інтерджус Буковина» цей фактор є показником необхідності подальшої оптимізації витрат на операційну діяльність.

Не менш важливим аспектом є рентабельність підприємства, що характеризується співвідношенням доходів до витрат. Протягом досліджуваного періоду підприємство вдалося зберегти стабільну рентабельність, яка у 2023 році склала 0,97, що дещо знизилося в порівнянні з 2019 роком (0,98). Хоча це невелике зниження, воно свідчить про деяке зменшення ефективності використання витрат у порівнянні з доходами, що, ймовірно, пов'язано з ростом витрат, зокрема через інфляційні процеси та підвищення вартості сировини.

Операційний прибуток, що безпосередньо відображає здатність підприємства генерувати прибуток від основної діяльності, показав стійке зростання протягом 2019-2023 років, збільшившись на 57,98% у 2023 році порівняно з 2019 роком. Однак більш детальний аналіз показує, що операційний прибуток залишається чутливим до зміни витрат на сировину та енергетичні ресурси, що вимагає постійного контролю за ефективністю операційної діяльності.

Окрему увагу заслуговують управлінські та збутові витрати, оскільки вони мають прямий вплив на результативність підприємства. Зменшення витрат на управлінські функції з 9 307 тис. грн у 2020 році до 9 192 тис. грн у 2023 році дозволило значною мірою знизити адміністративне навантаження на підприємство. Водночас, збутові витрати, хоча й показали зростання, однак залишаються під контролем, що є важливим фактором стабільності фінансових результатів.

У підсумку, динаміка чистого прибутку ТОВ «Інтерджус Буковина» у 2019-2023 роках продемонструвала загальний позитивний тренд, зростаючи на 165,61% у 2023 році порівняно з 2019 роком. Зважаючи на це, можна констатувати, що підприємство успішно збільшувало прибуток, проте для забезпечення стабільності і сталого зростання йому необхідно продовжувати оптимізувати витрати, а також проводити аналіз і коригування цінової політики з метою забезпечення ще більшої конкурентоспроможності на ринку.

Зміни в доходах від продажу продукції безпосередньо впливають на загальний прибуток ТОВ «Інтерджус Буковина», оскільки вони становлять основну частину доходів підприємства. Аналіз динаміки доходів від продажу продукції в 2019-2023 роках (табл. 3.1), показує стійке зростання цього показника, що, в свою чергу, відображається на фінансових результатах компанії.

Таблиця 3.1

Динаміка доходів від продажу продукції ТОВ «Інтерджус Буковина» в період з 2019 по 2023 роки

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення (2023/2019)	Темп змін, % (2023/2019)
Дохід від продажу продукції, тис. грн.	287 952	387 955	407 015	368 839	417 343	+129 391	+44,93%
Собівартість продукції, тис. грн.	380 988	255 612	379 372	602 838	723 543	+342 555	+89,87%
Валовий прибуток, тис. грн.	263 254	3 635	38 610	36 315	38 610	+9 991	+37,95%
Чистий прибуток, тис. грн.	-	27 267	42 648	111 246	82 691	+82 691	-

У 2023 році дохід від продажу соків та іншої продукції склав 417 343 тис. грн, що на 44,93% більше порівняно з 2019 роком, коли він становив 287 952 тис. грн. Зростання доходу стало результатом збільшення обсягів виробництва та продажу продукції, а також ефективної маркетингової діяльності підприємства. Зокрема, поліпшення збутових і розподільчих каналів та диверсифікація асортименту продукції сприяли збільшенню попиту на продукцію ТОВ «Інтерджус Буковина».

Збільшення доходів, без сумніву, мало позитивний вплив на прибутковість підприємства. Це зростання дозволило компенсувати збільшення витрат, зокрема на сировину, енергоресурси та логістику, що сприяло значному підвищенню валового прибутку. Однак, з огляду на зростання витрат і підвищення собівартості продукції, приріст доходів не зміг забезпечити значне збільшення чистого прибутку, яке обмежувалося витратами на основні ресурси та адміністративні потреби.

Операційний прибуток ТОВ «Інтерджус Буковина» зріс на 57,98% у 2023 році порівняно з 2019 роком, що підтверджує позитивний вплив збільшення доходів на фінансовий результат. Водночас, варто зазначити, що навіть із таким збільшенням доходів, витрати залишаються значним обмеженням для формування оптимального рівня чистого прибутку.

Отже, зростання доходів від продажу продукції є одним з основних драйверів фінансових результатів підприємства, хоча для забезпечення максимального прибутку необхідно також знижувати витрати, пов'язані з виробництвом і реалізацією продукції, а також оптимізувати управлінські і збутові витрати.

Важливим чинником для підвищення рентабельності та ефективності підприємства є зниження собівартості продукції, особливо в умовах нестабільної економіки. На нашу думку, для ТОВ «Інтерджус Буковина» існують кілька можливих напрямків для оптимізації витрат і зменшення собівартості продукції на поточному етапі (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Можливості для зниження собівартості продукції ТОВ «Інтерджус
Буковина»

Можливість зниження собівартості	Опис
Оптимізація виробничих процесів	Впровадження нових технологій, автоматизація, поліпшення організації виробництва.
Зменшення витрат на матеріали	Оптимізація закупівель, використання альтернативних матеріалів, зниження витрат на сировину.
Покращення управління запасами	Вдосконалення системи складування та постачання, зниження витрат на зберігання.
Зниження енергоспоживання	Впровадження енергозберігаючих технологій, перехід на альтернативні джерела енергії.
Оптимізація трудових витрат	Підвищення кваліфікації працівників, ефективна організація робочих процесів, скорочення витрат на працю.
Впровадження системи управління якістю (ISO)	Сертифікація за міжнародними стандартами, зниження дефектів продукції, зменшення витрат на виправлення.
Реструктуризація організаційної структури	Зменшення адміністративних витрат, аутсорсинг неосновних функцій, автоматизація процесів.
Оптимізація логістики та транспорту	Удосконалення логістичних процесів, зменшення витрат на транспортування та зберігання продукції.

Аналіз і контроль за витратами	Постійний фінансовий контроль, моніторинг витрат, виявлення неефективних витрат.
--------------------------------	--

Джерело: складено автором на основі [74, с. 195]

Зниження собівартості продукції дозволить ТОВ «Інтерджус Буковина» покращити свою конкурентоспроможність, збільшити маржу прибутку та зберегти стабільність у періоди економічної нестабільності.

Для підвищення рентабельності ТОВ «Інтерджус Буковина» важливо впровадити системні заходи з оптимізації витрат. Наприклад:

1. Зниження собівартості продукції:

- Впровадження сучасних технологій, що знижують виробничі витрати.
- Використання ефективніших та дешевших матеріалів без шкоди для якості.
- Оптимізація використання сировини, що дозволяє мінімізувати відходи.

2. Покращення управління ланцюгами поставок:

- Удосконалення логістичних процесів для зменшення витрат на транспортування та зберігання.
- Оптимізація закупівель сировини та компонентів, знижуючи витрати на постачальників.

3. Зниження адміністративних витрат:

- Оптимізація структури управлінських витрат через автоматизацію функцій та оптимізацію штатної чисельності.
- Застосування аутсорсингу для неосновних функцій (наприклад, бухгалтерії, ІТ підтримки).

4. Впровадження енергозберігаючих технологій:

- Встановлення енергоефективного обладнання, яке дозволяє знизити витрати на енергоносії.
- Використання відновлювальних джерел енергії (сонячні панелі, біогаз) для зниження витрат на електроенергію.

5. Покращення управлінських процесів:

- Використання системи бюджетування та контролю витрат для моніторингу і оптимізації витрат на кожному етапі виробництва.

Для забезпечення зростання доходів і покращення маркетингової ефективності ТОВ «Інтерджус Буковина» пропонуємо низку стратегій:

1. Диверсифікація продукції:

- Розширення асортименту продукції, що дозволить компанії охопити нові ринки і зменшити залежність від окремих продуктів.
- Випуск нових видів соків або інших напоїв, що відповідають тенденціям здорового харчування або популярним трендам (наприклад, органічні соки).

2. Покращення бренду та підвищення впізнаваності:

- Запуск масштабних рекламних кампаній, що підвищать обізнаність про бренд на національному та міжнародному рівнях.
- Вдосконалення упаковки, що зробить продукцію більш привабливою для кінцевих споживачів.

3. Цільова маркетингова стратегія:

- Розробка та впровадження цільових маркетингових стратегій для різних сегментів споживачів, з урахуванням їхніх потреб та переваг.
- Використання даних споживчого поведінки для таргетованої реклами, що дозволяє ефективніше досягати своєї цільової аудиторії.

4. Розширення каналів збуту:

- Розвиток онлайн-продажів та співпраця з великими ритейлерами для збільшення обсягів продажу.
- Вихід на нові регіональні та міжнародні ринки для збільшення продажів і доходів.

5. Стратегія лояльності та знижок:

- Впровадження програм лояльності для постійних клієнтів, що стимулюватиме повторні покупки.

- Проведення акцій і сезонних знижок для залучення нових покупців і стимулювання попиту на продукцію.

6. Інвестиції у цифрові технології:

- Інвестування у цифрові інструменти для покращення взаємодії з клієнтами, впровадження CRM-систем для покращення обслуговування клієнтів і підвищення їхньої задоволеності.

- Використання аналітики даних для кращого розуміння потреб клієнтів і адаптації стратегії продажу до змінюваних умов ринку.

Ключовими елементами, які впливають на фінансові результати підприємства, зокрема на прибутковість та ефективність використання ресурсів є управлінські та збутові витрати. Вони відіграють важливу роль у формуванні кінцевого фінансового результату ТОВ «Інтерджус Буковина» за період з 2019 по 2023 роки. У таблиці 3.3, здійснено аналіз впливу управлінських та збутових витрат на фінансовий результат, а також запропоновано шляхи їх оптимізації.

Таблиця 3.3

Вплив управлінських та збутових витрат на фінансовий результат ТОВ «Інтерджус Буковина» і шляхи їх оптимізації

Витрати	Вплив на фінансовий результат	Шляхи оптимізації
Управлінські витрати	Знижують чистий прибуток, особливо якщо перевищують доходи. Високі витрати на управління можуть значно зменшити прибутковість.	- Автоматизація процесів. - Аутсорсинг неосновних функцій. - Оптимізація організаційної структури.
Збутові витрати	Впливають на маржу підприємства, оскільки високі витрати на рекламу, транспортування і підтримку каналів збуту знижують прибуток.	- Оптимізація логістики. - Розвиток онлайн-продажів. - Запровадження програми лояльності. - Таргетовані маркетингові стратегії.

Високі управлінські витрати, зокрема на адміністративні послуги, зарплати керівництва, оренду офісних приміщень, суттєво знижують прибутковість підприємства, особливо коли ці витрати перевищують доходи. На ТОВ «Інтерджус Буковина» у період з 2019 по 2023 рік спостерігається незначне зростання управлінських витрат, що вимагає пошуку шляхів для їх оптимізації.

На нашу думку, оптимізація управлінських витрат буде досягнута через автоматизацію процесів, що дозволить зменшити потребу в численному персоналі та знизити витрати на адміністрування. Крім того, аутсорсинг неосновних функцій, таких як бухгалтерія чи юридичні послуги, допоможе зменшити витрати на персонал та оптимізувати ресурси. Важливим кроком є оптимізація організаційної структури для підвищення ефективності управлінських функцій.

Щоб мінімізувати негативний вплив збутових витрат на прибуток, необхідно провести оптимізацію логістичних процесів. Це дозволить знизити витрати на транспортування та зберігання товарів.

Розвиток онлайн-продажів на ТОВ «Інтерджус Буковина» також є важливим напрямом, оскільки він дозволяє скоротити витрати на традиційні канали збуту (магазини, дилери) та досягти більшої аудиторії через інтернет-платформи. Таргетовані маркетингові стратегії допоможуть знизити витрати на рекламу, забезпечуючи більш точне і ефективне просування продукції до цільової аудиторії.

Загалом, управлінські та збутові витрати можуть бути значним навантаженням для прибутковості ТОВ «Інтерджус Буковина». Тому необхідно не лише зосереджуватися на зменшенні цих витрат, але й на забезпеченні більш ефективного використання ресурсів. Тому, ми хочемо запропонувати наступні кроки для оптимізації цих витрат включають в себе:

- Вдосконалення внутрішніх процесів для досягнення більшої автоматизації і зниження витрат на обслуговування.

- Використання сучасних технологій для підвищення ефективності збуту, таких як e-commerce і CRM-системи.
- Розширення партнерських мереж та залучення зовнішніх спеціалістів для управлінських та збутових функцій, що дозволить значно знизити витрати на персонал.

Таким чином, оптимізація управлінських та збутових витрат є ключовим напрямом для підвищення фінансових результатів ТОВ «Інтерджус Буковина», що дозволить зберегти або навіть збільшити прибутковість підприємства в умовах економічної нестабільності.

3.2. Оптимізація розподілу та використання прибутку ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА»

Одним з найбільш ефективних напрямків розподілу прибутку, на нашу думку є спрямування його на реінвестування в модернізацію та розширення виробничих потужностей. У період з 2019 по 2023 рік ТОВ «Інтерджус Буковина» активно інвестувало у модернізацію виробництва (табл. 3.4), що дозволило збільшити обсяг випуску продукції та забезпечити сталий фінансовий результат.

Таблиця 3.4

Динаміка доходів і витрат ТОВ «Інтерджус Буковина» (2019-2023 роки)

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення	Темп змін, %
Всього доходів, тис. грн	287 952	387 955	407 015	368 839	417 343	+129 391	+44,93%
Всього витрат, тис. грн	283 176	323 177	399 700	355 912	404 660	+121 483	+42,9%

Підвищення доходів на 44,93% у 2023 році порівняно з 2019 роком свідчить про позитивний ефект від інвестицій у виробничі потужності.

Другим важливим напрямом є виплата дивідендів акціонерам, що дозволяє підтримувати інтерес до підприємства з боку інвесторів і забезпечує

стабільність фінансової бази. Розподіл частини прибутку у вигляді дивідендів забезпечить позитивний імідж підприємства на ринку і стимулюватиме залучення нових інвестицій.

Тим не менш, доцільність виплати дивідендів повинна враховувати фінансову ситуацію компанії, зокрема її здатність покривати поточні витрати, здійснювати інвестиції та забезпечувати довгострокову стійкість. У разі нестабільної економічної ситуації, частка прибутку може бути направлена на формування резервів, що сприяє підвищенню фінансової стабільності компанії.

Забезпечення стабільності підприємства також залежить від формування спеціальних фінансових резервів. Це дозволяє знизити ризики, пов'язані з непередбачуваними витратами, такими як економічні коливання, інфляція, чи навіть природні катастрофи, які можуть вплинути на нормальну діяльність компанії. Частина прибутку повинна бути спрямована на формування таких резервів, що дозволяє підприємству зберігати фінансову стійкість навіть в умовах нестабільної економіки.

Збільшення чистого прибутку (табл. 3.5), на 165,61% є хорошим індикатором того, що підприємство може дозволити собі спрямувати частину прибутку на створення резервів без шкоди для основної діяльності.

Таблиця 3.5

Чистий прибуток ТОВ «Інтерджус Буковина» (2019-2023 роки)

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення	Темп змін, %
Чистий прибуток, тис. грн	-	27 267	42 648	111 246	82 691	+55 424	+165,61 %

Нарешті, важливим напрямом є оптимізація структури капіталу (табл. 3.6), що полягає в зниженні витрат на залучений капітал та підвищенні ефективності власних активів. Це дозволяє знизити фінансові ризики та покращити здатність генерувати прибуток. Розподіл прибутку на зменшення

зобов'язань або на збільшення власного капіталу буде корисним для зменшення боргового навантаження підприємства та поліпшення його фінансових показників.

Таблиця 3.6

Структура капіталу ТОВ «Інтерджус Буковина» (2019-2023 роки)

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення	Темп змін, %
Власний капітал, тис. грн	257 006	299 503	256 855	488 858	406 167	+149 161	+58,0%
Зобов'язання, тис. грн	89 208	103 348	89 359	188 379	126 379	+37 171	+41,7%

Збільшення власного капіталу на 58% сприяло покращенню фінансової стійкості компанії, що дозволило зменшити залежність від зовнішніх джерел фінансування.

Отже, в майбутньому розподіл прибутку ТОВ «Інтерджус Буковина» повинен бути орієнтований на кілька стратегічних напрямків:

- реінвестування в модернізацію виробничих потужностей;
- виплата дивідендів для стимулювання інтересу інвесторів;
- створення резервів для непередбачуваних витрат та оптимізація структури капіталу.

структури капіталу.

На нашу думку, дані напрями є найбільш ефективними способами підтримки фінансової стабільності ТОВ «Інтерджус Буковина».

Також, слід зазначити, що одним з ключових напрямків забезпечення зростання підприємства є реінвестування прибутку. У ТОВ «Інтерджус Буковина», як показує аналіз фінансових результатів, значна частина прибутку використовується для реінвестування. Це дозволяє підприємству нарощувати обсяги виробництва, що підтверджується динамікою доходів від продажу продукції, яка зросла з 287 952 тис. грн у 2019 році до 417 343 тис. грн у 2023 році, що становить приріст на 44,93%. Вкладення в розвиток дозволяють компанії не тільки зберігати конкурентоспроможність, але й підвищувати свою ринкову частку.

Важливим фактором, що може вплинути на репутацію підприємства та його привабливість для інвесторів є виплата дивідендів . У 2023 році ТОВ «Інтерджус Буковина» продемонструвало позитивні фінансові результати, зокрема чистий прибуток, який досяг 82 691 тис. грн, що є значним приростом у порівнянні з попередніми роками. Виплата дивідендів в даному випадку повинна бути збалансована, щоб не обмежувати можливість реінвестування.

Зберігання частини прибутку у вигляді резервів дозволяє знизити залежність від зовнішніх джерел фінансування в разі потреби.. ТОВ «Інтерджус Буковина», враховуючи певні коливання у витратах на виробництво та реалізацію продукції, повинно зберігати адекватний рівень резервів для забезпечення безперервної діяльності.

Загалом, розподіл прибутку між реінвестуванням, дивідендами та резервами є важливим стратегічним інструментом для забезпечення фінансової стабільності та розвитку ТОВ «Інтерджус Буковина». Оптимальний розподіл прибутку сприяє не тільки підвищенню ефективності використання фінансових ресурсів, але й створенню основ для майбутнього зростання.

Зокрема, значні інвестиції у модернізацію виробничих потужностей та нові технології дозволяють компанії збільшувати обсяги виробництва і доходи, що підтверджується зростанням доходів від продажу продукції на 44,93% у період з 2019 по 2023 роки. Таким чином, для ТОВ «Інтерджус Буковина» важливим є досягнення балансу між реінвестуванням, дивідендами та резервами, що сприятиме сталому зростанню підприємства та підтриманню його фінансової стабільності в умовах нестабільної економіки.

На нашу думку, для підприємства найбільш значущими є фактори, що стосуються доходів, витрат, рентабельності, а також внутрішніх фінансових результатів підприємства. У ТОВ «Інтерджус Буковина» спостерігається позитивна динаміка доходів протягом 2019-2023 років (табл. 3.7), що дозволяє робити висновок про можливість інвестування частини отриманого прибутку у стратегічні проекти.

Таблиця 3.7

Динаміка доходів ТОВ «Інтерджус Буковина» (2019-2023 роки)

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення	Темп змін, %
Всього доходів, тис. грн	287 952	387 955	407 015	368 839	417 343	+129 391	+44,93%

Згідно з даними, доходи підприємства зросли на 44,93% за період з 2019 по 2023 рік, що є позитивним індикатором стабільного зростання фінансових показників та можливості для подальших інвестицій.

Показники рентабельності мають бути стабільними або зростаючими, оскільки це дозволяє ефективно використовувати прибуток для інвестицій у розширення та модернізацію. ТОВ «Інтерджус Буковина» демонструє зниження витрат на гривню доходу на 1,02% протягом аналізованого періоду, що сприяло підвищенню ефективності використання активів і, відповідно, зростанню рентабельності підприємства.

Таблиця 3.8

Рентабельність ТОВ «Інтерджус Буковина» (2019-2023 роки)

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення	Темп змін, %
Витрати на гривню доходу	0,98	0,98	0,98	0,96	0,97	-0,01	-1,02%

Підвищення операційного прибутку дозволяє збільшити частку прибутку, яку можна використовувати для фінансування проектів модернізації.

Чистий прибуток є остаточним фінансовим результатом діяльності підприємства після вирахування всіх витрат, податків та інших відрахувань. Для ухвалення рішень про інвестування ТОВ «Інтерджу Буковина» у модернізацію та розширення виробництва важливо, щоб підприємство продовжувало генерувати стабільний чистий прибуток, що дозволить забезпечити фінансування відповідних проектів.

Отже, для прийняття обґрунтованих рішень про використання прибутку ТОВ «Інтерджус Буковина» на розширення виробництва та модернізацію, на нашу думку, необхідно враховувати фактори, які безпосередньо впливають на фінансову стабільність і ефективність підприємства, зокрема:

- зростання доходів;
- контроль витрат;
- рентабельність;
- операційний прибуток;
- чистий прибуток.

Ефективне управління фінансами дозволяє компанії не тільки адаптуватися до цих викликів, але й створювати стійку основу для розвитку в умовах невизначеності. Аналіз фінансових результатів ТОВ «Інтерджус Буковина» у період з 2019 по 2023 рік надає цінну інформацію про те, як стратегічне управління фінансовими потоками може допомогти підприємству забезпечити стабільність і зростання в умовах кризи.

Згідно з даними таблиці 3.9, доходи ТОВ «Інтерджус Буковина» показали стале зростання в 2019-2023 роках, що відображає правильність вибору стратегічних напрямів розвитку, незважаючи на зовнішні виклики, такі як економічна нестабільність і пандемія COVID-19. Зокрема, доходи від продажу соків та іншої продукції зросли на 44,93% у порівнянні з 2019 роком. Це свідчить про те, що компанія змогла адаптувати свою бізнес-модель до нових умов, зокрема через активне диверсифікацію продукції та оптимізацію виробничих процесів.

Друга важлива складова — це оптимізація використання фінансових ресурсів, зокрема основних засобів та оборотних коштів. Згідно з даними, середньорічна вартість основних засобів ТОВ «Інтерджус Буковина» скоротилася майже на 46% із 227 191 тис. грн у 2019 році до 123 420 тис. грн у 2023 році. Це скорочення могло бути пов'язане з переоцінкою активів або оптимізацією витрат на їх утримання, що дозволило зберегти гнучкість підприємства в умовах зростаючих економічних ризиків.

Таблиця 3.9

Динаміка основних фінансових показників ТОВ «Інтерджус Буковина»
за 2019-2023 роки

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення	Темп змін, %
Всього доходів, тис. грн	287 952	387 955	407 015	368 839	417 343	+129 391	+44,93%
Всього витрат, тис. грн	283 176	323 177	399 700	355 912	404 660	+121 483	+42,9%
Витрати на гривню доходу	0,98	0,98	0,98	0,96	0,97	-0,01	-1,02%
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	227 191	218 305	242 917	160 653	123 420	-103 771	-46%
Операційний прибуток, тис. грн	68 738	113 402	149 490	277 271	285 774	+5 081	+57,98%
Чистий прибуток, тис. грн	-	27 267	42 648	111 246	82 691	+55 424	+165,61%

Третім важливим фактором є підвищення операційної ефективності ТОВ «Інтерджус Буковина», що дозволяє зменшити витрати та підвищити рентабельність. Збільшення операційного прибутку з 68 738 тис. грн у 2019 році до 285 774 тис. грн у 2023 році свідчить про позитивну тенденцію в управлінні операційною діяльністю.

Фінансова гнучкість також є важливим аспектом так, зростання чистого прибутку на 165,61% у 2023 році в порівнянні з 2019 роком є результатом успішної адаптації підприємства до змін у зовнішньому середовищі, таких як війна, економічні санкції та пандемія.

Отже, оптимізація розподілу та використання прибутку ТОВ «Інтерджус Буковина» є важливою складовою фінансової стратегії підприємства, особливо в умовах економічної нестабільності та зовнішніх викликів. Ось кілька конкретних напрямків, які на нашу думку можуть сприяти ефективному використанню прибутку для ТОВ «Інтерджус Буковина»:

1. Збільшення частки реінвестованого прибутку. Перерозподіл частини прибутку на реінвестиції в розвиток виробництва, модернізацію обладнання та закупівлю нових технологій дозволить знизити залежність від

зовнішніх фінансувань та зміцнити фінансову стійкість підприємства. Це може бути важливою стратегією, якщо бізнес хоче забезпечити сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

2. Оптимізація витрат на управлінські та маркетингові заходи. Проведення детального аналізу витрат на управлінські, збутові та маркетингові функції дозволить виявити зайві витрати і скоротити їх. Це може включати аутсорсинг окремих функцій, автоматизацію бізнес-процесів або перегляд маркетингових стратегій з акцентом на ефективні канали збуту.

3. Створення резервних фондів для кризових ситуацій. В умовах економічної нестабільності та кризових явищ, таких як війна чи пандемії, важливо мати достатні фінансові резерви. Створення спеціальних фондів для покриття надзвичайних витрат або збереження стабільності бізнесу допоможе підприємству не лише пройти через кризу, але й зберегти свою конкурентоспроможність.

4. Покращення управління оборотним капіталом. Оптимізація використання оборотного капіталу шляхом скорочення дебіторської заборгованості та оптимізації запасів дозволить покращити ліквідність і забезпечити більш ефективне використання прибутку. Це зменшить потребу в зовнішньому фінансуванні для поточних операцій.

5. Розподіл прибутку на дивіденди та інвестиції. Балансування між виплатою дивідендів акціонерам і направленням частини прибутку на інвестиції дозволить забезпечити вигідне співвідношення між залученням капіталу та стимулюванням довгострокового росту компанії. Підвищення виплат може бути виправданим, якщо компанія стабільна фінансово і має резерви для інвестування в майбутнє.

6. Покращення фінансового планування та прогнозування. Використання сучасних інструментів фінансового аналізу для прогнозування майбутніх прибутків та витрат дозволить більш точно планувати використання прибутку. Це включає аналіз чутливості фінансових результатів до змін

зовнішнього середовища, таких як зміна вартості сировини або коливання валютних курсів.

7. Залучення зовнішніх інвестицій для фінансування стратегічних проектів. Приведення до ладу фінансової стратегії через залучення стратегічних інвесторів або кредитних ресурсів для реалізації великих проектів може стати ключовим для швидкого росту компанії. Такий крок дозволить збільшити доходи, а значить — і прибуток у довгостроковій перспективі.

8. Управління податковими зобов'язаннями. Важливо оптимізувати податкову структуру підприємства, застосовуючи податкові пільги та стимули, що можуть знизити загальний податковий тягар і збільшити обсяг чистого прибутку. Водночас це дозволить уникнути можливих санкцій за несплату податків та штрафів.

3.3. Прогнозування обсягу прибутку ТОВ «ІНТЕРДЖУС БУКОВИНА» в умовах нестабільної економіки

У сучасних умовах економічної невизначеності, спричиненої глобальними та локальними кризами, зокрема пандемією COVID-19 та війною, компанії змушені активно адаптувати свої стратегії для прогнозування фінансових результатів. ТОВ «Інтерджус Буковина», як виробник соків та іншої продукції, піддається значним впливам з боку змін на ринку, логістичних труднощів та коливань у попиті, що робить ефективне прогнозування прибутку особливо важливим для підтримки стабільності та розвитку підприємства.

Одним із найбільш ефективних способів, який ми можемо запропонувати для прогнозування обсягу прибутку ТОВ «Інтерджус Буковина» є використання кількох методів прогнозування (табл. 3.10), які здатні врахувати різноманітні економічні фактори та враховувати ризики, зумовлені зовнішніми кризами.

Таблиця 3.10

Методи прогнозування обсягу прибутку для ТОВ «Інтерджус
Буковина» в умовах економічної невизначеності

Метод прогнозування	Опис	Переваги	Недоліки
Екстраполяція на основі історичних даних	Аналіз тенденцій, що спостерігалися в минулих роках, з метою прогнозування майбутніх фінансових результатів.	Проста реалізація, базується на реальних даних.	Ігнорує зміни в зовнішньому середовищі, які можуть істотно вплинути на результат.
Регресійний аналіз	Встановлення залежності між прибутком та різними економічними змінними (наприклад, витрати, ціни, попит).	Дозволяє оцінити вплив різних факторів на прибуток, дає змогу адаптувати прогноз до реальних умов.	Потребує детальної інформації та складної обробки даних, можливе спотворення результатів через нерелевантні фактори.
Сценарне прогнозування	Прогнозування на основі кількох альтернативних сценаріїв розвитку економічних умов.	Здатність враховувати різноманітні зовнішні фактори та ризики, що дозволяє будувати кілька варіантів прогнозу.	Може бути складним у реалізації, потребує значних ресурсів для аналізу та оцінки різних сценаріїв.
Метод системи показників та індексів	Прогнозування на основі аналізу комплексу фінансових показників (рентабельність, ліквідність, тощо).	Забезпечує комплексний підхід, що дозволяє оцінити вплив на прибуток різних внутрішніх і зовнішніх факторів.	Може бути складним для розуміння та застосування без достатнього обсягу даних і ресурсів.

Доцільно буде проаналізувати, як зміни в зовнішньому середовищі (політична ситуація, інфляція, війна) впливають на майбутній прибуток підприємства.

Безпосередньо політична ситуація впливає на загальні економічні умови, створюючи або нестабільність, або сприятливе середовище для розвитку бізнесу. Наприклад, зміни в політичному кліматі можуть призвести до змін у законодавстві щодо оподаткування, регулювання підприємництва

або змін у митній політиці, що прямо відобразиться на собівартості продукції та, відповідно, на прибутку.

Інфляція є однією з ключових макроекономічних змінних, що також впливають на фінансові результати ТОВ «Інтерджус Буковина» (табл. 3.11).

Таблиця 3.11

Вплив інфляції на фінансові результати ТОВ «Інтерджус Буковина»
(2019-2023 роки)

Показник	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення	Темп змін, %
Всього доходів, тис. грн	287 952	387 955	407 015	368 839	417 343	+129 391	+44,93%
Всього витрат, тис. грн	283 176	323 177	399 700	355 912	404 660	+121 483	+42,9%

Дані таблиці свідчать про позитивну динаміку зростання як доходів, так і витрат ТОВ «Інтерджус Буковина» в умовах інфляції за період 2019-2023 років. Загальний дохід підприємства зріс на 129 391 тис. грн (+44,93%), що перевищує темп зростання витрат, який становив 121 483 тис. грн (+42,9%). Така тенденція демонструє здатність компанії адаптуватися до інфляційних викликів шляхом коригування цінової політики та збільшення обсягів реалізації продукції.

Разом з тим, більш повільне зростання витрат порівняно з доходами свідчить про ефективність управління собівартістю, що є важливим фактором збереження рентабельності в умовах економічної нестабільності.

Одним з найважчих ударів по підприємствам в період 2022-2024 роки стали воєнні дії в Україні, які суттєво вплинули на економічну діяльність підприємств, включаючи ТОВ «Інтерджус Буковина». Для компанії цей період став випробуванням через різні негативні фактори, зокрема:

1. Логістичні виклики:

- Порушення транспортних ланцюгів постачання сировини та доставки готової продукції.

- Зростання вартості логістики через дефіцит пального та ризики транспортування в умовах війни.

- Обмеження на експорт продукції, що впливає на валютні надходження.

2. Зростання витрат:

- Зростання витрат на енергоносії та їх дефіцит, що суттєво підвищує собівартість виробництва.

- Інфляційний тиск на вартість сировини, допоміжних матеріалів та послуг. У таблиці вище відображено, що витрати підприємства за 2023 рік зросли на 42,9% у порівнянні з 2019 роком.

3. Ризики для працівників:

- Мобілізація частини працівників, що спричинило дефіцит робочої сили.

- Перебої в роботі через повітряні тривоги або загрозу обстрілів.

4. Фінансові труднощі:

- Ускладнення доступу до фінансових ресурсів через підвищення ставок кредитування.

- Потреба у додаткових витратах для забезпечення безпеки персоналу та захисту майна.

Заходи адаптації ТОВ «Інтерджус Буковина»:

1. Оптимізація витрат, включаючи скорочення адміністративних і маркетингових витрат.

2. Упровадження енергозберігаючих технологій для зменшення залежності від енергоресурсів.

3. Активна робота над розширенням внутрішнього ринку збуту.

4. Залучення міжнародної допомоги, грантів або кредитів з пільговими умовами.

5. Перехід до більш гнучких умов праці для збереження кадрів (дистанційна робота, короткий робочий день).

На основі ретроспективного аналізу динаміки фінансових показників ТОВ «Інтерджус Буковина» за 2019–2023 роки, виконано прогнозування фінансових результатів підприємства (табл. 3.12), з урахуванням зовнішніх і внутрішніх факторів впливу. Для цього використано моделі трендового аналізу, а також враховано можливі економічні ризики, зокрема нестабільність ринкових умов та зміну вартості ресурсів.

Основні припущення прогнозу:

1. Збереження тенденцій зростання доходів: Темп зростання доходів у 2023 році порівняно з 2019 роком становив 44,93%, а порівняно з 2022 роком — 13,15%. Прогнозовано, що цей темп буде поступово знижуватись до 10% річних у зв'язку з можливою насиченістю ринку.
2. Контроль витрат: Витрати на виробництво та реалізацію продукції прогнозується утримувати на рівні не більше 97 копійок на кожен гривню доходу завдяки вдосконаленню технологій виробництва та оптимізації логістичних процесів.
3. Ефективність операційної діяльності: Операційний прибуток демонстрував стійке зростання на 57,98% за аналізований період, що є позитивною основою для прогнозування подальшого підвищення рентабельності.

Таблиця 3.12

Прогноз доходів, витрат і прибутку ТОВ «Інтерджус Буковина» на 2024–2026 роки, тис. грн.

Показник	2023 (факт)	2024 (прогноз)	2025 (прогноз)	2026 (прогноз)
Всього доходів	417 343	459 077	504 985	555 484
Всього витрат	404 660	441 126	481 239	525 363
Чистий прибуток	82 691	92 106	103 746	116 847
Витрати на гривню доходу	0,97	0,96	0,95	0,95

Очікується, що доходи ТОВ «Інтерджус Буковина» у період 2024–2026 років зростатимуть зі середньорічним темпом приросту близько 10%. Таке стійке збільшення доходів пов'язане з розширенням ринків збуту,

збільшенням виробничих потужностей та вдосконаленням маркетингових стратегій.

Витрати підприємства, хоча і зростатимуть у абсолютному значенні, демонструватимуть відносну стабільність у розрахунку на гривню доходу. Це свідчить про ефективну оптимізацію витрат, зокрема за рахунок автоматизації процесів, енергоефективності та вдосконалення управління ресурсами. Очікується зниження витрат на одиницю доходу до рівня 0,95 грн у 2025–2026 роках.

Чистий прибуток підприємства прогнозується зі зростанням із 92,1 млн грн у 2024 році до 116,8 млн грн у 2026 році. Таке підвищення є результатом зростання доходів на тлі контрольованого збільшення витрат, що забезпечує стабільну рентабельність. Це свідчить про послідовну реалізацію стратегії підвищення фінансової ефективності.

Загалом прогноз демонструє стійкий розвиток ТОВ «Інтерджус Буковина» у найближчі роки. Та з урахуванням можливих сценаріїв завершення або продовження воєнних дій на території України, прогноз фінансових результатів ТОВ «Інтерджус Буковина» на 2024–2026 роки пропоную адаптувати до двох ключових сценаріїв: оптимістичного (завершення війни) та песимістичного (продовження конфлікту).

Отже, у разі завершення війни очікується суттєве покращення макроекономічної ситуації, відкриття нових експортних можливостей та полегшення логістики. Це може прискорити темпи зростання доходів підприємства, які у 2024 році сягнуть близько 1 150 млн грн, із подальшим зростанням до 1 400 млн грн у 2026 році. Витрати, хоча і збільшаться через розширення діяльності, залишаться контрольованими, що дозволить досягти рентабельності понад 10%. Прибуток може зрости до 140 млн грн у 2026 році, що перевищує попередні прогнози.

За умов затяжного конфлікту темпи зростання доходів залишатимуться помірними через високі ризики, обмеженість доступу до зовнішніх ринків та підвищені логістичні витрати. У 2024 році доходи очікуються на рівні 1 000

млн грн із поступовим зростанням до 1 200 млн грн у 2026 році. Витрати можуть зрости швидше через інфляцію, енергетичну кризу та проблеми з постачанням, що призведе до деякого зниження рентабельності. Прибуток у 2026 році прогнозується на рівні 110 млн грн, що нижче оптимістичного сценарію.

Узагальнюючи прогноз, варто відзначити, що за обох сценаріїв ТОВ «Інтерджус Буковина» демонструє стійкість і адаптивність до складних умов. У разі завершення війни компанія отримає можливість для стрімкого розвитку, зокрема за рахунок активізації експорту та залучення інвестицій. Продовження конфлікту змусить зосередитися на оптимізації внутрішніх процесів, скороченні витрат та пошуку альтернативних каналів збуту. У будь-якому випадку стратегія ефективного управління прибутком стане ключовим фактором успіху.

Прогнозування фінансових результатів ТОВ «Інтерджус Буковина» на 2024–2026 роки базувалося на аналізі даних досліджуваного періоду (2019–2023 рр.), трендових показників та врахуванні змін у зовнішньому середовищі. Основний підхід передбачав використання трендового аналізу з коригуванням на поточні макроекономічні фактори та внутрішні можливості компанії.

Прогнозування базувалося на системних розрахунках, що враховували історичні тренди, співвідношення доходів і витрат, а також можливі зміни макроекономічних умов.

1. Розрахунок прогнозу доходів:

- Розраховано середній темп приросту доходів за 2019–2023 роки.

$$\text{Темп приросту} = \frac{\text{Дохід поточного року} - \text{Дохід попереднього року}}{\text{Дохід попереднього року}} \times 100\% \quad (3.1)$$

Наприклад, темп приросту у 2023 році становив:

$$\frac{1\,000\,814 - 888\,612}{888\,612} \times 100 \approx 12,61$$

- Доходи прогнозувалися з урахуванням середнього темпу приросту (~13%) для оптимістичного сценарію та зниженого темпу (~9%) для песимістичного сценарію.

$$\text{Дохід прогнозований} = \text{Дохід попереднього року} \times (1 + \text{Темп приросту}) \quad (3.2)$$

2. Розрахунок прогнозу витрат:

- За історичними даними визначено середнє значення співвідношення витрат до доходів (коефіцієнт витрат).

Наприклад, у 2023 році витрати на 1 грн доходу становили:

$$\frac{723\,543}{1\,000\,814} \approx 0,97$$

- Цей коефіцієнт було скориговано залежно від сценарію: для оптимістичного (0,94) та песимістичного (0,97).

$$\text{Витрати прогнозовані} = \text{Дохід прогнозований} \times \text{Коефіцієнт витрат} \quad (3.3)$$

3. Розрахунок прогнозу прибутку:

- Чистий прибуток визначався як різниця між доходами та витратами, з урахуванням частки операційних витрат, податків та інших зобов'язань.

Наприклад:

$$\text{Чистий прибуток прогнозований} = \text{Дохід прогнозований} - \text{Витрати прогнозовані} - \text{Операційні витрати} \quad (3.4)$$

4. Коригування на макроекономічні фактори:

- Для сценаріїв із завершенням війни враховано позитивний вплив: зниження витрат на логістику, стабільність валютного курсу, зростання іноземних інвестицій.

- Для сценаріїв із продовженням війни враховано зростання витрат на енергоносії, ризики скорочення попиту та збільшення витрат на безпеку.

5. Перевірка кореляційних зв'язків:

- Перевірено залежність між доходами, витратами та ключовими макропоказниками (інфляція, вартість енергоресурсів) для підвищення точності прогнозу.

Прогноз був складений із використанням як внутрішніх даних компанії ТОВ «Інтерджус Буковина», так і зовнішніх аналітичних джерел, що дозволило забезпечити реалістичність очікувань для обох сценаріїв.

Висновки до розділу 3

У результаті проведеного аналізу векторів покращення управління формуванням прибутку, оптимізації розподілу та використання прибутку, а також прогнозування обсягу прибутку ТОВ «Інтерджус Буковина» можна зробити кілька важливих висновків.

1. Аналіз динаміки фінансових показників ТОВ «Інтерджус Буковина» за період 2019-2023 років свідчить про значний вплив кількох факторів на формування прибутку. Найбільший ефект на рівень прибутковості мав показник загальних доходів підприємства, який зріс з 287 952 тис. грн у 2019 році до 417 343 тис. грн у 2023 році, що сприяло зростанню чистого прибутку. Разом із тим, суттєвий вплив на прибуток мали витрати підприємства, які в свою чергу зросли, але значно меншими темпами, ніж доходи, що підтверджує зростання ефективності управління витратами.

Однак, важливо відзначити, що зниження витрат на одиницю доходу в деяких роках (наприклад, витрати на гривню доходу у 2022 році склали 0,96) демонструє стабільність і оптимізацію витратної частини діяльності компанії.

Крім того, фактори, такі як зміни в зовнішньому економічному середовищі та зміни у внутрішніх виробничих витратах, також впливали на прибуток підприємства, особливо в умовах зростання собівартості продукції.

2. У умовах нестабільної економіки, доцільно зосередити увагу на кількох ключових напрямках для мінімізації негативного впливу на прибуток. Одним з таких напрямків є зменшення залежності від зовнішніх економічних шоків шляхом диверсифікації продукції і ринків збуту, що дозволить забезпечити стабільний потік доходів навіть у випадку негативних змін в окремих секторах ринку.

Важливим є також удосконалення управління витратами: оптимізація витрат на виробництво, зокрема через впровадження енергозберігаючих технологій і модернізацію устаткування, а також скорочення адміністративних витрат. Підприємству необхідно постійно вдосконалювати процеси, що забезпечують високий рівень виробничої ефективності, особливо в умовах дефіциту робочої сили або ресурсів.

Крім того, важливим кроком є аналіз та прогнозування коливань на ринку сировини, що дозволить передбачити можливі зміни у витратах і забезпечити запас фінансової стійкості. Це включає створення гнучкої стратегії ціноутворення, що дозволяє швидко адаптуватися до змін на ринку та мінімізувати ризики.

3. Вектори покращення управління формуванням прибутку ТОВ «Інтерджус Буковина» передбачають подальшу оптимізацію витрат, збільшення доходів за рахунок розширення асортименту продукції та вдосконалення маркетингових стратегій. Для цього підприємству необхідно продовжувати інвестувати в модернізацію виробничих потужностей та автоматизацію виробництва. Це дозволить підвищити продуктивність праці та знизити витрати на одиницю продукції.

Крім того, необхідно розробити стратегію зниження собівартості продукції через покращення логістики і зменшення виробничих витрат. Важливим є також розвиток нових каналів збуту та диверсифікація ринків

збуту продукції, що дозволить підприємству залишатися конкурентоспроможним навіть в умовах нестабільності на внутрішньому та зовнішньому ринках.

4. Для оптимізації розподілу та використання прибутку ТОВ «Інтерджус Буковина» важливо правильно визначити пріоритети в інвестуванні прибутку. Перш за все, частину прибутку слід спрямовувати на розвиток та оновлення основних фондів підприємства, що дозволить зберігати і навіть збільшувати рівень виробничої потужності. Крім того, оптимізація фінансування поточної діяльності через ефективне управління оборотним капіталом дозволить покращити ліквідність підприємства та забезпечити стабільність фінансових потоків.

Розподіл прибутку між фондами розвитку, виплатою дивідендів та покриттям поточних витрат дозволить збалансувати інтереси акціонерів і забезпечити сталий розвиток підприємства.

5. Прогнозування обсягу прибутку в умовах нестабільної економіки є необхідним етапом для забезпечення фінансової стійкості компанії. Для цього важливо проводити глибокий аналіз ринку, вивчати економічні тенденції та ризики, що можуть вплинути на обсяги продажів і собівартість продукції. Одним із основних інструментів прогнозування є використання сценарних методів і математичних моделей для оцінки впливу зовнішніх змін на прибуток.

Враховуючи можливі негативні економічні тренди, прогнозування повинно також включати аналіз ймовірних змін у валютному курсі, зміни цін на сировину та інші фактори, які можуть вплинути на фінансові результати компанії.

Таким чином, покращення управління прибутком ТОВ «Інтерджус Буковина» вимагає комплексного підходу, що включає оптимізацію витрат, інвестиції в розвиток і прогнозування обсягів прибутку для забезпечення сталого економічного розвитку навіть в умовах нестабільної економіки.

ВИСНОВКИ

Отже, результати проведеного нами дослідження свідчать про те, що прибуток є складним і багатогранним економічним явищем, яке виконує стимулюючу функцію, але водночас залежить від численних факторів.

Еволюція теоретичних підходів до розуміння сутності прибутку підтверджує його складність та багатоформатність, адже його визначення змінюється залежно від наукових поглядів, розвитку науки, соціально-політичних умов та нормативно-правового поля країни. Стратегію господарювання вибирає саме підприємство, орієнтуючись на обставини та потреби.

Досягнення максимального прибутку є основною метою, яка визначає поведінку підприємства як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі. Проте різні наукові школи, зокрема неокласична, управлінська та теорія агентських угод, по-різному трактують ці цілі.

Водночас, стає очевидним, що прибуток — це складне явище, і його значення полягає не лише у факті його наявності, а й у його величині, яка повинна бути достатньою для покриття витрат підприємства та забезпечення безперервного відновлення виробничого процесу. На розмір прибутку впливає ціла низка макро- та мікроекономічних чинників, чий взаємодії є складними та суперечливими, особливо в умовах постійних змін ринкової рівноваги та трансформацій в економіці України.

Прибуток є не тільки основним стимулом для розвитку підприємств, але й головним джерелом фінансування їх діяльності. У зв'язку з цим, важливим є розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності процесів формування, розподілу та максимізації прибутку, а саме:

1. Збільшення інтеграції системи управління прибутком із загальною системою управління підприємством, оскільки кожне управлінське рішення впливає на рівень прибутку, який, в свою чергу, є основним джерелом фінансування розвитку підприємства та зростання доходів його власників.

2. Вибір оптимальної стратегії підприємства з орієнтацією на максимізацію прибутку.

Отже, для підвищення рентабельності виробництва, інвестиційної привабливості та зміцнення конкурентоспроможності необхідно застосовувати ефективні методи управління прибутком підприємства з метою його максимізації.

Після проведення аналізу діяльності підприємства ТОВ «Інтерджус Буковина» і дослідження процесу формування та розподілу прибутку, виникає потреба в удосконаленні цих процесів, що передбачає вирішення таких завдань:

- Розробити методику загального та факторного аналізу формування і використання прибутку.
- Удосконалити класифікацію фінансових результатів та прибутку.
- Поглибити систему контролю та створити заходи для поліпшення контролю за формуванням фінансових результатів підприємства.
- Застосовувати точні методи обчислення прибутку, використовуючи прямі та аналітичні методи, з поділом прибутку на різні види: від реалізації послуг, від продажу основних фондів та іншого майна, від позареалізаційних доходів і витрат тощо.
- Для досягнення цих цілей слід:
- Проводити аналітичні дослідження формування фінансових результатів, розподілу прибутку та факторів, що на нього впливають.
- Виконувати прогнозування показників діяльності підприємства.
- Розробити алгоритм аналізу дохідності і проводити моделювання за допомогою сучасних комп'ютерних технологій.

- Постійно проводити наукові дослідження ринку, поведінки споживачів та конкурентів.

Для ефективного управління підприємством та досягнення позитивних фінансових результатів, зокрема прибутку, необхідно постійно вдосконалювати інструменти управління. Формування фінансових результатів підприємств залежить від балансу між доходами та витратами, які повинні бути визначені на основі сучасної методології, що відповідає міжнародним стандартам та національним вимогам щодо складання фінансової звітності. Зазвичай прибутковість досягається завдяки збільшенню виробництва та обсягів реалізації продукції.

Проте, у випадку скорочення виробництва і зниження доходів від реалізації, що спостерігалось в окремих секторах економіки та в економіці України загалом, основним шляхом до досягнення прибутку стає економія витрат. В періоди криз економія витрат є важливою стратегією як для підприємств, так і для органів влади в більшості країн. Однак в Україні тривалий час більше третини підприємств не змогли реалізувати таку стратегію, що підкреслює необхідність зміни економічної поведінки та адаптації до нових умов.

Результативність прибуткової діяльності підприємств в Україні, зокрема таких, як ТОВ "Інтерджус Буковина", значною мірою залежить від загального стану економіки та макроекономічної політики держави, яка виступає основним регулятором. Враховуючи, що в умовах війни фінансові ресурси держави значно обмежені, змінилась фінансова політика, орієнтуючись на підтримку тих галузей, які мають стратегічне значення для відновлення економіки. Важливим напрямом є надання фінансової допомоги на умовах повернення, підтримка виробництв, що сприяють науково-технічному прогресу та забезпечують продовольчу безпеку країни.

Для підприємства "Інтерджус Буковина" підтримка таких ініціатив, як імпортозаміщення, інвестування в модернізацію виробничих потужностей і оптимізацію процесів, є важливими для забезпечення стабільності

виробництва. Підтримка державою виробників продукції, яка має стабільний внутрішній попит, а також розвиток експортних можливостей, особливо в умовах війни, сприятиме не тільки зниженню витрат, але й збільшенню прибутків підприємства на конкурентному ринку.

Фактори, які впливають на управління прибутком підприємства, включаючи планування, в умовах війни набувають особливої ваги. Це організаційно-правова форма, розмір підприємства, специфіка виробництва соків, а також адаптація до змін на ринку та національної економіки. Необхідно постійно моніторити рівень прибутковості, враховуючи зміни в обсягах виробництва, економії витрат, поліпшенні якості продукції та підвищенні цін. Система моніторингу повинна бути гнучкою, щоб швидко реагувати на зовнішні зміни та коригувати стратегію розвитку.

В умовах війни для ТОВ "Інтерджус Буковина" важливо забезпечити стабільне постачання сировини, ефективно управляти витратами та продовжувати модернізацію виробничих потужностей. Впровадження цих заходів дозволить зберегти та збільшити прибуток підприємства, що має особливе значення для підтримки економічної стабільності в умовах складної соціально-економічної ситуації.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова Н. С. Основи ефективного управління прибутком підприємства в умовах кризи. Економіка і управління. 2016. № 3. С. 77–82.
2. Агафонова Н. В. Управління прибутком на сучасному етапі розвитку підприємств. Економічні і правові дослідження. 2017. № 1. С. 55–62.
3. Алексєєва Н. В. Фінансові основи управління прибутком підприємств. Київ : КНЕУ, 2008. 250 с.
4. Альтшуллер О. М. Управління прибутком підприємства: теорія і практика. Київ : Наукова думка, 2010. 220 с.
5. Андрєєва І. М. Проблеми управління прибутком в умовах глобалізації економіки. Проблеми економіки. 2019. № 4. С. 89–95.
6. Аксенова О. А. Стратегії управління прибутком підприємства в умовах ринку. Вісник Харківського університету. Серія: Економіка. 2015. № 45. С. 102–110.
7. Артеменко В. І. Фінансовий менеджмент: управління прибутком підприємства. Київ : МАУП, 2009. 180 с.
8. Балацька О. І. Бюджетування як інструмент управління фінансами підприємства. Київ : КНТЕУ, 2016. 215 с.
9. Баранник І. Є. Бізнес-моделі управління прибутком на сучасних підприємствах. Київ : Дніпровський університет, 2019. 300 с.
10. Біденко І. І. Баланс як інструмент для оцінки прибутковості підприємства. Одеса : Одеський національний економічний університет, 2018. 170 с.
11. Бізнес-планування: теорія та практика / за ред. М. М. Скибіцької. Харків : ХНУ, 2017. 256 с.
12. Білецька Т. В. Бухгалтерський облік і аналіз для управління прибутком підприємства. Львів : Українська академія друкарства, 2015. 280 с.

13. Бузун С. В. Бюджетне управління та його вплив на фінансові результати підприємства. Харків : Харківський національний економічний університет, 2017. 190 с.
14. Веремійчук О. С. Фінансове управління на підприємствах. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 184 с.
15. Ворона Л. М. Основи управління фінансами підприємств. Київ : КНЕУ, 2015. 210 с.
16. Василенко О. О. Формування фінансової стратегії підприємства. Харків : ХНАУ, 2016. 250 с.
17. Виговська І. В. Управління прибутковістю підприємств: теоретичні засади та практичні аспекти. Львів : ЛНУ, 2018. 215 с.
18. Вертегель В. В. Теорія і практика управління фінансами підприємства. Одеса : Астропринт, 2009. 312 с.
19. Власова Т. М. Механізми управління фінансами підприємства. Чернівці : Книги-XXI, 2013. 192 с.
20. Герасимчук В. І. Фінансовий аналіз і управління фінансами підприємства. Київ : КНЕУ, 2014. 234 с.
21. Головка І. В. Теорія та практика управління фінансами підприємств. Київ : Лібра, 2018. 200 с.
22. Гребенюк Л. М. Теоретичні аспекти управління прибутком на підприємствах. Дніпро : Дніпропетровський національний університет, 2019. 225 с.
23. Гречко В. А. Стратегії управління прибутком на підприємствах. Львів : Видавництво "Сучасна освіта", 2016. 280 с.
24. Гриценко М. О. Управління витратами і прибутком підприємства. Київ : Наукова думка, 2017. 215 с.
25. Гулій О. В. Управління прибутком підприємства в умовах нестабільності економічного середовища. Харків : Платинум, 2015. 198 с.

26. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2021 № 436-ГУ. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/436-15> (дата звернення: 21.11.2024).
27. Даниленко О. Л. Відкрита економіка як передумова взаємодії внутрішнього і зовнішнього ринків. URL: <http://www.rusnauka.com> (дата звернення: 21.11.2024).
28. Дмитрів Р. С. Державна політика в сфері фінансів: теорія та практика. Одеса : Одеський національний університет, 2022. 310 с.
29. Долгова Н. В. Дослідження ефективності управління прибутком підприємств. Київ : Центр економічних досліджень, 2020. 215 с.
30. Дроздов С. П. Державний фінансовий контроль та управління прибутком підприємств. Київ : Істина, 2021. 285 с.
31. Дубовик В. І. Дохід підприємства як основа фінансового управління. Львів : Каменярь, 2018. 200 с.
32. Захаренко Т. В. Забезпечення прибутковості підприємства в умовах економічної нестабільності. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2022. 210 с.
33. Загородній О. І. Зростання ефективності управління прибутком на підприємствах. Одеса : ОНУ, 2021. 230 с.
34. Завадський М. В. Звітність підприємства: аналіз фінансових результатів. Львів : Наукова думка, 2021. 275 с.
35. Зимін П. І. Зміни в фінансовій політиці підприємств в умовах глобалізації. Харків : Фінансова академія, 2020. 260 с.
36. Зініна А. О. Завдання і функції управління прибутком підприємства. Київ : Академвидав, 2019. 240 с.
37. Золотухін О. Г. Загальні принципи управління прибутком на підприємствах. Київ : Університет економіки, 2018. 190 с.
38. Карпенко І. М. Управління фінансами підприємства: теорія та практика. Київ : КНЕУ, 2019. 420 с.

39. Клименко М. І. Управління фінансами на підприємствах: досвід, проблеми та перспективи. Одеса : ОНУ, 2018. 240 с.
40. Ковальчук А. О. Економічний аналіз як інструмент управління прибутком підприємства. Львів : Світ, 2020. 210 с.
41. Козак В. Ф. Теорія і практика управління прибутком підприємства в умовах економічної нестабільності. Львів : Каменяр, 2020. 275 с.
42. Козлюк Ю. О. Управління ефективністю виробництва на підприємстві. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 37 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/48237/1/Козлюк%20Ю.МЕН-41.pdf> (дата звернення: 21.11.2024).
43. Кривенко О. А. Управління прибутком: теоретичні аспекти і практичні підходи. Харків : ХНУ, 2022. 180 с.
44. Кузьменко В. М. Фінансовий менеджмент на підприємстві. Київ : Наукова думка, 2021. 315 с.
45. Ланге О. О. Фінансова стратегія підприємства в умовах нестабільності. Київ : КНЕУ, 2022. 240 с.
46. Лащенко І. Ф. Моделі управління прибутком підприємств в умовах кризи. Одеса : ОДУ, 2019. 255 с.
47. Левченко В. О. Фінансовий аналіз для управління прибутком. Черкаси : ЧНУ, 2020. 190 с.
48. Лисенко А. М. Стратегічне управління прибутком підприємства. Харків : ХДЕУ, 2021. 265 с.
49. Литвиненко С. О. Теорія і практика управління фінансами підприємства. Київ : Логос, 2017. 330 с.
50. Лук'янчук Н. С. Управління фінансовими ресурсами підприємства: інструменти та методи. Львів : Наука, 2018. 215 с.
51. Макаренко Л. В. Роль управління прибутком у фінансовій стратегії підприємства. Київ : МАУП, 2018. 180 с.
52. Мартиненко О. С. Оцінка фінансової стійкості підприємства та управління його прибутком. Черкаси : ЧДТУ, 2019. 275 с.

53. Мельник І. П. Управління прибутком підприємства: теорія та практика. Київ : МАУП, 2020. 310 с.
54. Микитенко Т. В. Фінансовий менеджмент на підприємстві: управління прибутком і витратами. Київ : ДУК, 2022. 350 с.
55. Мисик О. П. Моделі фінансового управління підприємствами в умовах ринкової економіки. Львів : ЛНУ, 2021. 230 с.
56. Мороз В. А. Фінансовий аналіз як основа управління прибутковістю підприємства. Харків : ХІФМ, 2021. 200 с.
57. Нагайчук В. В. Показники оцінки якості прибутку підприємства та їх залежність від обраної стратегії / В. В. Нагайчук. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchtei/2011_2_1/NV-2011-V2_23.pdf (дата звернення: 21.11.2024).
58. Назаренко С. В. Теорія управління прибутком на підприємстві. Київ : НУФТ, 2020. 210 с.
59. Нечипорук О. С. Оцінка та методи управління прибутком підприємства в умовах ринку. Черкаси : ЧНУ, 2019. 230 с.
60. Ніколаєв С. В. Фінансові аспекти управління прибутком на підприємстві. Львів : Наука, 2018. 210 с.
61. Ніколаєнко В. В. Управління прибутком та фінансовими ризиками на підприємствах. Одеса : ОНПУ, 2021. 250 с.
62. Нікітенко Л. І. Інноваційні підходи до управління фінансами підприємств. Київ : НТУУ, 2022. 240 с.
63. Новиков І. О. Управління прибутком і стратегії зростання підприємства. Харків : ХДУ, 2020. 290 с.
64. Ланге О. О. Фінансова стратегія підприємства в умовах нестабільності. Київ : КНЕУ, 2022. 240 с.
65. Лашенко І. Ф. Моделі управління прибутком підприємств в умовах кризи. Одеса : ОДУ, 2019. 255 с.
66. Левченко В. О. Фінансовий аналіз для управління прибутком. Черкаси : ЧНУ, 2020. 190 с.

67. Лисенко А. М. Стратегічне управління прибутком підприємства. Харків : ХДЕУ, 2021. 265 с.
68. Литвиненко С. О. Теорія і практика управління фінансами підприємства. Київ : Логос, 2017. 330 с.
69. Лук'янчук Н. С. Управління фінансовими ресурсами підприємства: інструменти та методи. Львів : Наука, 2018. 215 с.
70. Макаренко Л. В. Роль управління прибутком у фінансовій стратегії підприємства. Київ : МАУП, 2018. 180 с.
71. Мартиненко О. С. Оцінка фінансової стійкості підприємства та управління його прибутком. Черкаси : ЧДТУ, 2019. 275 с.
72. Мельник І. П. Управління прибутком підприємства: теорія та практика. Київ : МАУП, 2020. 310 с.
73. Микитенко Т. В. Фінансовий менеджмент на підприємстві: управління прибутком і витратами. Київ : ДУК, 2022. 350 с.
74. Мисик О. П. Моделі фінансового управління підприємствами в умовах ринкової економіки. Львів : ЛНУ, 2021. 230 с.
75. Мороз В. А. Фінансовий аналіз як основа управління прибутковістю підприємства. Харків : ХІФМ, 2021. 200 с.
76. Нагайчук В. В. Показники оцінки якості прибутку підприємства та їх залежність від обраної стратегії / В. В. Нагайчук. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchtei/2011_2_1/NV-2011-V2_23.pdf (дата звернення: 29.11.2024).
77. Назаренко С. В. Теорія управління прибутком на підприємстві. Київ : НУФТ, 2020. 210 с.
78. Нечипорук О. С. Оцінка та методи управління прибутком підприємства в умовах ринку. Черкаси : ЧНУ, 2019. 230 с.
79. Ніколаєв С. В. Фінансові аспекти управління прибутком на підприємстві. Львів : Наука, 2018. 210 с.
80. Ніколаєнко В. В. Управління прибутком та фінансовими ризиками на підприємствах. Одеса : ОНПУ, 2021. 250 с.

81. Нікітенко Л. І. Інноваційні підходи до управління фінансами підприємств. Київ : НТУУ, 2022. 240 с.
82. Новиков І. О. Управління прибутком і стратегії зростання підприємства. Харків : ХДУ, 2020. 290 с.
83. Овчарук, В.І. Основи фінансового менеджменту. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 290 с.
84. Орлов, О.М. Оцінка фінансової стабільності підприємства. Харків: ХНУ, 2020. 225 с.
85. Осадчий, В.С. Операційне управління підприємством. Львів: ЛДУ, 2018. 248 с.
86. Олешко, С.В. Організація фінансового контролю на підприємствах. Київ: КНЕУ, 2021. 274 с.
87. Огар, О.А. Оцінка фінансової діяльності підприємства: теорія і практика. Дніпро: ДНУ, 2020. 317 с.
88. Осипова, Л.І. Оперативне управління витратами підприємства. Одеса: ОДУ, 2022. 239 с.
89. Пилипенко, О.Ф. Проблеми управління прибутком підприємства в умовах ринкової економіки. Харків: ХНУ, 2020. 220 с.
90. Пітух, В.П. Планування прибутку підприємства: теоретичні основи та практика. Київ: КНЕУ, 2018. 253 с.
91. Павленко, І.В. Проблеми та перспективи управління прибутком підприємства. Львів: ЛНУ, 2019. 231 с.
92. Павлишенко М.М. Значення прибутку підприємства в ринковій економіці / М.М. Павлишенко, Л.А. Сивуля. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnlts/17_4/172_Pawlyshenko_17_4 (дата звернення: 21.11.2024).
93. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI: URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення: 21.11.2024).
94. Пономаренко, С.А. Підходи до оптимізації фінансових результатів підприємства. Одеса: ОНУ, 2021. 195 с.

95. Проноза, Л.А. Принципи фінансового управління на підприємствах. Київ: МАУП, 2022. 210 с.
96. Потапова, О.О. Перспективи розвитку управління прибутковістю підприємств в Україні. Київ: НУФТ, 2020. 267 с.
97. Рибалка, І.М. Ринкові стратегії управління фінансовими результатами підприємства. Київ: Університет фінансів, 2020. 264 с.
98. Рибак, В.С. Реструктуризація підприємств як інструмент підвищення їх прибутковості. Харків: ХНУ, 2020. 242 с.
99. Романенко, Т.П. Роль прибутку в фінансовому управлінні підприємством. Львів: ЛНУ, 2021. 230 с.
100. Рощина, Л.О. Розвиток управлінського обліку і прибутку підприємства. Одеса: ОДУ, 2019. 277 с.
101. Рогачова, Т.Л. Розрахунок прибутку і його вплив на стратегічне управління підприємством. Київ: УБС, 2021. 213 с.
102. Руденко, В.А. Ризики управління прибутком на підприємствах. Харків: ХДЕУ, 2021. 285 с.
103. Овчарук В. І. Основи фінансового менеджменту. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 290 с.
104. Огар О. А. Оцінка фінансової діяльності підприємства: теорія і практика. Дніпро : ДНУ, 2020. 317 с.
105. Олешко С. В. Організація фінансового контролю на підприємствах. Київ : КНЕУ, 2021. 274 с.
106. Орлов О. М. Оцінка фінансової стабільності підприємства. Харків : ХНУ, 2020. 225 с.
107. Осадчий В. С. Операційне управління підприємством. Львів : ЛДУ, 2018. 248 с.
108. Осипова Л. І. Оперативне управління витратами підприємства. Одеса : ОДУ, 2022. 239 с.
109. Павленко І. В. Проблеми та перспективи управління прибутком підприємства. Львів : ЛНУ, 2019. 231 с.

110. Павлишенко М. М., Сивуля Л. А. Значення прибутку підприємства в ринковій економіці. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnlts/17_4/172_Pawlyszenko_17_4 (дата звернення: 21.11.2024).
111. Пилипенко О. Ф. Проблеми управління прибутком підприємства в умовах ринкової економіки. Харків : ХНУ, 2020. 220 с.
112. Пітух В. П. Планування прибутку підприємства: теоретичні основи та практика. Київ : КНЕУ, 2018. 253 с.
113. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення: 21.11.2024).
114. Пономаренко С. А. Підходи до оптимізації фінансових результатів підприємства. Одеса : ОНУ, 2021. 195 с.
115. Потапова О. О. Перспективи розвитку управління прибутковістю підприємств в Україні. Київ : НУФТ, 2020. 267 с.
116. Проноза Л. А. Принципи фінансового управління на підприємствах. Київ : МАУП, 2022. 210 с.
117. Рибак В. С. Реструктуризація підприємств як інструмент підвищення їх прибутковості. Харків : ХНУ, 2020. 242 с.
118. Рибалка І. М. Ринкові стратегії управління фінансовими результатами підприємства. Київ : Університет фінансів, 2020. 264 с.
119. Рогачова Т. Л. Розрахунок прибутку і його вплив на стратегічне управління підприємством. Київ : УБС, 2021. 213 с.
120. Романенко Т. П. Роль прибутку в фінансовому управлінні підприємством. Львів : ЛНУ, 2021. 230 с.
121. Рощина Л. О. Розвиток управлінського обліку і прибутку підприємства. Одеса : ОДУ, 2019. 277 с.
122. Руденко В. А. Ризики управління прибутком на підприємствах. Харків : ХДЕУ, 2021. 285 с.
123. Савченко А. О. Системи обліку і аналізу прибутку на підприємствах. Київ : НУФТ, 2019. 259 с.

124. Селіванова Л. А. Система управління фінансовими результатами на підприємствах. Київ : КНТЕУ, 2021. 247 с.
125. Сидоренко В. М. Стратегії формування прибутку підприємства. Харків : ХНУ, 2020. 220 с.
126. Симоненко Т. О. Сутність і методи управління прибутком підприємства. Харків : ХНУ, 2020. 243 с.
127. Синявська І. В. Сучасні підходи до управління прибутком підприємства. Одеса : ОНУ, 2021. 232 с.
128. Скалка І. П. Стандартизація фінансових результатів і прибутку. Львів : ЛДУ, 2022. 271 с.
129. Система управління прибутком як умова ефективного функціонування підприємства / Ж. М. Жигалкевич, Е. С. Фісенко // Економіка та суспільство. 2016. №4. URL: <http://economyandsociety.in.ua> (дата звернення: 21.11.2024).
130. Тарасова О. Ю. Ефективне управління прибутком підприємства: теорія та практика. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 256 с.
131. Ткаченко О. М. Формування прибутковості підприємств в умовах сучасної економіки. Харків : ХНЕУ, 2021. 320 с.
132. Хоменко В. П. Стратегічне управління фінансовими результатами підприємства. Дніпро : Академія управління, 2019. 294 с.
133. Федорова С. Г. Фінансовий менеджмент підприємства: управління доходами та витратами. Львів : Львівська політехніка, 2022. 340 с.
134. Філіпенко Г. В. Прибуток підприємства: методологія оцінювання та аналізу. Одеса : Пальміра, 2021. 210 с.
135. Чубенко А. С. Сучасні підходи до управління рентабельністю підприємств. Вінниця : Нова Книга, 2020. 278 с.
136. Шаманська О. І. Сучасні підходи до оцінювання ефективності управління ресурсним потенціалом підприємства // Ефективна економіка. 2013. №3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1860> (дата звернення: 21.11.2024).

137. Arnold G. Corporate Financial Management. 5th ed. Pearson Education, 2019. URL: <https://old.concordia.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/books-uacu.pdf> (date of access: 21.11.2024)
138. Brealey R. A., Myers S. C., Allen F. Principles of Corporate Finance. 12th ed. McGraw-Hill Education, 2020. URL: <https://library.emaan.edu.pk/dashboard/Book/ebook/book/Principles%20of%20Corporate%20Finance%20.pdf> (date of access: 21.11.2024)
139. Drury C. Management and Cost Accounting. 10th ed. Cengage Learning, 2018. URL: <https://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/pdfiles/acf4E/acf4Ebook.pdf> (date of access: 21.11.2024)
140. Garrison R. H., Noreen E. W., Brewer P. C. Managerial Accounting. 17th ed. McGraw-Hill Education, 2021. URL: <https://studylib.net/doc/26127734/managerial-accounting-17th-edition> (date of access: 21.11.2024)
141. Gitman L. J., Zutter C. J. Principles of Managerial Finance. 15th ed. Pearson, 2022. URL: <https://za.pearson.com> (date of access: 21.11.2024)
142. Higgins R. C. Analysis for Financial Management. 13th ed. McGraw-Hill Education, 2021. URL: <https://www.mheducation.com> (date of access: 21.11.2024)
143. Koller T., Goedhart M., Wessels D. Valuation: Measuring and Managing the Value of Companies. 7th ed. Wiley, 2020. URL: <https://www.wiley.com> (date of access: 21.11.2024)
144. Ross S. A., Westerfield R. W., Jaffe J. Corporate Finance. 13th ed. McGraw-Hill Education, 2021. URL: <https://www.mheducation.com/highered/product/Corporate-Finance-Ross.html> (date of access: 21.11.2024)
145. Van Horne J. C., Wachowicz J. M. Fundamentals of Financial Management. 13th ed. Pearson Education, 2009. URL: <https://hostnezt.com/cssfiles/businessadmin/Fundamentals%20of%20Financial%2>

[0Management%20By%20James%20C.%20Van%20Horne%20\(13th%20Edition\).pdf](#) (date of access: 21.11.2024)

146. Weston J. F., Brigham E. F. Essentials of Managerial Finance. 14th ed. Thomson South-Western, 2007. URL: <https://search.worldcat.org/title/Essentials-of-managerial-finance/oclc/144514048> (date of access: 21.11.2024)

ДОДАТКИ

Додаток А

**Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)
Рік 2023**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 000 814	888 612
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(723 543)	(602 838)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	277 271	285 774
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	54 783	45 713
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(99 574)	(80 861)
Витрати на збут	2150	(41 973)	(39 954)
Інші операційні витрати	2180	(67 087)	(50 019)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	123 420	160 653
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	925	600
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(8 755)	(9 005)
Втрати від участі в капіталі	2255	(2 546)	(9 689)
Інші витрати	2270	(10 900)	(6 430)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	102 144	136 129
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(19 453)	(24 883)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	82 691	111 246
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	82 691	111 246

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	551 550	434 327
Витрати на оплату праці	2505	167 721	150 011
Відрахування на соціальні заходи	2510	30 492	29 264
Амортизація	2515	24 277	16 825
Інші операційні витрати	2520	158 137	143 245
Разом	2550	932 177	773 672

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)
Рік 2022

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	888 612	528 862
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(602 838)	(379 372)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	285 774	149 490
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	45 713	39 458
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(80 861)	(60 651)
Витрати на збут	2150	(39 954)	(29 430)
Інші операційні витрати	2180	(50 019)	(50 462)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	160 653	48 405
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	8 629
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	600	1 080
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(9 005)	(6 835)
Втрати від участі в капіталі	2255	(9 689)	(-)
Інші витрати	2270	(6 430)	(1 206)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)
Рік 2021

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	528 862	369 014
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(379 372)	(255 612)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	149 490	113 402
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	39 458	21 863
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(60 651)	(43 396)
Витрати на збут	2150	(29 430)	(25 931)
Інші операційні витрати	2180	(50 462)	(27 425)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	48 405	38 513
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	8 629	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	1 080	1 029
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(6 835)	(7 957)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(347)
Інші витрати	2270	(1 206)	(2 138)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	50 073	29 100
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(7 425)	(1 833)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	42 648	27 267
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	42 648	27 267

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	264 362	176 373
Витрати на оплату праці	2505	102 122	70 074
Відрахування на соціальні заходи	2510	18 613	12 599
Амортизація	2515	14 762	13 104
Інші операційні витрати	2520	120 056	80 214
Разом	2550	519 915	352 364

**Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)
Рік 2020**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	369 014	449 726
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(255 612)	(380 988)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	113 402	68 738
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	21 863	15 301
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(43 396)	(50 762)
Витрати на збут	2150	(25 931)	(27 096)
Інші операційні витрати	2180	(27 425)	(27 813)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	38 513	-
збиток	2195	(-)	(21 632)
Доход від участі в капіталі	2200	-	3 422
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	1 029	847
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(7 957)	(8 700)
Втрати від участі в капіталі	2255	(347)	(-)
Інші витрати	2270	(2 138)	(3 735)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	29 100	-
збиток	2295	(-)	(29 798)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1 833)	2 238
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	27 267	-
збиток	2355	(-)	(27 560)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	27 267	(27 560)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	176 373	225 724
Витрати на оплату праці	2505	70 074	90 057
Відрахування на соціальні заходи	2510	12 599	16 782
Амортизація	2515	13 104	18 632
Інші операційні витрати	2520	80 214	135 464
Разом	2550	352 364	486 659

Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)
Рік 2019

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	449 726	542 687
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(380 988)	(443 836)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	68 738	98 851
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	15 301	15 718
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(50 762)	(52 404)
Витрати на збут	2150	(27 096)	(23 278)
Інші операційні витрати	2180	(27 813)	(12 956)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	25 931
збиток	2195	(21 632)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	3 422	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	847	698
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(8 700)	(7 009)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(5 072)
Інші витрати	2270	(3 735)	(1 018)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	13 530
збиток	2295	(29 798)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	2 238	(3 146)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	10 384
збиток	2355	(27 560)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(27 560)	10 384

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	225 724	290 201
Витрати на оплату праці	2505	90 057	102 993
Відрахування на соціальні заходи	2510	16 782	19 220
Амортизація	2515	18 632	24 246
Інші операційні витрати	2520	135 464	95 814
Разом	2550	486 659	532 474

Додаток Б

**Баланс (звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	8	360
первісна вартість	1001	319	679
накопичена амортизація	1002	311	319
Незавершені капітальні інвестиції	1005	927	3 522
Основні засоби	1010	169 770	258 681
первісна вартість	1011	468 948	579 233
знос	1012	299 178	320 552
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	24 181	21 213
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	1 819	2 808
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	196 705	286 584
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	164 335	186 035
виробничі запаси	1101	59 877	77 750
незавершене виробництво	1102	12 774	13 959
готова продукція	1103	91 401	94 114
товари	1104	283	212
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	386	386
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	58 953	81 625
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	18 304	15 138
з бюджетом	1135	3 782	8 977
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	2 763
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	80 079	99 682
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	932	1 409
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	11 158	4 507
готівка	1166	59	70
рахунки в банках	1167	11 099	4 437
Витрати майбутніх періодів	1170	164	4 934
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	6 590	5 139
Усього за розділом II	1195	344 683	407 832
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибутті	1200	-	-
Баланс	1300	541 388	694 416

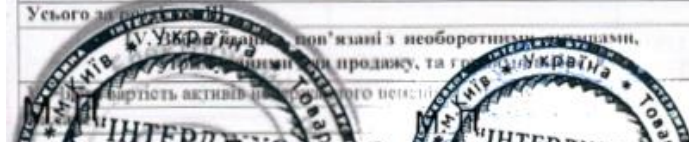
Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	46 014	46 014
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	94 116	94 068
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	2	2
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	266 035	348 774
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	406 167	488 858
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	8 842	17 179
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	8 842	17 179
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	52 725	91 667
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	3 895	12 451
товари, роботи, послуги	1615	24 231	26 892
розрахунками з бюджетом	1620	14 387	3 953
у тому числі з податку на прибуток	1621	11 297	-
розрахунками зі страхування	1625	2 376	2 843
розрахунками з оплати праці	1630	10 828	12 568
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	4 824	17 006
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	705	1 566
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	12 317	19 373
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	60
Усього за розділом III	1795	188 379	188 379
IV. Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття			
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1800	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1805	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1810	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1815	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1820	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1825	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1830	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1835	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1840	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1845	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1850	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1855	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1860	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1865	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1870	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1875	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1880	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1885	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1890	-	-
Зобов'язання з необоротними активами, продажу, та групами вибуття	1895	-	-
Усього за розділом IV	1995	-	-
V. Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття			
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2000	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2005	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2010	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2015	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2020	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2025	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2030	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2035	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2040	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2045	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2050	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2055	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2060	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2065	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2070	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2075	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2080	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2085	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2090	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2095	-	-
Усього за розділом V	2195	-	-
VI. Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття			
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2200	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2205	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2210	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2215	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2220	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2225	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2230	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2235	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2240	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2245	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2250	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2255	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2260	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2265	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2270	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2275	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2280	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2285	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2290	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2295	-	-
Усього за розділом VI	2395	-	-
VII. Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття			
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2400	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2405	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2410	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2415	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2420	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2425	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2430	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2435	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2440	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2445	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2450	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2455	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2460	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2465	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2470	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2475	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2480	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2485	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2490	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2495	-	-
Усього за розділом VII	2595	-	-
VIII. Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття			
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2600	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2605	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2610	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2615	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2620	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2625	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2630	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2635	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2640	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2645	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2650	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2655	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2660	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2665	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2670	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2675	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2680	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2685	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2690	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2695	-	-
Усього за розділом VIII	2795	-	-
IX. Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття			
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2800	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2805	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2810	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2815	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2820	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2825	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2830	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2835	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2840	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2845	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2850	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2855	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2860	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2865	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2870	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2875	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2880	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2885	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2890	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	2895	-	-
Усього за розділом IX	2995	-	-
X. Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття			
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3000	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3005	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3010	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3015	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3020	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3025	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3030	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3035	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3040	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3045	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3050	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3055	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3060	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3065	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3070	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3075	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3080	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3085	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3090	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3095	-	-
Усього за розділом X	3195	-	-
XI. Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття			
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3200	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3205	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3210	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3215	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3220	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3225	-	-
Зобов'язання з оборотними активами, продажу, та групами вибуття	3230	-	-
Зобов'			

**Баланс (звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	15	8
первісна вартість	1001	319	319
накопичена амортизація	1002	304	311
Незавершені капітальні інвестиції	1005	786	927
Основні засоби	1010	147 754	169 770
первісна вартість	1011	432 275	468 948
знос	1012	284 521	299 178
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	21 385	24 181
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	106	1 819
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	170 046	196 705
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	76 303	164 518
виробничі запаси	1101	38 127	60 060
незавершене виробництво	1102	6 380	12 774
готова продукція	1103	31 487	91 401
товари	1104	309	283
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрашування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	386	386
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	54 909	58 953
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	27 545	19 614
з бюджетом	1135	7 343	3 782
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	72 544	80 079
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 028	932
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 600	11 158
готівка	1166	69	59
рахунки в банках	1167	1 531	11 099
Витрати майбутніх періодів	1170	151	164
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	301	6 590
Усього за розділом II	1195	242 110	346 176
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	412 156	542 881

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	46 014	46 014
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	94 313	94 116
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	2	2
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	158 367	269 810
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	298 696	409 942
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	10 112	8 842
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	10 112	8 842
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	52 725	52 725
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	3 556	3 895
товари, роботи, послуги	1615	23 086	24 231
розрахунками з бюджетом	1620	3 182	12 105
у тому числі з податку на прибуток	1621	716	9 015
розрахунками зі страхування	1625	1 892	2 376
розрахунками з оплати праці	1630	8 338	10 828
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2 265	4 824
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	548	705
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	6 208	12 317
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 548	91
Усього за розділом III	1695	103 348	124 097
Зобов'язання з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Інші зобов'язання	1800	-	-
Усього за розділом III	1900	412 156	542 881



**Баланс (звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	22	15
первісна вартість	1001	319	319
накопичена амортизація	1002	297	304
Незавершені капітальні інвестиції	1005	379	786
Основні засоби	1010	114 163	147 754
первісна вартість	1011	385 486	432 275
знос	1012	271 323	284 521
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	12 756	21 385
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	589	106
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквизиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	127 909	170 046
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	53 600	76 303
виробничі запаси	1101	34 626	38 127
незавершене виробництво	1102	2 707	6 380
готова продукція	1103	15 908	31 487
товари	1104	359	309
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	4 280	386
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	77 690	54 909
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	7 733	28 352
з бюджетом	1135	1 931	7 343
у тому числі з податку на прибуток	1136	213	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	65 563	72 544
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	379	1 028
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	5 639	1 600
готівка	1166	17	69
рахунки в банках	1167	5 622	1 531
Витрати майбутніх періодів	1170	112	151
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інші страхові резерви	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 163	1 378
Усього за розділом II	1195	187 655	218 305
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	326 527	346 214

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	46 014	46 014
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1403	94 364	94 358
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	2	2
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	89 359	116 632
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	229 739	257 006
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	8 243	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	8 243	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	37 530	42 391
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	3 904	2 953
товари, роботи, послуги	1615	30 749	26 314
розрахунками з бюджетом	1620	1 802	1 768
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 087	1 308
розрахунками з оплати праці	1630	5 009	5 836
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 489	1 325
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	1 420	1 259
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	3 525	5 121
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 030	933
Усього за розділом III	1695	88 545	89 208
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	326 527	346 214

**Баланс (звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	47	22
первісна вартість	1001	319	319
накопичена амортизація	1002	272	297
Незавершені капітальні інвестиції	1005	660	379
Основні засоби	1010	122 266	114 163
первісна вартість	1011	381 218	385 486
знос	1012	258 952	271 323
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	13 104	12 756
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	373	-
Відстрочені податкові активи	1045	2 422	589
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	138 872	127 909
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	58 615	53 600
Виробничі запаси	1101	25 587	34 626
Незавершене виробництво	1102	735	2 707
Готова продукція	1103	30 485	15 908
Товари	1104	1 808	359
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	6 604	4 280
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	49 314	77 690
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 609	7 733
з бюджетом	1135	2 520	1 931
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	213
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	67 120	65 563
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	214	379
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	378	5 639
Готівка	1166	83	17
Рахунки в банках	1167	295	5 622
Витрати майбутніх періодів	1170	118	112
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 378	301
Усього за розділом II	1195	218 305	242 917
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	346 214	412 963

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (найовий) капітал	1400	46 014	46 014
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	94 358	94 313
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	2	2
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	116 481	159 174
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	256 855	299 503
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	10 112
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	10 112
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	42 391	52 725
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 953	3 556
товари, роботи, послуги	1615	26 465	23 086
розрахунками з бюджетом	1620	1 768	3 182
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	716
розрахунками зі страхування	1625	1 308	1 892
розрахунками з оплати праці	1630	5 836	8 338
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 325	2 265
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	1 259	548
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	5 121	6 208
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	933	1 548
Усього за розділом III	1695	89 359	103 348
IV. Зобов'язання пов'язані з необоротними активами, утримувані для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Вартість активів, що належать до пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	346 214	412 963



**Баланс (звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	73	47
первісна вартість	1001	319	319
накопичена амортизація	1002	246	272
Незміншені капітальні інвестиції	1005	13 404	660
Основні засоби	1010	114 346	122 266
первісна вартість	1011	356 704	381 218
знос	1012	242 358	258 952
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	9 682	13 104
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	373
Відстрочені податкові активи	1045	184	2 422
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	137 689	138 872
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	103 312	58 615
Виробничі запаси	1101	44 830	25 587
Незавершене виробництво	1102	1 227	735
Готова продукція	1103	55 265	30 485
Товари	1104	1 990	1 808
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	9 895	6 604
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	35 804	49 314
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	5 496	1 609
з бюджетом	1135	7 786	2 520
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	59 921	67 120
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	295	214
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	798	378
Готівка	1166	10	83
Рахунки в банках	1167	788	295
Витрати майбутніх періодів	1170	100	118
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	3 784	1 163
Усього за розділом II	1195	227 191	187 655
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	364 880	326 527

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	46 014	46 014
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	94 408	94 364
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	2	2
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	119 625	89 890
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	260 049	230 270
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	7 957	8 243
Інші довгострокові зобов'язання	1515	416	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	8 373	8 243
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	37 545	37 530
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 903	3 904
товари, роботи, послуги	1615	33 102	30 455
розрахунками з бюджетом	1620	3 595	1 565
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 238	-
розрахунками зі страхування	1625	1 741	1 087
розрахунками з оплати праці	1630	7 611	5 009
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 936	1 489
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	557	1 420
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	6 479	3 525
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 989	2 030
Усього за розділом III	1695	96 458	88 014
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста партія акцій недержавних пенсійних фондів	1800	-	-
Баланс	1900	364 880	326 527

Додаток В

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2023 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1 016 641	970 646
Повернення податків і зборів	3005	27 024	23 129
у тому числі податку на додану вартість	3006	27 024	23 129
Цільового фінансування	3010	2 402	2 548
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	13 070	4 824
Надходження від повернення авансів	3020	41 975	8 646
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	56 561	12 837
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(784 510)	(705 080)
Праці	3105	(148 772)	(117 346)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(32 877)	(26 377)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(75 385)	(52 176)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(34 502)	(18 297)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(7)	(967)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(40 876)	(32 912)
Витрачання на оплату авансів	3135	(55 394)	(28 213)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(29 285)	(31 200)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	31 450	62 238
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	135	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(83 458)	(41 631)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-83 323	-41 631
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	164 988	52 725
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	317	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	116 096	56 589
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(4 564)	(7 562)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	44 645	-11 426
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-7 228	9 181
Залишок коштів на початок року	3405	11 158	1 600
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	577	377
Залишок коштів на кінець року	3415	507	11 158

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2022** р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	970 646	605 809
Повернення податків і зборів	3005	23 129	8 791
у тому числі податку на додану вартість	3006	23 129	8 791
Цільового фінансування	3010	2 548	953
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	4 824	2 265
Надходження від повернення авансів	3020	8 646	20 218
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	12 837	4 168
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(705 080)	(405 700)
Праці	3105	(117 346)	(81 011)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(26 377)	(18 797)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(52 176)	(29 152)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(18 297)	(6 013)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(967)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(32 912)	(23 139)
Витрачання на оплату авансів	3135	(28 213)	(28 366)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(31 200)	(34 143)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	62 238	45 035
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(41 631)	(49 749)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(14 401)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-41 631	-64 150
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	52 725	96 062
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	56 589	73 729
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(7 562)	(6 373)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-11 426	15 960
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	9 181	-3 155
Залишок коштів на початок року	3405	1 600	5 639
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	377	(884)
Залишок коштів на кінець року	3415	11 158	1 600

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за Рік 2021 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	605 809	380 521
Повернення податків і зборів	3005	8 791	10 863
у тому числі податку на додану вартість	3006	8 791	10 863
Цільового фінансування	3010	953	1 817
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	2 265	1 325
Надходження від повернення авансів	3020	20 218	5 356
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	4 168	2 987
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(405 700)	(279 465)
Праці	3105	(81 011)	(55 545)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(18 797)	(12 454)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(29 152)	(16 664)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(6 013)	(195)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(23 139)	(16 469)
Витрачання на оплату авансів	3135	(28 366)	(5 294)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(34 143)	(13 916)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	45 035	19 531
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	795
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(49 749)	(1 743)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(14 401)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-64 150	-948
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	96 062	8 934
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	73 729	14 650
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(6 373)	(7 896)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(161)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	15 960	-13 773
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-3 155	4 810
Залишок коштів на початок року	3405	5 639	378
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(884)	451
Залишок коштів на кінець року	3415	1 600	5 639

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за Рік 2020 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	380 521	430 612
Повернення податків і зборів	3005	10 863	25 131
у тому числі податку на додану вартість	3006	10 863	25 131
Цільового фінансування	3010	1 817	1 397
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	1 325	1 489
Надходження від повернення авансів	3020	5 356	1 105
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	2 987	26 494
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(279 465)	(325 876)
Праці	3105	(55 545)	(76 926)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(12 454)	(18 176)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(16 664)	(24 439)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(195)	(1 647)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(393)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(16 469)	(22 399)
Витрачання на оплату авансів	3135	(5 294)	(5 357)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(13 916)	(21 842)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	19 531	13 612
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	795	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(1 743)	(8 428)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-948	-8 428
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	8 934	54 062
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	14 650	50 488
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(7 896)	(8 560)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(161)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-13 773	-4 986
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	4 810	198
Залишок коштів на початок року	3405	378	798
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	451	(618)
Залишок коштів на кінець року	3415	5 639	378

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2019** р.

Форма N3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	430 612	603 568
Повернення податків і зборів	3005	25 131	21 078
у тому числі податку на додану вартість	3006	25 131	21 078
Цільового фінансування	3010	1 397	1 273
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	1 489	2 352
Надходження від повернення авансів	3020	1 105	4 513
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	26 494	14 666
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(325 876)	(439 533)
Праці	3105	(76 926)	(81 810)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(18 176)	(19 709)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(24 439)	(28 398)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(1 647)	(4 820)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(393)	(89)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(22 399)	(23 489)
Витрачання на оплату авансів	3135	(5 357)	(12 422)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(21 842)	(60 205)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	13 612	5 373
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	9
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(8 428)	(6 650)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-8 428	-6 641
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	54 062	73 968
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	50 488	69 921
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(8 560)	(6 683)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової орснди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-4 986	-2 636
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	198	-3 904
Залишок коштів на початок року	3405	798	5 578
Вплив зміни валютних курсів на грошові кошти	3410	(618)	(876)
Залишок коштів на кінець року	3415	378	798